

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 40 (1963) 1987 RUGSĖJIS-SEPTEMBER 29

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Nekalti kaltina?

Jau penktas dešimtmetis, kai pasibaigė Antras didysis arba pasaulinis karas. Kol vyko karo veiksmai, bombardavimai, mūšiai, visi buvo nekalti, bet kai visa tai pasibaigė, vieni tapo kaltintojais, kiti – kaltininkais. Karo laimėtojai jautėsi nekalti, o pralaimėjusiems teko sėsti į Niurnbergo teismo kaltinamųjų suolą. Didysis jų nusikaltimas – karo pradėjimas. Už tai jie ir gavo bausmes – vieni mirties, kiti – kalėjimo. Atrodė, kad tuo būdu karo nusikaltėlių problema baigta. Visi nurimo, miestai ir paliestos valstybės kėlėsi iš griuvėsių, žmonės ėmėsi kūrybinio darbo. Po 40 metų pertraukos vėl prasidėjo ano karo nusikaltėlių pajieškos. Nebesant didžiųjų nusikaltėlių, pradėta kibtį prie smulkiųjų. Ir kas gi pradėjo jų jįskoti? Amerikiečiai, britai, prancūzai, t.y. sąjungininkai, kurie žymia dalimi nešė karo naštą? Anaipol! Karo nusikaltėlių pradėjo jįskoti sovietai ir žydai. Prie jų prisidėjo ir jų pažiūrų amerikiečiai, turį didelę įtaką politinėje JAV mašinerijoje. Tai ne tie amerikiečiai, kurie dalyvavo karo veiksmuose, rizikavo savo gyvybe, o tie, kurie ramiai gyveno saugioje Amerikoje ir suko politinę bei finansinę krašto mašineriją. Jau kelinti metai vyksta karo nusikaltėlių medžioklė minėtų veiksmų inspiruojama.

PRAĖJUSIAME pasaulinio masto kare nukentėjo daug tautų: žydai, lietuviai, latviai, estai, lenkai... Žydų tautos holokaustas jau žinomas visame pasaulyje. Jame žuvo ištisos masės tautos narių. Jų tautos gyvenime padaryta nepaprastai didelė žaizda. Likusieji ją skaudžiai pergyvena. Dėl to jie užsitarina viso pasaulio užuojautos. Ir jeigu jie vis jįsško savo tautos naikintojų, ryžtasi juos nubauti, visai natūralus, suprantamas dalykas. Toje byloje jie randa užtarėjų Amerikoje ir Sov. Sąjungoje, nors tas jįsškojimas pasiekė pertempimo bei kerštingumo laipsnį. Lietuviai, kurie taip pat pergyveno didelio masto savo tautos holokaustą, turėtų irgi jįsškoti savo tautos naikintojų – karo nusikaltėlių. Deja, dauguma jų gyvena karo laimėtojų pusėje, būtent Sov. Sąjungoje. Nors jie yra tikri karo nusikaltėliai, sunaikinę dešimtis ir šimtus tūkstančių lietuvių, bet šandien jie dedasi nekaltais avinėliais: dar daugiau – jie kaltina lietuvius karo nusikaltimais! Jie rankioja pavardes ir perduoda teismus organizuojančioms grupėms Vakaruose. O sovietiniai įrodymai lengvai sudaromi. Šis jų „menas“ visiems žinomas. Ne be reikalo sakoma apie sovietinę teisėtąvarką: duokite nusikaltėlių, o nusikaltimą surasime. Lietuviai sovietinėje okupacijoje tai yra daug kartų patyrę: tuo būdu buvo apkaltinta ir nuteista daugybė visai nekaltų žmonių.

VIENAS klasiškų sovietinio „teisingumo“ pavyzdžių yra kaltinimas vyskupo Vincento Brizgijo. Tą kaltinimą sovietai kartoja jau 40 metų. Esą jis tal-kinės naciams okupacijos metu Lietuvoje ir tapęs „karo nusikaltėliu“. Naujausias sovietų išpuolis prieš tą vyskupą yra V. Žeimanto straipsnis laikraštyje „Literatūra ir menas“ 1987 m. 36 nr. Jame išspausdintas kilometrinių prokuroriškas aktas, užimęs beveik du gana didelius puslapius. Kaip laikraščio pavadinimas rodo, jame turėtų būti rašoma apie literatūrą ir meną, nes tai „LTSR kultūros ministerijos ir rašytojų sąjungos organas“. Deja, jame pilna įprastinės, labai įkyrios propagandos, kuri laikraščiu garbės nedaro. Tai jau tokia degutinė propaganda, užsilikusi dar iš Stalino laikų. Perskaitęs tą straipsnį, matai, kad nusikaltėlis yra ne vyskupas Brizgys, stengėsis padėti lietuviams pakelti vokiečių okupacijos naštą, o sovietinis Žeimantas ir visa jo kompartija, kuri lietuvių tautai duobė kasa. Ji yra didžioji karo nusikaltėlė, prisidėjusi prie lietuvių tautos naikinimo. Prie tos kategorijos priklauso ir tie Izraelio vaikai, kurie ne tik Lietuvoje tapo nekaltų žmonių naikintojais, bet ir kituose kraštuose. Taigi nacių karo nusikaltėlių jįsško valdančiųjų grupės, kurios pačios negali girtis savo nekaltumu. O kad lietuvių tauta priešinosi nacių okupacijai bei jų kėsams, jos nenori girdėti.

KANADOS ĮVYKIAI

Didysis Ganytojas aplankė indėnus

Šv. Tėvas Jonas-Paulius II 1984 m. rudenį įvykusioje oficialioje viešnagėje Kanadoje dėl blogo oro negalėjo apsilankyti Šiaurės-vakarių teritorijos Fort Simpson vietovėje, kur jo laukė indėnai, metisai ir eskimai. Lėktuvas negalėjo nusileisti dėl Fort Simpson užgulusio rūko. Jonas-Paulius II tada išpareigojo aplankyti indėnus, metisus ir eskimus Fort Simpson kito proga. Šį pažadą jis įvykdė po trejų metų, užbaigęs antrąjį apsilankymą JAV. Iš Detroito Šv. Tėvas atsikrėdo Edmontonan, ten pernaktavo seselių vienuolyne ir sekantį rytą mažesniu lėktuvu nusileidė Fort Simpson. Šį sykį nedidelis pakilimo ir nusileidimo takas ten jau turėjo radarą, bet jo nereikėjo. Rūko nebuvo, tik lijo lietus. Didžiosios Mackenzie upės parkrantėje Jono-Pauliaus II, indėniškai pavadinto Jatitu – kunigų kunigu, laukė didelė in-

dėnų ir metisų minia, spaudos atstovų nuomone – nuo trijų iki penkių tūkstančių. Laukiančiųjų eilėse buvo mažiau toli šiaurėje gyvenančių eskimų, atsintusių savo atstovus. Jono-Paulių II sutiko indėnų, metisų, eskimų grupių vadai ir nusipelnę veikėjai. Į oficialų su- tikimą įsijungė ir iš Otavos atvykusi Kanados gubernatorė Jeanne Sauve. Kitų valdžios atstovų nesimatė, nes popiežiaus Jono-Paulio II atvykimas Fort Simpsonan nebuvo laikomas oficialiu jo apsilankymu Kanadoje, tik privačiu asmeninio pažado įvykdymu.

Indėnai buvo pastatę tris palapines. Išpūdingai atrodė Mišioms skirta didžioji palapinė su aukštos pakylės grindimis, minios pusėn nukreipta neuždengta dalimi. Mišioms Jonas-Paulius II apsirengė mažesnėje palapinėje. Iš jos jis išėjo užsilvilkęs indėnų padovanotą (Nukelta į 8-tą psl.)

Marijos aukštesniosios mokyklos salėje Čikagoje vietinės lietuvių veda iš okupuotos Lietuvos atvykusią Skuodžių šeimą prie garbės stalo. Pirmoji – IRENA SKUODIENĖ, antroji – dukra DAIVA, už jos – prof. VYTAUTAS SKUODIS, vėliau taręs atitinkamą žodį gausiems dalyviams. Nuotr. E. Butėno

Iš sovietinio kalėjimo į laisvę

Buvęs kalinys profesorius Vytautas Skudis su šeima jau Amerikoje

J. ŽYGAS

Buvo daug kalbėta ir daug rašyta, buvo ir demonstruota. Atrodė, kad mūsų pastangos jokių vaisių neduoda. Jeigu, mums, esantiems laisvėje, tie metai taip prailgo, tai ką bekalbėti apie prof. Vytautą Skuodį, kuris kentėjo kalinio dalį. Apie sovietinius kalėjimus sunku rašyti pačiam ten nebuvus. Juos pažįsta tik tie, kurie per juos perėjo. Gal ir Vytautas Skudis parašys savo atsiminimus bei pergyvenimus. Jis gimė 1929.III.21 Čikagoje, pakrikštytas Aušros Vartų parapijos šventovėje Benedict Scott vardu. Dėl šio vardo ir pavardės vėliau susidarė painiava, kai reikėjo surasti metrikus. Šia proga tenka pažymėti, kad, deja, jau jis nebe-galės aplankyti tos šventovės, kurioje jis buvo krikštytas. Aušros Vartų šventovėje rug-sėjo 7 d. buvo laikomos paskutinės šv. Mišios. Paskutiniu metu lietuviškų pamaldų joje nebuvo likę.

1930 m. Vytautas Skudis su tėvais parvažiuojo Lietuvon. 1953 m. baigė Vilniaus universitetą, dirbo geologu. Dėstė Vilniaus universitete ir 1976 m. buvo pakeltas docentu. Jo vargai prasidėjo, kai įsijungė į tikėjimo laisvės gynėjus. Parasė studiją apie dvasinį genocidą Lietuvoje, kuri pateko į saugumiečių rankas. Ta studija jį ir nuvarė į „gulagą“ stovyklas. Jis buvo vienas žymiųjų rezistencijos dalyvių. Apie jo rezistencinę veiklą jau buvo daug rašyta, tad nebūtų prasmės tai kartoti.

Pagaliau po didelių pastangų rugsėjo 8 d. jis su šeima atvyko į Čikagą. O'Hare aerodrome juos pasitiko nemažas būrys lietuvių. Pasitinkančiųjų tarpe buvo moterų ir merginų, pasipuošusių tautiniais drabužiais. Jie buvo pasitiktai su plakatais ir gėlėmis, o tautiniais drabužiais papuošti vaikučiai jiems įteikė gėlių puokštes. Buvo ir televizijos kameros – filmavo, tačiau televizija nerodė. Jeigu būtų žydai, būtų buvę parodyti. Tačiau sekančią dieną didžioji Čikagos spauda aprašymus spausdino. Skuodžių šeimą Sveicarijoje pasitiko ir į Čikagą atlydėjo Marija Rudienė, BALFo centro valdybos pirmininkė, kuri dėjo daugiausia pastangų jai išlaisvinti.

Plačioji visuomenė turėjo progos su jais susipažinti rug-sėjo 13, sekmadienį, Marijos aukštesniosios mokyklos auditorijoje, Čikagoje. Susirinko pilna salė, išskyrus balkoną,

MARIJA RUDIENĖ, BALFo pirmininkė, besirūpinanti Skuodžių šeimos globa. Nuotr. E. Butėno

apytikriai apie 900 Čikagos ir apylinkių lietuvių. Įėjimas buvo laisvas, tačiau buvo renkamos aukos atvykusiųjų įkurdinimui. Prie aukų stalo stovėjo ilgos eilės. Žmonės noriai aukkojo.

Skuodžius į salę atlydėjo M. ir A. Rudžiai, kurie jais rūpinasi bei globoja. Įeinant į salę, jie susirinkusiųjų buvo pagerbti atsistojimu.

Šią iškilmingą lietuvių sveiką, pagerbiančią komunistų persekiotą Skuodžių šeimą, pradėjo Marija Rudienė, pakviesdama tautiniais drabužiais pasipuošusius lietuvių palydėti išlaisvintuosius prie garbės stalo. Jiems užėmus vietą prie garbės stalo, lietuvių apdovanojo gėlių

puokštėmis. Sol. A. Brazis sugiedijo himnus, fortepijonu palydint muz. R. Mockui. Giedant Lietuvos himną, įsijungė Skuodžių šeima ir visi dalyviai.

Pirmausia juos sveikino vysk. V. Brizgys (prieš dvi dienas išėjęs iš ligoninės), pažymėdamas, kad naujuosius atelivius priimame į Čikagos lietuvių šeimą. Gen. kons. V. Kleiza pareiškė, kad Skuodžiai sustiprina mūsų ryšį toliau tęsti kovą iki laisvės laimėjimo.

Kadangi beveik visų sveikintojų mintys esmėje panašios, tad nurodysiu tik kurių organizacijų atstovai sveikino. F. Mackevičienė – VLIKO tarybos pirmininkė, Br. Juodelis – JAV LB pirmininko vardu, J. Polikaitis – Ateitininkų federacijos vadas, I. Kerelienė – Lietuvių skautų vadijos vardu, E. Valiukėnienė – Lietuvių tautinės sąjungos, K. Milkovaitis – Lietuvių šaulių sąjungos tremtyje vadas, dr. A. Žioba – Jaunimo sąjungos pirmininkas, A. Brazis – Lietuvos vyčių atstovas (vyčiai išsiuntė 2720 laišku Skuodžių reikalui), prel. J. Prunskis – ALTos valdybos vardu, buvusi generalinė konsulė J. Daužvardienė (po jos sveikinimo V. Skuodis jai atidavė savo gėlių puokštę), A. Rudis – Pasaulio lietuvių krikščionių demokratų pirm., kun. A. Kulbis, senas Skuodžių kaimynas. Jo tėvų name gyveno Skuodžių šeima, tad beveik giminė. Jis daug vargo, jįsško-damas gimimo metrikų, nes, kaip jau buvo minėta, metrikuose buvo užrašytas Scott. Dar sveikino pavėluotai atvy-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Prof. VYTAUTAS SKUODIS, atvykęs iš okupuotos Lietuvos į Čikagą, jo žmona IRENA ir dukra DAIVA. Nuotr. E. Butėno

Pasaulio įvykiai

SEPTINTOSIOS IRANO IR IRAKO KARO METINĖS ATNEŠĖ dar didesnę įtampą Persijos įlankoje. Iniciatyvos nesibaigiančio karo paliauboms ėmėsi Jungtinių tautų sekr. J. P. de Cuellaras, apsilankęs Teherane ir Bagdade. Abiem kariaujančiom pusėm jis bandė įsiūlyti JT saugumo tarybos liepos 20 d. priimtą paliaubų rezoliuciją ir bešališką šio karo tyrimą. Mat dėl jo abi šalys kaltina viena kitą. Iranas, siekiantis pergalės prieš Iraką, šį sykį sutiko priimti neoficialias paliaubas, kol bus jįsškoma karo kaltininkų. Tačiau vėl buvo pradėtos kovos, kai tik J. P. Cuellaras grįžo Niujorkan. JAV prez. R. Reaganas, kalbėdamas JT visumos posėdyje, pareikalavo, kad Iranas per 24 valandas priimtų saugumo tarybos karo paliaubų rezoliuciją. Priešingu atveju jis pagrasino pasauline

ginklų tiekimo Iranui blokada. Nakties metu JAV malūnsparnis Persijos įlankoje prie Bahraino raketomis apšaudė Irano 1.662 tonų laivą „Iran Ajr“, slapta leidusį povandenines minas. Apšaudyme žuvo trys iranėčiai, du dingę, 26 buvo sulauktyti. „Iran Ajr“ laivė amerikiečiai rado dešimtį dar vandenin nespėtų nuleisti minų. Tos minos buvo nufilmuotos kaip įrodymo nusi-kaltimo medžiaga tarptautinių vandenų zonoje. JAV jūrininkai su minomis nutvėrė Irano laivą paskandino sprogmenimis, sulauktytus jūrininkus ir žuvusiųjų palaikus per neutralų Omaną grąžino Iranui.

Sukti žodžiai

Irano prez. A. Chameinis, po šio incidento kalbėjęs Jungtinių tautų visumos posėdyje, paneigė Irano vykdamą minų leidimą, nors jos yra padariusios daug žalos naftos tanklaiviams, bei kitiems laivams Persijos įlankoje. JAV kaltinimus su įrodymais medžiaga jis pavadino iš piršto išlaužtu melu. Esą tas „Iran Ajr“ neturėjo jokių minų, tik maisto siuntas. Už jo paskandinimą atitinkamo atpildo susilauks JA Valstybės. Pasak A. Chameinio, JT saugumo taryba su savo rezoliucijomis yra tapusi popieriaus fabriku, nes ji lig šiol nepasmerkia karą pradėjusio Irako. Britanijos užsienio reikalų ministras G. Howe JT visumos posėdyje pranešė, kad Londone uždaroma Irano agentūra, nuo 1981 m. pirkusi ginklus karo reikalams. Jos visas karinis personalas – apie 40 iranėčių turės išvykti iš Britanijos iki spalio 8 d. Agentūros uždarymą paskatino Irano greitlaidis, raketomis Persijos įlankoje apšaudęs Britanijos vėliavą išskėlusį 102.799 tonų tanklaivį „Gentle Breeze“. Tanklaivyje žuvo vienas jūrininkas, 33 buvo sužeisti.

Auganti įtampa

JAV karo laivus Persijos įlankoje aplankė krašto apsaugos sekr. C. Weinbergeris. Spaudai jis pranešė, kad buvo rastos ir sunaikintos trys „Iran Ajr“ laivo vandenin nuleistos minos. C. Weinbergeris nesitiki didesnių keršto

veiksmų iš Irano už minas leidusio „Iran Ajr“ paskandinimą ir šio reikalo iškėlimą viešumon. JAV kongrese betgi pradedama nuogastauti, kad amerikiečių karo laivai gali būti įvelti į kovos veiksmus su Iranu. Prez. R. Reaganas vis dar galvoja apie JT saugumo tarybos rezoliuciją, kuri paskelbtų blokadą Irano įsivežamiems ginklams. Jų trūkumas priverstų Iraną užbaigti beprasmį karą, pareikalavusį milijono gyvybių aukos. Problema betgi sudaro faktas, kad prez. R. Reagano peršamą ginklų blokadą remia tik Britanija. Apie ją nė žodžiu neužsiminė visumos posėdyje kalbėję Sovietų Sąjungos, Prancūzijos ir komunistinės Kinijos užsienio reikalų ministrai. Negalima užmiršti, kad jie turi veto teisę JT saugumo taryboje. Be to, daug kam atrodo, kad Iranui tegalima dalinė blokada dėl jo didelės teritorijos. Blokada Persijos įlankoje nebus pakankama karui sustabdyti. Vienas Paryžiaus žurnalas paskelbė oficialiai nepatvirtintą pranešimą, kad senajam fanatikui ajatolai R. Chomeiniui reikia operacijos augliui pašalinti. Jo amžiuje augliai dažniausiai būna piktybiniai.

Keista idėja

Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras E. Ševardnadzė JT visumos posėdyje susisiekimo saugumą Persijos įlankoje pasiūlė patikėti šiai organizacijai. Esą dabar ten sutrauktas atskirai valstybių karo laivus turėtų pakeisti Jungtinių tautų priežiūros tarnybai parūpinti karo laivai. Lig šiol Jungtinės tautos turėjo tik taikos priežiūrai patikėtus kariuomenės dalinius. Karo laivų panaudojimas yra nauja, bet keista idėja. Daugiau ar mažiau karių turi visos pasaulio valstybės. Saugumo taryba JT taikos priežiūrai galėdavo pasirinkti visiems priimtini valstybių karius. Karo laivų pasirinkimas yra mažesnis, nes karo laivyną šiais laikais turi net ne visos didžiosios valstybės, išskyrus didžiausiasias. O jos nėra linkusios atskleisti savo karo laivų paslaptis galimiems priešams po Jungtinių tautų vėliava.

Šiame numeryje:

Nekalti kaltina?

Antro didžiojo karo nusikaltėliai ir jų jįsškotojai

Iš sovietinio kalėjimo į laisvę

Profesoriaus Vytauto Skuodžio ir jo šeimos sutikimas

Dabarties klausimai vasaros stovykloje

Lietuva ir jos išeivija rezistencinio sąjūdžio svarstymuose

Lietuvaitės pokalbis su komisaru

„Amerikos balso“ atstovės klausimai Charčevui Amerikoje

Politinė konferencija Amerikos sostinėje

Kritiškos pastabos apie Lietuvos laisvinimo pastangas

Gimtinių diena Vokietijoje

Rytų Europos vokiečių suvažiavimas ir kauniečio paskaita

„Apskrito stalo“ pokalbiai

Vilniuje pajudinti klausimai aktualūs, bet sprendimai nerealūs

Lietuviškas kryžius išeivijos sostinėje

Lietuvos krikščionybės sukaktis vienoje Čikagos parapijoje

Demonstracija Vilniuje – skaudulus Maskvai

Ko nepadarys milicija, turi atlikti valdžios įsakyta spauda

Krikščionybė – didžioji dovana žmogui ir tautai

Sukasdieninta ir didelė dovana atrodo mažavertė

TEVIŠKOS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoje – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalą kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškos žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškos žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Vilniaus kapinėse 1987 m. rugpjūčio mėnesį buvo palaidota lietuvių sąžinės belaisvio Povilo Pečeliūno motina. Laidotu vėse, šalia artimųjų ir draugų, dalyvavo ir velionės sūnus Povilas Pečeliūnas, atvykęs iš tremties Igrime, Tiumenės srityje. P. Pečeliūno senutei motinai, daugiau kaip trejus metus priverstai gulėti ligos patale, deja, neįsipildė troškimas dar kartą pamatyti savo sūnų. Lietuvių kalbos mokytojas P. Pečeliūnas 1980 m. buvo nuteistas trejus metus kalėti griežto režimo lageryje ir penkerius metus pasilikti tremtyje už tariamą bendradarbiavimą su pogrindžio leidiniais "Alma Mater" ir "Perspektyvos". P. Pečeliūno sveikata yra labai silpna. Tremtyje, kur Pečeliūnas yra priverstas dirbti, yra sunkiai pakeliamas klimatas. Iš Vilniaus jis grįžo į tremtį rugsėjo 2 d.

Austrijos katalikų jaunimo laikraštis "JA" laišku kreipėsi į Sovietų Sąjungos min. pirmininką Ryškova, kuris 1987 m. liepos mėnesį lankėsi Austrijoje, reikalaujamas oficialiai pripažinti Ukrainos Katalikų Bendriją ir grąžinti jai veikimo laisvę. Jaunieji Austrijos katalikai, be to, reikalauja grąžinti Ukrainos katalikams 4.400 šventovių, visas koplyčias ir vienuolynus, kuriuos valdžia yra nusavinusi. Minėtasis laikraštis išreiškia susirūpinimą Katalikų Bendrijos padėtimi Lietuvoje, prašo grąžinti valdžios atimtas šventoves, ypač Vilniaus katedrą ir Šv. Kaziemiero šventovę, o taip pat Taikos Karalienės šventovę Klaipėdoje, pakeisti antikonstitucinius ir antihumaniškus religinių susivienijimų nuostatus, pripažinti vaikams ir jaunimui teisę laisvai pasinaudoti religiniu mokymu bei auklėjimu. Savo laiške Ryškovui Austrijos jaunimo laikraščio redaktoriai apgailestauja, kad dar vis nėra paleisti iš kalėjimų ir lagerių lietuvių sąžinės kaliniai: kunigai – Alfonsas Svarinskas, Sigitas Tamkevičius, Jonas Kastytis Matulionis, pasauliečiai – Viktoras Petkus, Balys Gajauskas, Petras Lukoševičius, Povilas Pečeliūnas ir kiti.

Gausūs tikintieji iš visos Ukrainos pradėjo vykti į Gruševo kaimą, pasklidus žiniai, kad ten apsiėmėsi Dievo Motina. Milicija iš pradžių bandė sustabdyti maldininkų srautą, bet matydama, jog bus sunku sulaukyti žmonių minia, dabar praleidžia važiuojančiuosius tvarkydama autovežinių esimą. Dievo Motina apsiėmėsi prieš vienos apieistos koplyčios Gruševo kaimo pakraštyje. Apie tai informuoja "Krikščionių bendruomenės biuletenis", kurio pirmasis numeris pasirodė Maskvoje. Tai pirmasis pogrindyje spausdinamas rusų ortodoksų periodinis leidinys, pasirodantis po Gorbačiovo atėjimo į valdžią. Leidinį sumanė spausdinti rusų ortodoksų grupė, kurioje yra aštuonierius metus už savo religinius įsitikinimus iškalėjęs, bet neseniai prieš laiką išlaisvintas Aleksandras Ogorodnikovas. Jis pažymėjo, jog kas mėnesį numatoma išleisti

bent vieną biuletenio numerį. Biuletenio redagavimu rūpinasi apie 30 asmenų. Pirmojo biuletenio numerio, turinčio apie 150 puslapių, tebuvo atspausdinti 25 egzemplioriai, nes sovietinė valdžia nepatenkino leidėjų prašymo parūpinti reikiamą popieriaus ir įteigti kooperacinę leidyklą.

"Literaturnaja Gazeta" aštriai kritikuoja Ukrainos Gruševo miestelio valdžios organų elgesį su maldininkais. Laikraštis praneša, kad milicija į Gruševo šventovę suplaukiančius maldininkus fotografuoja ir nuotraukas išsiunčia atitinkamų kolchozų viršininkams su pastaba "perauklėti". Jeigu maldininkai kartais ir trukodo viešąją tvarką, rašo laikraštis, tai tos aplinkybės nesumenkina fakto, kad valdžios organai iš savo pusės pažeidžia įstatymą. Esą milicija įvairiuose į Gruševo įrengtose vienuoliai postų, kurie kontroliuoja visus šventovės norinčius aplankyti maldininkus. Šventovėje valdžios organai konfiskuoja maldininkų aukas. Ligi šiol buvo konfiskuoti 62.000 rublių. Šie pinigai be tikinčiųjų valios perduoti taikos fondui. Pasitikėjimo tarp tikinčiųjų ir ateistų nesitiprina ir tas faktas, kad šventovėje nuolat budi milicininkas.

Pirmasis R. Vokietijos katalikų suvažiavimas įvyko Dresdene 1987 m. liepos mėnesį. Iš jo paaiškėjo, kad K. Bendrija R. Vokietijoje tebėra gyva, nepaisant sunkių sąlygų. Iš 17 milijonų gyventojų katalikų tėra vienas milijonas – 6%. Yra dvi vyskupijos – Berlyno ir Dresdno – Meissen, be to, keturios administratūros. Vyskupų konferencija sudaro 11 vyskupų su pirmininku kardinolu Meisneriu, kuris yra Rytų ir Vakarų Berlyno vyskupas. Tikinčiuosius aptarnauja 1000 kunigų, 1.750 seserų vienuolių, 7.500 pasauliečių bendradarbių. 1986 m. įšventinta 16 naujų kunigų, 1985 m. – 13. Veikia šios katalikų institucijos: 33 ligoninės su 5000 lovų, 108 senelių prieglaudos, 20 globos namų psichikams atsilikusiems, vaikams bei jaunuoliams. Viešajame gyvenime įsigalėjęs ateistinis materializmas labai apsunkina katalikų veiklą, kliudo jiems lygiomis teisėmis dalyvauti viešajame gyvenime.

Vokiečių katalikų komisijos "Justitia et Pax" (Teisingumas ir taika) pirmininkas vyskupas Kamphaus apkaltino sovietų valdžios organus tuo, kad jie nesiliauja persekioję ortodoksų veiklą ir žmogaus teisių gynėjo Aleksandro Ogorodnikovo. Pastarasis, atlikęs aštuonerių metų kalėjimo bausmę, buvo 1987 m. pavasarį išlaisvintas. Laiškų sovietų ambasadoriui vyskupas Kamphaus prašo tarpininkauti, kad Maskvoje gyvenančiam Ogorodnikovui būtų leistas laisvai išpažinti savo tikėjimą. Vyskupas Kamphaus atjė yra aštuonierius metus už savo religinius įsitikinimus iškalėjęs, bet neseniai prieš laiką išlaisvintas Aleksandras Ogorodnikovas. Jis pažymėjo, jog kas mėnesį numatoma išleisti

A+ A

MAGDALENAI BARŠČIAUSKIENEI

mirus,

nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo jos dukroms – MARYTEI MICEIKIENEI, IRENAI IGNAITIENEI bei jų artimiesiems –

M. S. Šetkai,
St. Catharines, Ont.

Dabarties klausimai vasaros stovykloje

Rezistencinis sąjūdis — Lietuvių Fronto bičiuliai Dainavoje

VACYS ROCIŪNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Reikia kreipti dėmesį į pasilikusį branduolį. Išgyvename didelę praradimo nelaimę, bet nelaimėje juk reikia įprasti tvarkytis. PLB ir VLIKO mėtymais žodžiais, skirstymais darbais "neaugina geriausių vaisių". Bet nebūtinai nuomonių skirtumai turį sukelti pavojų. Daug kur jaučiamas ir finansinės naštos slėgimas... lietuvių gyvenimo Rytų ir Vakarų kultūrų bei kovų dvišalykė. "Ar ne todėl naciai lietuvius laikė mažiau vertingais už latvius 'įsiliejimui į arijus', kad lėčiau nutaustame ir sunkiau lankstomės...? "Esame priversti temptis aukštyn moksle, kultūroje, kūryboje, nes mūsų skaičius yra nekalbus". "Nesusiklusimas, panieka kaimyno minčiai, nenoras tartis, užsispyrimas, greitas nutautėjimas nėra nei stebuklingumo, nei garbingumo bruožas". Po paskaitos buvo įdomių pasisakymų iš auditorijos.

Pastabos apie LF praeitį ir dabartį

Trečiadienį šv. Mišios buvo aukojamos už a.a. Julijoną Butėną. Kun. V. Dabušis pamokslė, kalbėdamas apie Lietuvos krikščionybės sukaktį, ir jos iškilmes Romoje, iškėlė Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II didžiulį nuopelną šią pasaulinio masto šventę rengiant.

Su rytmietiniu pranešėju J. Kojeliu supažindino dr. Antanas Razma, išryškindamas jį kaip daugelio laikraščių ir žurnalų bendradarbį, naujų idėjų puoselėtoją, nepozantišką rezistentą, LB ir LFB veikėją, dažną paskaitininką, redaktorių, puikios šeimos tėvą.

J. Kojelis šią temą pasirinko, prisimindamas 45 metų sukaktį nuo pirmojo "I laisvę" nr. pasirodymo ir Lietuvių fronto atsiradimo. Prof. Z. Ivinskis Lietuvių frontą apibūdina kaip savanoriškos aukos ir darbo organizaciją tarnauti Lietuvai ir nuolat belsti į pasaulio sąžinę, ginant Lietuvos reikalus. Frontas gimė kovoje, nors jo mintis formavosi dar laisvoje Lietuvoje. Sustabdžius laikinosios vyriausybės veiklą, LF tapo rezistenciniu sąjūdžiu. Per savo intensyvios veiklos metus jis yra susilaukęs įvertinimų ir kritikos iš oponentų, kurie norėjo jį sunaikinti, suniekinėti, o krikščionims demokratams jis esąs eretikų sąjūdis ir t.t.

LF buvo vienas iš VLIKO steigėjų. Buvo iš jo išėjęs, siekdamas šiam veiksmui grąžinti rezistencinę dvasią. Ir PLB-nei Frontas yra atidavęs gerą duoklę. Po karo LF tremtyje nebuvo tuojau atgaivintas, nes Juozas Brazaičius buvo patarta eiti dirbti ten, kur reikia. Tikiai 1949 m. Vytautas Vaitiekūnas pradėjo organizuoti LF bičiulių vienetą. 1960 m. įsteigtas Rezoliucijos remti komitetas, kur vien LFB įnašas siekė 45.000 dol. 1953 m. atgaivintas "I laisvę" žurnalas su red. Juozu Brazaičiu.

Juozui Kojeliui džiaugsmo nekelias faktas, kad išeivijos rezistencijos sąžinė neina stiprėjimo linkme. Tarnyba Lietuvai, aukos dvasia, suaktyvinimas LFB sąjūdžio turi būti statomi pirmoje eilėje LFB dabarties siekimuose.

Nerimą kelia nusilpęs LFB aktyvumas, sovietų "atvirumovės-glosnost" poveikis į išeivių sąmonę, PLB valdybos suskilimas, VLIKO neveiksmingumas, padaręs politinėje veikloje ryškia tuštumą.

Kojelio išsamus, bet kritiškas pasisakymas sukėlė ilgas diskusijas, kuriose kalbėjo dr. Z. Brinkis, P. Narutis, dr. R. Šomkaitė, M. Lenkauskienė, V. Volertas, V. Rociūnas ir kiti. Pateikta įvairių sugestių, kaip sulaukti ar pristabdyti mūsų lietuviškos veiklos silpnėjimo procesą. Buvo siūloma kitų metų studijų savaitę pašvęsti šiai problemai pristudijuoti, kalbėti apie projektuoatą rezistenciją.

Politinė komisija

Popietiniame pranešime Pilypas Narutis, VLIKO tarybos politinės komisijos narys, ten atstovaujantis LFB, aiškino apie pačią komisiją, kurios

funkcijos esančios neaiškios. Ją sudaro septyni kviesti nariai iš VLIKĄ sudarančių grupių. Pokalbyje buvo paliestas Vilniaus vyskupijos priskyrimas prie Lietuvos bažnytinės provincijos, "glosnost" politikos neišnaudojimas ypač Sibire ir kalėjimuose tebevargstančių sąžinės kankinių reikalu, mažas užsiangažavimas OSI kaltinamųjų byloje. Kodėl tiek mažai tepabrėžiamas faktas, kad lietuvių tauta buvo antinacinė jau nepriklausomybės laikais (prisiminta nacių esesininkų bylos Lietuvoje), o dabar esame traktuojami kaip naciai, nacių simpatikai. Klausytojai kėlė klausimą, ar tokia politinė komisija yra iš viso reikalinga.

"Atvirumas, persitvarkymas ir kas iš to"

Mykolas Drunga, 39 metų amžiaus žurnalistas, buvęs "Keleivio", "Vienybės", "Lituanus", "The Observer", "Encyclopedia Lituanica", "Draugo" redaktorių, liuanistinių mokyklų mokytojas, PLB valdybos, Lietuvos fondo tarybos narys, "Šviesos-Santaros" veikėjas, aktyvus kultūriniame lietuvių gyvenime, 1987 m. pirmą kartą lankė savo gimines Lietuvoje. Vilniuje buvo pakviestas pasikalbėti su Lietuvos žurnalistais ir visuomenininkais. Iš JAV dalyvavo keturi: K. Mockūnas, E. Kaminskas, K. Keblys ir M. Drunga.

Žurnalistas Drunga studijų savaitės dalyviams kalbėjo apie sovietų "atsinaujinimo" bandymus, mėginant į sustabarėjusią biurokratiją įlieti demokratijos ir atvirumo dozę. Šis atvirumo mostas siekias pagydyti didelį ligonį — Sovietų Sąjungą. Smurtu, melu ir priepaudo toliau žygiuoti sunkiai bejmanoma. Ilgai užsitęsęs stagnacijos laikotarpis reikalingas atsinaujinimo, kurio galutinis rezultatas turėtų būti demokratija ir kapitalizmas, nesugriaujanant pačios komunistinės sistemos.

Ar šios tų priešingų jėgų sulaukta? Technologai mano, jei imperija pasiliks senose, centralizacijos, įsakymų ir privačios iniciatyvos suvaržymų sąrangoje, ji neišsilaikys. Dabar produktivumas radikaliai smunka, darbininkija demoralizuota, nėra linkusi daugiau už tokį užmokestį dirbti. Jau prof. Štromas spaudoje yra rašęs, kad intelektualai ir technologai priversti padaryti pakeitimų, kurių siekia Gorbačiovas, nors kol kas tik vienas iš jo atsinaujinimo punktų tėra vykdomas, būtent alkoholinių gėrimų suvaržymas. Jei naujai pradėtas procesas ir kitose srityse nebus vykdomas, gali kristi ir pats generalinis komunistų partijos sekretorius.

Pokalbis Vilniuje

Kalbėtojas plačiau stabtelėjo ties pokalbiu Vilniuje, kurį organizavo L. Mockūnas, kairysis liberalas. Pokalbyje norėta parodyti, jog išeivija yra giliai užsiangažavusi Lietuvos reikalui ir norėta išbandyti, kiek plačiai garsinamas "atvirumas" gali būti įvykdytas praktikoje. "Mes parašysime straipsnį ir jį atspausdinsime savo laikraščiuose, mes atspausdinsime jūsų straipsnį išeivijos periodikoje".

M. Drunga "apvaliojo stalo" pokalbį nekalbėjęs išeivijos vardu, o tik apie išeiviją, neturėjęs ir neprašęs niekieno įgaliojimų, reikšėsi kaip privatus žmogus. Apie tą organizuojamą pokalbį jis sužinojo tikiai Vilniuje, kai buvo pakviestas dalyvauti. M. Drunga, kaip vienas iš tų, kurie propaguoja ryšių palaikymą su pavergtais tautiečiais, paminėjo, kad pokalbyje buvo susitarta neliesti Lietuvos inkorporavimo Sov. Sąjungon ir Reagano militarizmo klausimų. Jų pokalbis, išspausdintas "Gimtajame krašte", esąs maždaug autentiškas, tikiai gero kai sutrumpintas.

Mūsų išeivijos politika Lietuvos atžvilgiu yra Lietuvos išlaisvinimas, jos nepriklausomybė. Išeivijos ginklas — budrumas, gudrumas, žaidimas šachmatų lentoje. Lietuvos diplomatai negali vesti pokalbių su sovietų val-

džia, su okupantu. Mes, privatiniai piliečiai, esame rezistentai, remiami pogrindį, galime protestuoti. Antikomunistai turi būti ne tik vien ginantys savo pozicijas.

Tai labai trumpai atpasakoti M. Drungos teigimai. Klausimų-atsakymų sesija užsitęsė labai ilgai. Joms vadovavo dr. Zigmas Brinkis iš Los Angeles. Paskaitininkas susilaukė ir kritiškų pastabų, nurodant kad šis susitikimas gali implikuoti ir PLB (nors M.D. tuo metu ir nebuvo valdybos nariu), Lietuvių fondą bei kitas organizacijas. Dr. A. Razma betgi mano, jei reikalaui yra svarbūs, pagal M. Krupavičių, galima eiti ir kalbėti net su pačiu velniu.

Grįžtame prie savų reikalų

Mykolo Drungos pranešimas ir iškilusios gan aštrios diskusijos klausytojus salėje išlaikė beveik tris valandas. Nedaugelis betgi tepatikėjo, kad sovietinis "atvirumas" yra tikras pinigų.

Pavakary LF bičiuliai susirinko pasitarti savo organizacijos reikalais. Posėdžiui pirmininkavo LFB tarybos pirm. Algis Raulinaitis iš Kalifornijos. "I laisvę" redaktorių Juozas Baužys, pabrėžęs ne lengvą šių dienų redaktorių darbą, kvietė visus bičiulius, centro valdybą ir tarybą palaikyti artimesnį ryšį su redakcija. Rugsėjo numeris išeis pažymėtas 100-ju numeriu. Jame pasisakys ir buvę redaktoriai. Buvo įvairių siūlymų dėl žurnalo leidimo dažnumo. Pasilikta prie trijų numerių po 72-80 psl. per metus. Prenumeratorių skaičiui padidinti siūlyta, kad kiekvienas skaitytojas surastų bent po vieną naują skaitytoją, kvietė žurnalą užsakyti įvairiomis šeimoms ar kitų švenčių progomis, kaip vertingą dovaną. Žurnalas išsilaiko prenumeratorių mokesčių, aukomis ir centro valdybos parama.

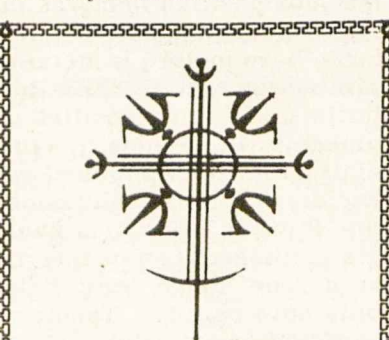
Prisiminta buvusi LFB konferencija Čikagoje, išklaudyta sambūrių veiklos pranešimai. Siūlyta atgaivinti centrinį skyrį, kuriam priklausytų bičiuliai, gyveną už sambūrių ribų, suorganizuoti visos Floridos bičiulių sambūrį. Pasisakytą už biuletenio leidimo atnaujinimą.

Siemiet cv ir taryba baigia savo kadencijas. Rinkiminę komisiją sudarys Klivlando sambūris, kuriam pirmininkauja Juozas Damušis. Rinkimai bus vykdomi korespondenciniu būdu. Nutarta ir ateinančią poilsio bei studijų savaitę rengti taip pat Dainavoje rugpjūčio mėnesį.

I laisvę fondo susirinkime, kuriam pirmininkavo dr. K. Ambrozaitis, pranešta apie Fondo, jau veikiančio nuo 1960 metų, darbą ir ateities planus. Fondo idėja kilo iš bičiulių J. Brazaičio, V. Vardžio, P. Kisieliūso. Jau išeista 19 knygu, investuojant per 200.000 dolerių. Siemiet išleista dr. Kęstučio K. Girniaus "Partizanų kovos Lietuvoje", 422 psl., įršta 10 dol. Ruošiamasi išleisti J. Brazaičio, J. Keliučio monografijos, dr. A. Damušio studiją apie Lietuvos okupaciją laikotarpi, V. Vaitiekūno raštų rinkinį, LFB istoriją ir kitus veikalus.

(Bus daugiau)

Norite susipažinti su savaitraščiu "TEVIŠKOS ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Gery Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

A+ A MARYTEI TRUMPICKAITEI

mirus,

jus brolius RAMUTĮ ir JONĄ su šeimomis ir kitus artimuosius giliai užjaučiame –

Hamiltono "Širvintos ir Nemuno" tunto
skautai

A+ A ANTANUI BERNOTUI

iškeliauvus į amžinybę,

žmoną MORTĄ, dukras – BIRUTĘ ir DANUTĘ,
vaikaitę KRISTINĄ, visus gimines ir artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

A. Kerutyte

E. J. Mažulaičiai

J. Astas

A+ A PETRUI ŠČEPAVIČIUI

mirus,

dukrai DANAI GARBALIAUSKIENEI su šeima ir
kitiems giminiams reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

St. ir H. Gailevičiai

A+ A PETRUI ŠČEPAVIČIUI

mirus,

jo dukrą DANUTĘ GARBALIAUSKIENĘ su šeima bei
visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

PLIAS Toronto skyrius

Mirus mylimam tėvui

a. a. PETRUI ŠČEPAVIČIUI

reiškiamo nuoširdžią užuojautą velionies dukrai
DANUTEI GARBALIAUSKIENEI bei jos šeimai –

Stasys ir Virginija Vaštakai su šeima
Rimas ir Gražina Strimačiai su šeima

Brangiam tėveliui

a. a. PETRUI ŠČEPAVIČIUI

mirus,

reiškiamo gilią užuojautą dukrai DANUTEI GARBALIAUSKIENEI, jos šeimai ir artimiesiems –

Lietuvos kankinių parapijos choras

GARBĖS NARIUI

A+ A

inžinieriui

PETRUI ŠČEPAVIČIUI

iškeliauvus amžinybėn,

dukrą DANĄ GARBALIAUSKIENĘ su vyru
LEONU, vaikaitis — KRISTINĄ, ROMĄ
ir LINĄ giliai užjaučiame bei kartu liūdime —

Anapilio moterų būrelis

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

“Juodojo kaspino” demonstracijoje Toronte baltiečių jaunimo grupė turėjo daugybę balionų su politinių kalinių adresais, kurie kreipė praiečių dėmesį į plakatą, prašantį pagalbos kovoje už Baltijos valstybių laisvę bei nepriklausomybę
Nuotr. St. Dabkaus

Lietuvaitės pokalbis su komisaru

Sovietų Sąjungos religinių reikalų tarybos pirmininkas kalbėjo per “Amerikos balsą”

Vašingtone kartais neblogai girdimos “Amerikos balso” laidos lietuvių kalba. Vieną rugpjūčio mėnesio sekmadienį teko išlausyti “Amerikos balso” bendradarbes pasikalbėjimą su Sovietų Sąjungos religinių reikalų tarybos pirmininku Konstantinu Charčevu Četakovs kurorte, JAV, metinėje Sovietų Sąjungos ir JAV santykiams aptarti konferencijoje. “Amerikos balso” korespondentės reportažą čia bandysiu atpasakoti, tačiau Charčevu žodžius, pasakytus rusų kalba ir jau išverstus į lietuvių kalbą įrašiau į magneto-fono juostą ir juos bandysiu pateikti žodis žodinė iš lietuviško vertimo.

Kaip korespondentė per radiją apybraižoje klausytojams pareiškė, Konstantinas Charčevas yra 53 metų amžiaus, baigęs dvi akademijas ir dirbęs Sovietų Sąjungos pasiuntiniu Gajanoje, Pietų Amerikoje. Užgrūdinęs komunistas, nes ilgą laiką dirbo partinį ir komjaunimo darbą Vladivostke.

Nors Charčevas nebloginai kalba angliškai, tačiau paprašytas duoti pasikalbėjimą “Amerikos balsui”, angliškai atsisakė kalbėti. Jis labai nustebo, kai korespondentė prabilo rusiškai. Tada jau nebebuvo kaip išsisukti, ir Charčevas pažadėjo atsakyti į klausimus po seminaro religijos klausimais.

Toliau korespondentė pasakojo, kad, nepaisant šalto ir lietingo oro, religijos seminaras sutraukė pilną dengtą, tačiau atvirom sienom salę. Iš visų Četakovje vykusių teminių seminarių, kaip niekur kitur, jame dalyvavo daug sovietų atstovų, jų tarpe ir latvis katalikų kunigas.

Seminaro metu Charčevas įrodinėjo, kad Sovietų Sąjungos kalėjimuose nėra nė vieno kalinio, nuteisto už tikėjimą, kad pastaruoju metu sovietai pastatė net 170 naujų maldos namų, kad aktyviai kovojantys už taiką dviasišiai apdovanojami valstybiniais ordinais...

Prieš seminarui prasidėjant, prie stalo sėdėjęs ortodoksų dviasiškis pasiūlė pasiimti. Tada Charčevas, kaip ir visi, nuleido galvą, sudėjo rankas. Tai vėliau korespondentės pirmas klausimas ir buvo, ar jis tikintis?

Charčevas atsakė: “Aš netikintis, tačiau giliai gerbiu tikinčius žmones. Ir aš manau, kad tikėjimas į dievą neprieštarauja socializmui...”

Tada “Amerikos balso” korespondentė, kuri, atrodo, augo jau okupuotoje Lietuvoje, sakė, kad ji buvo liudininkė, kai Vilniaus I ligoninėje pas mirštančius žmones nebuvo įsileistas kunigas suteikti Li-

gonio sakramento. Vienas iš kunigų net buvo išprašytas iš palatos. I tai Charčevas atsakė: “Tai padaryta neteisingai. Pagal mūsų teisėtvarką, sunkiai sergantį žmogus gali bet kur išsikviesti dvasiškį, pas save namo ar į ligoninę, taip pat ir į kalėjimą. Ir jeigu pasitaiko atvejis, kai jiems ta teisė paneigiama, tai įstatymo pažeidimas...”

Priminusi, kad “Kronika” nuolat rašo apie tikinčius Dievą mokinius, kuriuos už tai persekioja KGB, korespondentė paklausė, ar tai baigsis naujos viešumo ir demokratizacijos politikos šviesoje? Charčevas atsakė: “Aš neturiu faktų apie tai, kad juos persekioja KGB darbuotojai, tačiau žinau, kad pasitaiko nesusipratimų tarp mokytojų ir tikinčiųjų mokinių. Kaip taisyklė, jeigu tokie atvejai pasiekia mus, mes visuomet palaikom įstatymo pusę, tai yra, apginame tikinčiųjų teises”.

Norėdamas pailiuoti sovietų vyriausybės teisingumą, Charčevas priminė: “Jūs turbūt girdėjote, kad grąžinta, tai yra, priimtas nutarimas grąžinti Taikos Karalienės bažnyčią Klaipėdoje, kuri savo laikui buvo neteisėtai atimta iš tikinčiųjų. Jie buvo pastatę bažnyčią savo lėšomis. Dabar ši neteisėbė likviduota”.

Charčevas korespondentei pasigyrė, kad dalyvavęs Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjime Vilniaus Šv. Petro ir Povilo šventovėje, susitikęs su vyskupais ir juos pasveikinęs. Tada korespondentė paklausė, kodėl popiežiui Jonui-Pauliui II nebuvo leista atvykti į iškilmes Lietuvoje?

Jis atsakė: neleista todėl, kad Vatikanas nepripažįsta Lietuvos kaip savarankiškos (?) valstybės, dar daugiau — prie Šventojo Sosto veikia Lietuvos pasiuntinybė su pasiuntiniu priešakyje.

“Amerikos balso” korespondentė savo reportažą baigė maždaug tokiais žodžiais: “Taigi Konstantinas Charčevas Lietuvos atstovą prie Šventojo Sosto Stasį Lozoraitį pakėlė į pasiuntinio rangą...”

Iš šio pasikalbėjimo paaiškėjo, kad tikrai Maskvoje priimtas nutarimas grąžinti tikintiesiems Klaipėdos Taikos Karalienės šventovę. Naujiena ta, kad Sovietų Sąjungos religinių reikalų pirmininkas Lietuvos atstovą prie Šventojo Sosto pakėlė į pasiuntinio poaukštį. Tokias naujienas su dėmesiu sekė gausūs klausytojai Lietuvoje. Pats pasikalbėjimas gyvuose apybraižos rėmuose buvo taiklus savo klausimais. O aukšto sovietų pareigūno skelbiama propaganda klausytojai greitai atskyrė ir ją čia pat atmetė. Kor.

Politinė konferencija Amerikos sostinėje

Laisvųjų lietuvių misija • Veiksniai ir Lietuvos laisvinimo darbai • Pavėluotas PLB pajudėjimas pavergtos tautos laisvinimo žygyje • Atliktini darbai ir jų vykdytojai

L. A. VALIUKAS

Išskilesniems ir eiliniams laisvojo pasaulio lietuviams tremties misija yra net iki šiol vis dar nesuvokiama, nesuprantama. Vadinamosios veiklos laisvojo pasaulio lietuviuose yra nepaprastai daug. Pavergtam kraštui iš jos nėra beveik jokios naudos.

Pasitraukiantieji iš pavergtos Lietuvos mums kalte kala į galvas: “Nedarykite to, ką gali daryti pavergtieji! Jūsų misija yra visai kita — šaukti pasauliui apie padarytą kraštui begalinę skriaudą, padėti pavergtai Lietuvai išsikvoti laisvę ir nepriklausomybę!”

“Lietuvos laisvinimo darbas — tai Dievo įsakymas!” — kalbėjo prieš daugiau kaip dešimtmetį Aušra-Marija ir Jonas Jurašai LF bičiuliai Los Angeles sambūrio suruoštame politinių studijų savaitgalyje. Tuo metu jie abu buvo pasiekę JAV tik prieš keletą dienų.

Jaunimo ir vyresnio amžiaus lietuviai, kurie paskutiniųjų dešimties metų laikotarpyje yra buvę pavergtose Lietuvoje, perduoda pavergtųjų sugestijas, pageidavimus bei siūlymus mums visiems. Pasak sovietų junga bei vergiją pakeliančių lietuvių ten, Lietuvos laisvinimo darbas esąs svarbesnis, negu visa kita veikla.

Rinkliavos ir darbai

Pagrindiniai mūsų veiksniai yra: Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir Amerikos Lietuvių Taryba (tik JAV-se). Vasario 16-sios ir kitomis progomis visi jie renka aukas Lietuvos laisvinimo darbui.

Surenkamos sumos nėra karališkos. JAV LB krašto valdyba paskutiniu metu surenka kasmet apie 70,000-80,000 dol. Reikia manyti, kad tam tikra dalis iš tos sumos pasiekia PLB valdybos iždą. Be abejonės, ir kitų kraštų LB vadovybės skiria tam tikras sumas PLB valdybai. Aukas renka ir pati PLB valdyba.

Kiti veiksniai — VLIKas ir ALTa surenka irgi panašias sumas (gal net ir didesnes?), kaip PLB visų kraštų vadovybės. VLIKas renka aukas (per Tautos fondą) visuose laisvojo pasaulio kraštuose, kur tik yra didesnės ar mažesnės lietuvių bendruomenės.

Su apgailestavimu reikia pareikšti, kad visų tų vienetų atliekami Lietuvos laisvinimo darbai yra labai riboti ir skurdūs. Nė vienas iš tų vienetų neturi nei trumpalaikių, nei ilgalaikių darbo planų. Neturi tam darbai pajėgių darbuotojų. Visus tuos darbus, kurie iš viso yra atliekami, vykdo mėgėjai, dažnai neturį net minimalaus pasiruošimo ir politinio darbo praktikos. Apčiuopiamesnių rezultatų iš mėgėjų atliekamų darbų negalima tikėtis nei laukti.

JAV LB pajudėjimas

JAV LB krašto valdyba buvo pirmoji, pradėjusi rinkti aukas Lietuvos laisvinimo darbui. Tai buvo Broniaus Nainio vadovybės laikais (1969 m.). Tuometinės krašto tarybos narių tarpe (VLIKui ir ALTai prijaunčiančiųjų!) buvo didelio nepasitenkinimo. Tie asmenys pareikalavo specialaus suvažiavimo ir bandė nuversti Broniaus Nainio valdžią. Sukilėliai tesurinko apie ketvirtadalį (gal net ir mažiau!) balsų.

Pagirtina buvo tuometinė Broniaus Nainio laikysena. Jis labai aiškiai kalbėjo, kad didesnė dalis surinktų aukų Vasario 16-sios proga turėjo eiti Lietuvos laisvinimo žygiui paremti. Tai jis ir padarė.

Br. Nainys, nesuradęs tam darbui pajėgių asmenų Čikagoje ir rytiniame krašto pakrastyje, siekė net Los Angeles miestą, pačiuose JAV vakaruose. Jis šias eilutes rašančiam tada kalbėjo: “Suorganizuok JAV LB krašto valdybos informacijos komisiją. Galėsime skirti jums tik 2,500 dol. metams, nes surinktos aukos yra labai skurdžios. Padarykite tai, kas bus galima, už tą sumą”.

Suformuota pirmoji JAV LB krašto valdybos informacijos

komisija pasiekė beveik stebuklų. Buvo išgauti vedamieji iš visų didžiųjų krašto dienraščių bei žinių žurnalų. Buvo įjungta į tą darbą per 30 paviečių žymiųjų krašto laikraštiniųkų (“columnists”). Jie parašė ir perleido savo straipsnius per šimtus krašto dienraščių Lietuvos bylos reikalui. Ne vienas iš dienraščių davė net po keletą vedamųjų (*The New York Times* — net trejetą!). Buvo laimėjimų radijo ir televizijos programose.

Po vienerių metų JAV LB krašto valdybos pirmininku buvo išrinktas Vytautas Volertas. Jis kvietė mus tą darbą tęsti už tą pačią sumą metams. Tai buvo labai riboti finansiniai ištekliai, ir komisijos nariams teko padaryti investicijų iš savų kišenių.

Tuo metu turėjau visą eilę kitų įsipareigojimų. Buvau nepaprastai laimingas, kai Alg. Gečys, Volerto valdybos narys mūsų susitikime Niujorke pareiškė: “Leonardai, su tuo darbu tu gauni per daug garbės ir reklamos. Mes, valdyba, perimame iš tavęs tą darbą. Mums pavyks atlikti tai už mažesnę sumą pinigų”. Mielai atidaviau jam ir darbą, ir garbę! Raštu neteko nieko sulaukti iš pirm. V. Volerto.

Karališkai pradėtas darbas buvo kaip ir numarintas. Tam darbu (nuo 1972 m. rudens) vadovavo asmenys, kurie panašaus darbo niekad nebuvo dirbę praeityje, dažnai neturį nė minimalaus pasiruošimo ir, žinoma, jokios patirties.

Savo laikui skundėsi PLB valdybos pirm. V. Kamatas, kad negalys surasti asmens, kuris imtųsi vadovauti visuomeninių reikalų komisijai. Daugiau kaip porą metų JAV LB krašto valdyba neturėjo iš viso asmens, kuris vadovautų visuomeninių reikalų komisijai. Gal padėtis yra kiek geresnė LB Kanados, Australijos ir kitų kraštų LB vadovybėse.

Paskutiniu metu V. Volertui perėmus JAV LB krašto valdybos pirmininko pareigas, Alg. Gečys buvo pasamdytas apmokamu tarnautoju (reikalų vedėjo titulu) tvarkyti JAV LB politinių reikalų. Tam darbu reikėjo profesionalo, o ne mėgėjo!

Kazicko — Kojelio siūlymai

Dr. Juozas Kazickas ir Linas Kojelis savo planuose turi suorganizuojamą pilną to žodžio prasme informacijos centro krašto sostinėje (Washington, D.C.). Kiek žinoma, dr. J. Kazickas yra užsimojęs suorganizuoti finansinę dalį, o L. Kojelis — tam centrui “smegenų trestą”. Jame dirbtų keli to darbo profesionalai. Tie profesionalai stengtųsi išnešti Lietuvos bylos reikalą kiek galima plačiau į amerikiečių mases (per spaudą, radiją, televiziją); visais legaliais būdais būtų daromas spaudimas Lietuvos bylos reikalui į kongreso narius ir krašto valdžios pareigūnus, turint tam reikalui profesionalus (“lobbyists”). Kiek tie planai

yra pasistumdę į priekį, nėra pilnai žinoma.

Tai, žinoma, yra puikus užmojis! Geros valios lietuviai visame laisvajame pasaulyje laukia iš tų iniciatorių pilno pajudėjimo ir linki jiems sėkmės!

Politinė konferencija

Koks tos konferencijos tikslas? Kas joje bus svarstoma? Kas bus tie Lietuvos laisvinimo darbo “žinovai”? Iki šiol nėra žinoma. Žinome tik, kad ta PLB rengiama konferencija įvyks 1987 m. spalio 23, 24 ir 25 d.d. JAV sostinėje Vašingtone.

Savųjų tarpe Lietuvos laisvinimo darbo žinovų ir turinčių patirties asmenų skaičius yra nepaprastai ribotas. Panašiose konferencijose “gražbių” niekad nestokojama. Jų, reikia manyti, bus apščiai ir minimoje konferencijoje. Iš tų Lietuvos laisvinimo darbo “žinovų” svarstybų nebus beveik jokios naudos.

Nejaugi iki šiol PLB vadovybė ir LB atskirų kraštų vadovybės dar nežino darbų, kurie Lietuvos laisvinimo žygyje reikia vykdyti ir realizuoti?!

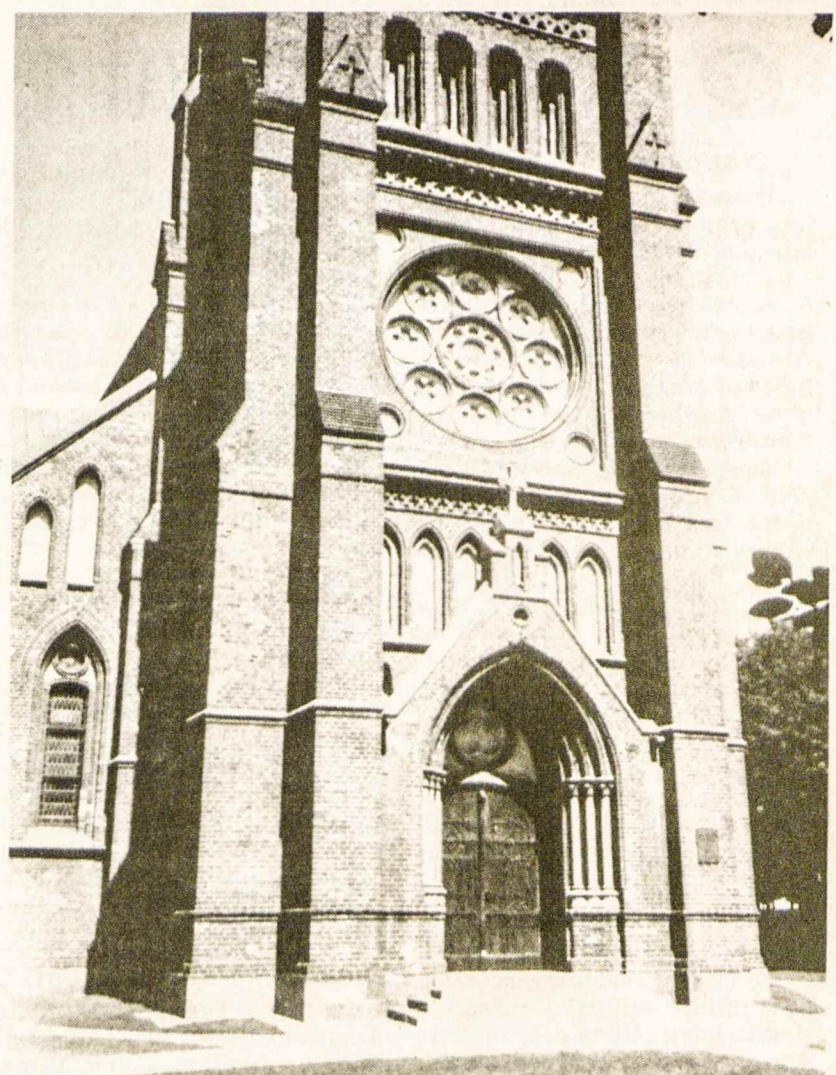
Jei iš tikrųjų yra tokia padėtis, būtų buvę tiksliausia pavesti tai atlikti tai mažai lietuvių grupei, kuriai yra žinomi visi atliktini darbai ir kaip juos atlikti bei realizuoti. PLB vadovybei ir LB atskirų kraštų vadovybėms reiktų tik surinkti reikiamą sumą pinigų to darbo profesionalams pasamdyti tų darbų vykdymui.

Būtų galima išvardinti visus atliktinus darbus Lietuvos laisvinimo žygyje, kurių nė vienas iš mūsų veiksmų beveik nė nepajudina. Periodinė mūsų spauda (laikraščiai) Lietuvos laisvinimo klausimais yra labai šykšti. Patys redaktoriai (beveik visi!) to darbo nėra niekad dirbę, o dauguma jų bendradarbių yra nepajėgūs pilniau tuo reikalu pasisakyti.

Yra ir išimčių. Teko kurį laiką redaguoti LFB politikos žurnalą “Į laisvę”. Tame žurnale, pradedant 1967 m. (po jo atgaivinimo), yra šimtai siūlymų kas ir kaip darytina Lietuvos laisvinimo žygyje. Pasirinkimas tame žurnale krašto vadavimui klausimais milžiniškas — tiesiog aukso kasyklos.

Veiksniams (LB-nei, VLIKui ir ALTai) beveik nejudant, reikia manyti, kad atsirast daugiau vadinamųjų “ad hoc” komitetų. Paskutinių kelerių metų laikotarpyje mūsų “viršūnėms” nieko nedarant OSI reikalui, pajudėjo (ir pilnai!) Rasa Razgaitienė, Tony Maželis ir adv. Paulius Žumbakis. Panašių pajudėjimų buvo Kanadoje ir Australijoje. Buvo (ir yra!) parodyta puikios privačios iniciatyvos!

PLB ir LB atskiruose kraštuose turėtų pajudėti pilna sparta ir pilnu pajėgumu. Mažiau posėdžiavimų ir svarstybų, o daugiau konkrečių darbų! To laukia pavergtoji Lietuva!

Taip dabar atrodo Palangos šventovė, fotografuota 1987 metais

Gimtinės diena Vokietijoje

Skleidžiama vieningos Europos mintis, ypač iš Rytų kilusių vokiečių. Lietuvos vokiečių draugijos suvažiavimas ir buvusio kauniečio paskaita

1987 metai Vakarų Vokietijoje yra skirti gimtinės atminimui. Ši diena minima ir pagal motto: “Atsakomybė Vokietijai, atsakomybė Europai”. Didesniuose miestuose daromi pranešimai, skaitomos paskaitos ir rengiami minėjimai, siekiant sudominti žmones taikingos, bendros ir vieningos Europos idėja. Ši idėja ypač skleidžiama iš Rytų Europos kilusių vokiečių tarpe, kurie sudaro stiprius politinius vienetus šalyje. Lietuvą liečiančios grupės — Lietuvos vokiečiai, klaipėdiečiai ir rytprūsiečiai yra silpnos ir taikingos grupės, palyginus jas su kariningais šilėziečiais, gausias savo skaičiumi Sudetinės vokiečiais ir Dunojaus švabais, su dabar stiprėjančiais Rusijos vokiečiais.

Manoma, kad ši vieningos Europos idėja išspręs taikos, įtampos ir nedraugiškumo tarp atskirų valstybių problemas. Po bendra Europos vėliava suartės tautos ir tautelės, priešai taps draugais, nesantaikos dėl praeities, dėl valstybinių sienų ar atskirų sričių turėtų būti galutinai išspręstos. Kai kurie politikai tikisi tuo išlaisvinti kai kurias valstybes iš komunistinės priepaustos. Idėja ir teorija randa gerą atgarsį Vokietijoje. Pradžiai jau padaryta, tik galima kad ne Rytų kryptimi. Vakarų Europos valstybių rinka, susitarimai mokslo, technikos, ekologijos, sveikatos ir kultūros srityse ugdomi ir plečiami.

Lietuvos vokiečių draugija pietinėje V. Vokietijos žemėje — Baden-Viurtenberge rugsėjo 5 dieną suruošė šia tema — “Atsakomybė Vokietijai ir Europai” minėjimą, kartu atšvėsdama savo 32-ųjų metų įsikūrimo sukaktį. Stuttgarto Gimtinių namuose susirinko apie 60 Lietuvos vokiečių ir svečių paminėti Gimtinių dienos. Atidaromąjį žodį tarė vietinės žemiečių draugijos pirmininkas Johann Spertal, pasveikindamas susirinkusius šia iškilminga proga. Savo geriausius linkėjimus žodžiu perdavė Lietuvos vokiečių federacinis pirmininkas Erhard Lackner.

Pagrindinę paskaitą tema “Gimtinių diena” skaitė Kaune gimęs ir užaugęs Waldemar Schumann iš Mannheimo. Paskaitininkas nusakė istorinį vokiečių apsigyvenimo Lietuvoje kelią. Jau Gedimino laikais, karaliaus kvietimu, Lietuvoje apsigyveno pirmieji vokiečiai — amatininkai ir pirkliai. Vėliau juos sekė vidinių kivių ir religijos persekiojami tėvynainiai, įjeskoje ir radę Lietuvoje ramybę bei padoresnį gyvenimą. Pasiūkus I D. karui ir Lietuvai tapus savarankiška valstybe, vokiečiai, kaip ir kitos Lietuvos gyvenančios tautinės mažumos, gyveno ramiai, dirbo ir veikė įvairiose gyvenimo srityse laisvai, nevaržomai.

Meninę dalį — koncertą atliko solistas Witold Wasilewski, pianinu palydint Joachim Willer.

Gražiausia susitikimo dalis buvo pasizmonėjimas. Prie kavos, alaus, pyragų ir kitų užkandžių daug kalbėta apie senus laikus Lietuvoje, apie neseniai aplankytą gimtinę. Juokas ir linksma nuotaika užpildė salę. Vokiečiai, Lietuvos vokiečiai ir lietuviai Vokietijoje sudarė darnią ir vieningą Europos tautų šeimą.

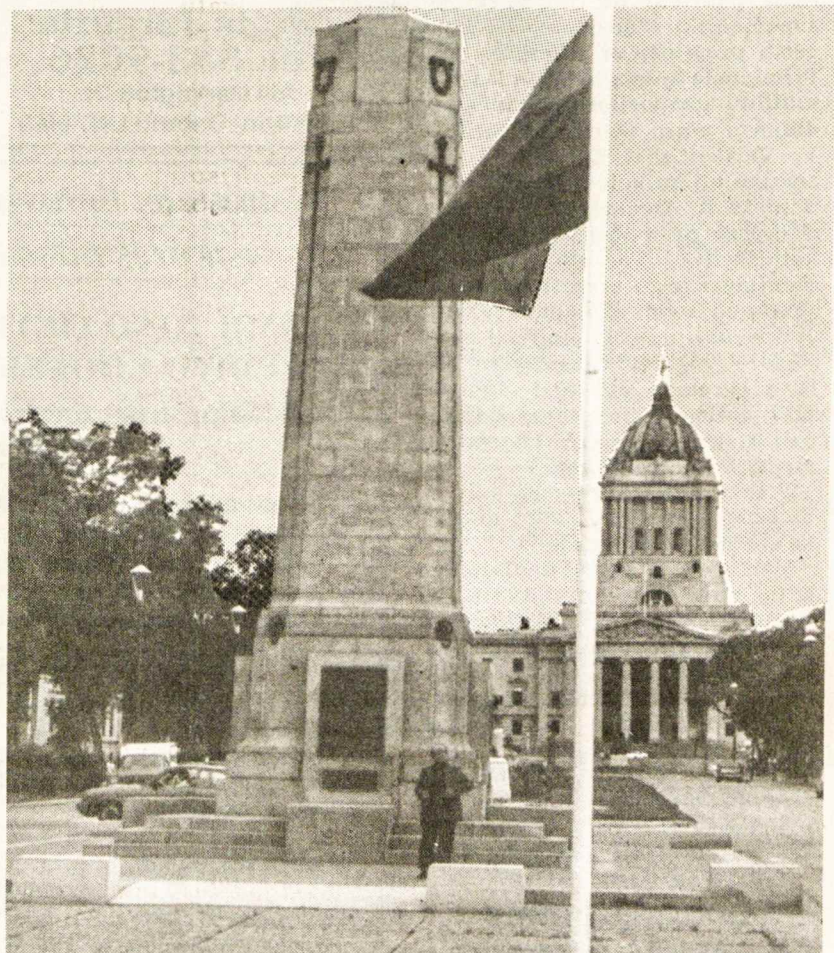
Vybras

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal
susitarimą
tel. 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

Sibirinių trėmimų dieną — 1987 m. birželio 12 Lietuvos vėliava plėvėsavo prie Kanados žuvusiems kariams paminklo netoli Manitobos provincijos parlamento rūmų
Nuotr. EKK

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

VĖL OPERAVO SABONI

Trumpa žinutė apie pakartotinį krepšininko Arvydo Sabonio susižeidimą įsėivijos lietuvių pasiekė užsienio spaudoje. Rugsėjo 26 d. laidoje taip pat trumpu pranešimu prabilo ir vilniškė "Tiesa": "Vakar respublikinėje "Žalgirio" sporto draugijos taryboje įvyko spaudos konferencija dėl Kauno "Žalgirio" krepšininko A. Sabonio traumos. Konferencijoje buvo pranešta, kad rugsėjo 23 dienos vakare Palangos poilsio namuose A. Sabonis, lipdamas laiptais, suklupo ant dešinėsios kojos ir vėl gavo traumą. Jam truko beveik prieš tris mėnesius operuota sausgyslė. Kitą rytą A. Sabonis lėktuvu Palanga — Vilnius buvo atgabentas į klinikas prie Ekspimentinės ir klinikinės medicinos mokslinio tyrimo instituto. Vakar medicinos mokslų daktaras K. Vitkus atliko operaciją".

PERSODINO ŠIRDĮ

Respublikiniame širdies ir kraujagyslių chirurgijos centre Vilniuje ankstyvą rugsėjo 2 d. rytą buvo atlikta pirmoji penkias valandas trukusi širdies persodinimo operacija Lietuvoje. Širdies chirurgų grupei vadovavo Vilniaus universiteto medicinos fakulteto katedros vedėjas prof. dr. Algimantas Marcinkevičius. Rugsėjo 1 d. kitą Vilniaus ligoninėje dėl sunkaus smegenų sužalojimo eismo nelaimėje mirė jaunas vyras, kurio širdis buvo persodinta ukmergičiams muzikos mokytojai Albinui Penkauskui. Pacientas, turintis 46 metų amžių, sirgo kardiomiopatija — sunkia širdies liga. Pastaraisiais metais dėl nepankankamo širdies darbo sutriko ir kitos gyvybinės jo organizmo funkcijos. Specialistai nutarė, kad A. Penkauską išgelbėti tegali nauja širdis. Ligonis su svertima širdimi perkeltas intensyvios slaugos palatą, kur gyvybines jo funkcijas seka aparatai, prie lovos budį geriausi specialistai. Širdies persodinimams Vilniaus chirurgai pradėjo ruošti prieš porą dešimtmečių, paskatinę pirmos tokios operacijos 1967 m. gruodžio mėnesį P. Afriko Cape Town klinikoje. Vilniuje buvo atliktami širdies persodinimo bandymai su įvairiais gyvūnais, kuriama imunologinė tarnyba apsaugoti pacientą nuo persodintos širdies atmetimo. Tik šį pavasarį buvo gautas Sovietų Sąjungos sveikatos apsaugos ministerijos leidimas Vilniuje pradėti širdies persodinimo operacijas. Pranešime pabrėžiama, kad Vilnius yra antrasis miestas po Maskvos, atliekantis tokias operacijas.

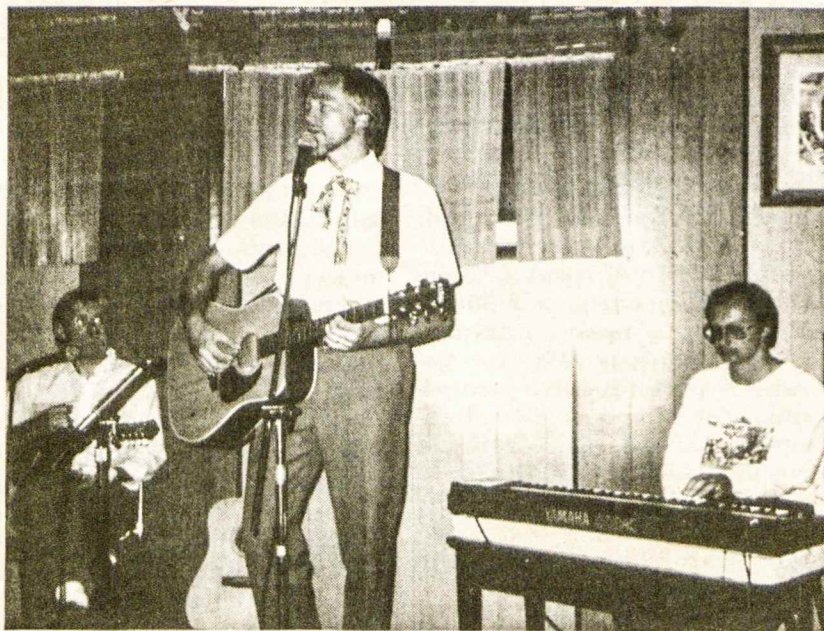
TINKLININKĖS IŠ JAV

Rugsėjo mėnesį Vilniuje, Kaune, Trakuose, Druskininkuose, Klaipėdoje ir Palangoje lankėsi JAV lietuvių tinklinio rinktinė, penkiolikos dienų viešnagėi pakviesta "Tėviškės" draugijos. Rinktinę sudarė ir jai vadovavo ilgametis Čikagos sporto klubo "Neris" vadovas, tinklininkų ir tinklininkų treneris Zigmąs Žiupsnys. Merginos dė-

vėjo sportinius marškinėlius su Čikagos "Neris" ženklu, bet jų eilėse buvo ir ne čikagiečių. Nuotraukose ir išvykos aprašymuose minimos: Rūta Maželytė, Inga Balzaraitė, Laura Gražulytė, Julija Valaitytė, Kristina Žiuraitytė, N. Jankauskaitė, A. Švarcaitė, A. Brakauskienė, prie lietuvių prisijungusi Koleta Rivera. Vadovas Z. Žiupsnys, teisindamas pralaimėjimus, nusiskundžia, kad pajėgiausių tinklininkų negalėjo atsivežti, nes daug studentų ir moksleivių vasarą dirba. Viešnios iš JAV pralaimėjo trejas rungtynes Lietuvos rinktinėi tuo pačiu rezultatu — 3:0. Vilniaus studentės rungtynes laimėjo 3:1 po ilgesnės kovos. Vienintelės pergalės JAV lietuvių rinktinė susilaukė Klaipėdoje, šio miesto rinktinę įveikusi 3:2, nors pradžioje pirmavo klaipėdiečiai 2:0. Palangoje jėgas teko išbandyti su Kauno "Atleto" tinklininkėmis, viešnios sutriuškinusiomis 3:0.

PRIEKAIŠTAI SPAUDAI

Lietuvos kompartijos centro komiteto VIII-jame visumos posėdyje š. m. liepos 30 d. Vilniuje I sekr. P. Griškevičius kalbėjo apie M. Gorbachio Maskvoje įsakytą persitvarkymo uždavinius ir problemas. Esą laikraščiai ir žurnalai, televizijos ir radijo laidos turi nuolat sumaniai nušviesti konkrečius persitvarkymo žingsnius, garsinti persitvarkymo darbų vykdytojus: "Suprantama, kad ir ateityje problemomis kritinis srautas spaudoje, per televiziją ir radiją neturi silpnėti. Bet vieša kritika turi būti konstruktyvi, kompetentinga, negalima daryti klaidų, kuriomis tuojau pat pasinaudoja demokratizavimo ir viešumo priešiniai. Deja, pastaruoju metu mūsų spauda padarė apmaudžių klaidų, kurių negalima pateisinti jokiais neišvengiamais persitvarkymo kaštais. Pavyzdžiui, savitrašties "Gimtas kraštas" faktiškai pasisakė prieš tarybines šventes, tarp jų prieš respublikines dainų šventes. "Vakarines naujienos", su pasigardžiovimu apsinėdamos vieno Vilniaus skvero likimo sprendimo peripetijas, pasidavė nereikalingoms emocijoms, sostinės gyventojus priešpastatydamos miesto valdžiai. Tokios klaidos neleistinos..." Liepos 31 d. laidoje "Tiesos" paskebta P. Griškevičiaus kalba atskleidžia ir jo savikritiką: "TSKP CK nurodo mums rimtus ateistinio auklėjimo trūkumus mūsų respublikoje. Mūsų darbas šioje srityje pripažintas nepatenkinamu. Pažymima, jog Lietuvos Komunistų partijos CK biuras, asmeniškai aš, kaip CK pirmasis sekretorius, neparodėme reikiamo atsakingumo ir atkaklumo, vykdam konkretius TSKP CK pavedimus, susijusius su ateistinio darbo uždaviniais. Tai rūstus, bet teisingas įvertinimas, iš kurio mes visi turime padaryti rimčiausias išvadas. Didelė asmeninė atsakomybė tenka CK sekretoriui drg. L. Šepečiu..." V. Kst.

Jaunų vyrų trijulė, atlikusi dainų programą Winnipego lietuvių paviljone "Vilnius" Folkloro dienomis. Iš kairės: LIUDAS KULIAVAS iš Čikagos, RAMŪNAS UNDERYS ir PAULIUS VYTAS iš Toronto. Jų dainų klausė gausūs lankytojai

London, Ontario

MAŽO LONDONO DIDELE ŠVENTĖ. Londonas visada buvo mažas, bet dabar jis yra dar mažesnis, nes daug aktyvių lietuvių išmirė, kai kurie tapo paliegliais ir renginių nebegali lankyti. Tačiau Londonas dar nenori kapituliuoti, ypač to nenori energingas klebonas kun. I. Mikalauskas, OFM. Kasmet jis surengia po porą stambesnių švenčių, kai jų kartais nedrįsta rengti ir kai kurios didesnės parapijos.

Tokių pavyzdžių gali būti kad ir dabartinis Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakties minėjimas, pradėtas iškilmingomis pamaldomis Šiluvos Marijos šventovėje rugsėjo 13 d., 4 v.p.p. Koncelebracinės Mišias atnašavo pranciškonų viceprovincijolas ir Toronto Prisikėlimo parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, drauge su 8 kunigais. Dalyvavo: naujai į prelatatą pakeltas kun. dr. Pr. Gaida, "T. žiburių" redaktoriaus, prel. dr. J. Tadarauškas, kun. dr. V. Skilandžiūnas, Lietuvos kankinių parapijos klebonas kun. J. Staškus, kun. K. Kaknevičius, Windsorso šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. K. Simaitis, kun. E. Jurgutis, OFM, ir klebonas kun. I. Mikalauskas, OFM.

Turininga pamokslą pasakė kun. dr. V. Skilandžiūnas. Pirmiausiai jis pasveikino kleboną kun. I. Mikalauską ir visą parapiją už rytą paminėti šią svarbią mūsų tautos sukaktį. Priminė, kad ši šventė yra lyg ir atgarsiis pagrindinių iškilnių Romoje, kuriose šv. Tevas lietuviams parodė didelį palankumą. Jonas-Paulius II visada pabrėžias, kad Lietuva, jauniausioji K. Bendrijos duklė, yra labai arti jo širdies. Per iškilmes Romoje lietuviams pasakė: "Džiaugiuosi jūsų tikėjimu ir jūsu šventme. Visų širdies troškimo esu su jumis, kaip ir visa K. Bendrija yra su jumis". Pamokslininkas išryškino Lietuvos kancijų prasmę, priminė išpūdinguosius Šiluvos atlaidus, kurie parodo, koks gilus tikėjimas lietuviuose tebėra gyvas.

Skaitinius atliko K. Petrauskaitė-Brewer, Mišių aukas atnešė "Pašvaistės" choristės, skaitant atitinkamas maldas choristė L. Radzevičiienė. Labai gražiai giedojo "Pašvaistės" choras, vadovaujamas muz. R. Vilienės. Mišioms tarnavo A. Vilis ir D. Armstrong. Šventovė buvo papuošta Judickų šeimos paripintomis gėlėmis. Ji buvo pilna maldininkų — iš Rėnės, Delhi ir kitų Kanados vietų, o taip pat ir iš Europos.

Marconi klube 6 v.v. įvyko koncertas ir vaišės. Parapijos tarybos pirm. V. Gudelis pradėjo šią minėjimo dalį, pakviesdamas M. Chainauską jai vadovauti. Pastarasis pakvietė Gr. Petrauskienę supažindinti klausytojus su koncerto programa ir jos atlikėjais. Pirmiausia keletą lietuvių ir tarp-tautinių kompozitorių kūrinių padainavo mūsų veteranas solistas V. Verikaitis iš Toronto. Po to smuiku atliko keletą kūrinių londoniškė R. Aleksiejūtė, o su solo dainomis pasirodė solistė A. Pakalniškytė iš Toronto. Temperamentingai ir su profesionaliu įsijautimu visiems akompanavo muz. J. Govečas. Gausūs plojimai bylojo apie programos pasisekimą. Visi programos atlikėjai apdovanojami gėlėmis. Koncertas baigtas solistu ir klausytojų bendrai sugiedota "Lietuva brangi".

Prieš vaišes klebonas kun. J. Staškus sukalbėjo vakaro nuotaką atitinkančią invokaciją.

Vaišių metu stipriai plojimai šiltai buvo pasveikinti svečiai iš Europos. Minėjimas baigtas šeiminko klebono kun. I. Mikalauską nuoširdžia padėka visiems kunigams, menininkams, atlikusiems vakaro programą, "Pašvaistės" chorui ir jo energingajai vadovei muz. R. Vilienei, visiems šion šventės atvykusiems ir visiems prie jos surengimo prisidėjusiems savo darbu arba savo aukomis. D. E.

Ottawa, Ontario

A. a. VINCO DANILIAUSKO ir Magdalenos Daniliauskienės atminimui J. V. Danys paukojo po \$100 Kanados lietuvių fondui. K.L.

Winnipeg, Manitoba

"JUODOJO KASPINO" diena Winnipego buvo minima rugsėjo 23 d., 7 v.v., prie Manitobos parlamento rūmų, dalyvaujant keliolikai tautinių grupių su savo vėliavomis, miesto bei provincijos atstovams ir 500 žmonių. Perskaiyti provincijos premjero ir Winnipeg burmistro pareiškimai, skelbiantys rugsėjo 23-ją "Juodojo kaspino" diena. Iš viso buvo 17 kalbėtojų. Visai programai vadovavo Baltiečių federacijos ir KLB Winnipeg apylinkės valdybos pirmininkas Marijus Timmermanas, pranešdamas susirinkusiems, kad Estijos, Latvijos ir Lietuvos sostinės tą pačią dieną vyksta "Juodojo kaspino" demonstracijos. Prie lietuviškos trispalvės stovėjo Edvardas Fedaras.

Ši pirmoji tokio didelio masto "Juodojo kaspino" dienos demonstracija Winnipego buvo labai sėkminga ir gerai išgarsinta per vietos televiziją, radiją ir spaudą.

DANIELIAUS BALČIŪNO su Cynthia Berg sutuoktuvės įvyko birželio 21 d. Šv. Kazimiero šventovėje. Apeigas atliko prel. J. Berstius. Vestuvinis pokylis buvo "Niakwa Country Club" patalpose, dalyvaujant 200 svečių. Jų tarpe matosi jaunųjų giminių iš kitų Kanados vietovių ir JAV.

RONALDO BALČIŪNO su Heidi Layher sutuoktuvės įvyko rugsėjo 4 d. abiejų jaunųjų šeimos ratelyje. E.K.K.

Londonas, Britanija

STASIUS KASPARAI 65 METAIS. Stasys gimė Žemaitijos Vainuovoje, 1922 m. rugsėjo 27 d. Rugsėjo 29 d. Sporto ir socialinio klubo valdyba jam surengė staigmeną — vakarą, kuriame buvo paminėta jo 65 metų sukaktis. Klubo sekretorė Marija Hoyer-Kalinskaitė iš anksto pakvietė svečius ir paruošė puikų bufetą.

Minėjimo vakarą pradėjo klubo sekretorė, trumpai apibūdinama S. Kasparo veiklą klube, kuriam jis jo valdybosa turėjo įvairias pareigas nuo 1953 m. Jina klubo vardu įteikė labai gražų dekoratyvinį laikrodį. Klubo nariai — Viktorija Puidokienė su draugais, Bronė ir Justas Čerņius, Stasys Kačinas, Audrey ir George Grundy taip pat įteikė vertingas dovanas. Stasys gavo net 17 įvairių rašiklių (turbūt užteks visam amžiui). Angelė Kasparienė buvo apdovanota didžiule gėlių puokšte. Jonas Baublys dalyvių vardu padėjo pirmininkui už jo gerai atliktus darbus per tiek daug metų ir palinkėjo sveikatos bei energijos toliau dirbti mūsų tarpe.

S. Kasparas, išreikšdamas savo padėką, sakė, kad jis vienas nebūtų galėjęs padaryti, ką esąs padaręs, jeigu jam nebūtų padėjusi jo gyvenimo palydovė — žmona Angelė. Ta padėka esą priklausė jai. Toliau jis sakė "Žmogaus gyvenimas yra didelė sporto aikštė, kurioje įrengtas bėgimo kelias su kliūtimis. Aš tame kelyje jau peršokau 65 kliūtis, vienas lengviau, kitas sunkiau. Esu pasiryžęs tęsti tas lenktynes ir toliau. Jeigu Dievas padės, gal ir pasieksiu 120!" Išreikšdamas padėką už dovanas ir sveikintimus, jisai padėkojo "už paslapties išlaikymą", nes sužinojęs tik porą dienų prieš minėjimą.

Abu S. ir A. Kasparai perpjovė didžiulį gimtadienio tortą. Po to buvo palinkėta "Ilgiausių metų" ir angliškai sudainuota "For he's a jolly good fellow". Apdalinus vakaro 83 dalyvius gimtadienio tortu, likusioji dalis sekmadienį buvo išdalinta parapijos svetainėje. V. P.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir apraukai seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA" 830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6 Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugsėjo mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 3%
santaukas 5.25%
kasdienines palūkanas už santaukas 4.75%
term. indėlius 1 m. 9%
term. indėlius 3 m. 9.50%
reg. pensijų fondo 6.50%
90 dienų indėlius 8%
(minimum \$5,000)
Reg. pensijų 1 m. 8.75%

IMAME UŽ:
neklm. turto pask. 10.50%
asmenines paskolas 12%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santauką dydį iki \$2,000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lietuvių sodyboje prie Klivlando liepos 28 d. savo narių susirinkimą surengė Klivlando tautybių grupė, vadovaujama ukrainietės J. Bochar. Ji norėjo kitų tautybių atstovus supažindinti su pensininkams įsteigta Lietuvių sodyba, kad ir jie galėtų pasistatyti panašius namus. Pranešimą apie Lietuvių sodybos įsteigimą bei jos dabartinę veiklą padarė administratorė Dana Čipkienė. Svečiai stebėsi bendromis Klivlando lietuvių pastangomis šio nelengvo projekto įgyvendinime. Tautybių atstovai apžiūrėjo Lietuvių sodybos pastatą, daržus, kur daržoves pasisodino ir augina pats gyventojai. Neeilinį Klivlando lietuvių laimėjimą kitoms tautybėms atskleis jų atstovų persivežtos nuotraukos. Apžiūrėję Lietuvių sodybą, visi susirinko Klivlande, Lietuvių namų "Gintaro" valgykloje. Buvo kviesti visi lietuvių sodybos direktoriai, tačiau susitikime su tautybių atstovais dalyvavo tik Aleksandra Sagienė.

Lietuvių krikščionių demokratų sąjungos Čikagos skyrius rugsėjo 16 d. surengė narių ir svečių išvyką pas Vladą ir Lidiją Šoliūnus Willow Springs vietovėje. Suvažiavo apie 60 asmenų, kurių eilėse buvo Lietuvių krikščionių demokratų sąjungos pirm. inž. Antanas Rudis su žmona Marija. Jiedu atsižėvė JAV diplomatinėje tarnyboje dirbusį dr. Vytautą Dambravą. Inž. A. Rudis džiaugėsi, kad jo vadovaujami lietuviai krikščionys demokratų yra priimti tikrais nariais į Pasaulio krikščionių demokratų internacionalą. Dr. V. Dambrava, prisimindamas JAV diplomatat priesaiką kovoti su vidaus ir išorės priešais, panašią kovą patarė vesti ir lietuviams krikščionims demokratams. Marija Rudienė pasakojo savo išpūdžius iš Lenkijos, kur ji su savo vyru aplankė ir Suvalkų trikampių lietuvių. Ji įsitikino, kad jie ten yra reikalingi šalpos. Tiesa, Lenkijos lietuvių šelpia BALPAS, bet ta šalpa nėra pakankama.

Australija. Metinis ALB Sydnejaus apylinkės narių susirinkimas rugsėjo 16 d. Lietuvių klube susilaukė 60 dalyvių. Veiklos pranešimą padarė valdybos pirm. Albinas Giniūnas, pakeitęs ir susirgusią išd. Eleną Badauskienę. Pirmiausia jis painformavo apie Melbourne įvykusį vadovų suvažiavimą ir ten turėtus diskusijas. Jose buvo paliesta apgalvintina ALB krašto valdybos finansinė būklė. Pagrindinis krašto valdybos dėmesys tenka daug laiko pareikalaujanti II D. karo nusikaltimais kaltinamų asmenų gynybai. Australijon atvykęs lietuvių informacijos centro atstovė Gintė Damušytė iš Niujorko. Australijoje bus stengiamasi ją supažindinti su radijo, televizijos ir spaudos atstovais. Lietuvių jaunimo kongresas 1987 m. pabaigoje bus susilaukta apie 250 jaunuolių iš užjūrio. Nakvynės jiems reikės parūpti lietuvių šeimoje, nes viešbučiai bus užimti kitų kongreso dalyvių. Metiniam Sydnejaus apylinkės narių susirinkime pranešimus padarė A. Kramilius, V. Patašius bei kiti organizacijos atstovai. Iš jų pranešimų paaiškėjo, kad Amerikon vyksta "Kovo" sporto klubo golfininkai, ten atsosausiantys Australijos lietuvių golfininkams. Plačiau buvo paliestas Kanbergoje lietuvių planuojamas statyti paminklas. A. Mau-ragis kalbėjo apie jo išlaikymo ir apsaugos problemas. Kilo minčių paminklą statyti Lietuva užgulusios tautųdystės aukoms atminti. Iš latvių ir estų yra gautas pasiūlymas statyti bendrą paminklą baltiečių vardu. Padaryti pasiūlymai bus nusistę ALB krašto valdybai. Ji turės paruošti galutinį pasiūlymą tarybai. Naujon Sydnejaus apylinkės valdybom balsų dauguma buvo išrinkti: Jonas Zinkus — 53 balsais, Albinas Giniūnas — 52, dr. Rūta Kavaliauskaitė — 45, Gražina Grybaitė — 37 ir Al-fa Savickienė — 36 balsais.

Australija

Metinis ALB Sydnejaus apylinkės narių susirinkimas rugsėjo 16 d. Lietuvių klube susilaukė 60 dalyvių. Veiklos pranešimą padarė valdybos pirm. Albinas Giniūnas, pakeitęs ir susirgusią išd. Eleną Badauskienę. Pirmiausia jis painformavo apie Melbourne įvykusį vadovų suvažiavimą ir ten turėtus diskusijas. Jose buvo paliesta apgalvintina ALB krašto valdybos finansinė būklė. Pagrindinis krašto valdybos dėmesys tenka daug laiko pareikalaujanti II D. karo nusikaltimais kaltinamų asmenų gynybai. Australijon atvykęs lietuvių informacijos centro atstovė Gintė Damušytė iš Niujorko. Australijoje bus stengiamasi ją supažindinti su radijo, televizijos ir spaudos atstovais. Lietuvių jaunimo kongresas 1987 m. pabaigoje bus susilaukta apie 250 jaunuolių iš užjūrio. Nakvynės jiems reikės parūpti lietuvių šeimoje, nes viešbučiai bus užimti kitų kongreso dalyvių. Metiniam Sydnejaus apylinkės narių susirinkime pranešimus padarė A. Kramilius, V. Patašius bei kiti organizacijos atstovai. Iš jų pranešimų paaiškėjo, kad Amerikon vyksta "Kovo" sporto klubo golfininkai, ten atsosausiantys Australijos lietuvių golfininkams. Plačiau buvo paliestas Kanbergoje lietuvių planuojamas statyti paminklas. A. Mau-ragis kalbėjo apie jo išlaikymo ir apsaugos problemas. Kilo minčių paminklą statyti Lietuva užgulusios tautųdystės aukoms atminti. Iš latvių ir estų yra gautas pasiūlymas statyti bendrą paminklą baltiečių vardu. Padaryti pasiūlymai bus nusistę ALB krašto valdybai. Ji turės paruošti galutinį pasiūlymą tarybai. Naujon Sydnejaus apylinkės valdybom balsų dauguma buvo išrinkti: Jonas Zinkus — 53 balsais, Albinas Giniūnas — 52, dr. Rūta Kavaliauskaitė — 45, Gražina Grybaitė — 37 ir Al-fa Savickienė — 36 balsais.

Lenkija

Punsko lietuvių gimnazijoje š. m. birželio 28 d. įvyko lietuvių visuomeninės kultūros draugijos centro valdybos posėdis paminėti šios organizacijos trisdešimtmetį. Draugijos įsteigimą, jos laimėjimus ir sunkumus 30 metų laikotarpyje aptarė pirm. Juozas Bliūdžius, garbės raštus įteikęs keturiom dešimtim nusipelnusių narių. Buvo patarti Punske statyti Lietuvių kultūros namų reikalingai. Prie Galdušio ežero surengtas saskrydinis įsijungė daug lietuvių ne tik iš Suvalkų trikampio, bet ir kitų Lenkijos vietovių. Programą atliko vietiniai Suvalkų trikampio lietuvių ansambliai, talkinami svečių ir viešnių iš Lazdijų. Pernai LVKD centro valdyba specialiaime posėdyje paminėjo lietuviškos gimnazijos Punske trisdešimtmetį. Oficialiai ji yra vadinama vidurine Antano Sniečkaus mokykla, nes triaukštis jos pastatas 1977 m. buvo pastatytas iš Vilniaus gautomis lėšomis. Jame yra sporto salė, dažnai naudojama ir koncertams. Punsko miestelis jiems skirtos salės neturi. Sukaktis paminėta ansamblių koncertu, bendra vakariene "Rūtos" restorane. Tos vidurinės mokyklos keturiose gimnazijos lygio klasėse kasmet mokosi apie 100 jaunuolių iš Punsko, Seinų bei jų aplinkinių. Mokyklai vadovauja Juozas Paransevičius. Viskas dėstoma lietuviškai, išskyrus lenkų kalbą ir istoriją. Vadovėliai yra lenkiški, paruošti pagal Lenkijos vidurinių bendro lavinimo mokyklų programą. Lietuviški gramatikos ir lietuvių literatūros vadovėliai gaunami iš Vilniaus. Iš ten gauta ir lietuviškų knygų mokyklos bibliotekai. Mokykla turi teisę kasmet du savo absolventus siųsti Vilniun studijuoti lietuvių kalbos. Trisdešimtmečio laikotarpyje mokykla gyvenimam išleido 550 absolyntų.

Britanija

A. a. Ona Andriusaitytė-Laucienė, gimusi Tauragėje 1907 m. sausio 1 d., mirė š. m. liepos 24 d. Heckmondvike prie Bradfordo. Velionė 1953 m. ištekėjo už Izidoriaus Lauciaus ir su juo įsigijo namus Heckmondviko vietovėje. Palaidota Bradfordo, dalyvaujant būriui lietuvių. Laidotuvių apeigas atliko kun. V. Kamaitis ir ev. kun. A. Putcė, taręsis atsisveikinimo žodį. "Vyčio"

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1987

Kelionių į Lietuvą išvykimo datos:

Rugsėjo 4 Spalio 2 Gruodžio 28

Oro linijos — "Air France", "Aeroflot", "JAT", "Finnair".

Šių metų naujienos: Klaipėda ir Palanga — 3, 4, 5 dienos, Kaunas — 2, 3 dienos, Panevėžys — 1 diena

Kelionės 5-7 dienom į Lietuvą sutvarkomos individualiai pagal norimą maršrutą, pageidaujama laiku.

Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų (staigoje) nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 17.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. šiuo adresu:

2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7

Tel. (416) 769-2500 arba (416) 769-8077

Telex 06-986766 TOR

Kelionių (staigos) registracijos numeris — 2559030

Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmų proga Romoje Šv. Tėvo audienicijoje 1987.VI.27 ASTRAVŲ šeima iš Kanados gauna Šv. Tėvo JONO-PAULIAUS II parašą ant specialaus voko su Vatikano pašto ženklais, išleistais Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai paminėti

Nuotr. "L'Osservatore Romano"

Tai, ko negaliu užmiršti...

Baudžiauninko sūnaus parašyta giesmė "Pulkim ant kelių" Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėse Romoje 1987 metų birželio 28 dieną

KOSTAS ASTRAVAS

Romos Šv. Petro Bazilikos varpų gaudimas kviečia atvykusius lietuvius iš įvairių kontinentų į pontifikalines pamaldas. Mišias, skirtas Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai paminėti, atnašaus pats Šv. Tėvas Jonas-Paulius II. Prieš Mišias arkivyskupas Jurgis Matulaitis bus paskelbtas palaimintuoju.

Romoje ir Vatikane matosi ant sienų išlipinta daug plakatų, skelbiančių šias iškilmes. Italų ir Vatikano spauda, radijas ir televizijos stotys išsamiai praneša su iškilmėmis susijusius dienos įvykius. Bazilikoje matosi daug aukštų dvasiškių ir diplomatų, atvykusių į šias iškilmes. Lietuviams šiose pamaldose rezervuota centrinėje navos priešakinėje dalyje 3.000 sėdimų vietų.

Šv. Petro aikštėje matosi lietuvių būriai su moterim, pasipuošusiom tautiniais drabužiais. Iš Lietuvos yra čia atvykęs tik vienas vyskupas su 8 kunigais atstovauti visoms Lietuvos vyskupijoms. Tai tik tiek dalyvių galėjo atvykti iš visos krikščioniškos tautos į šias iškilmes.

Iš Lenkijos lietuviškų žemių yra gausus būrys maldininkų su keliais prelatais, kunigais ir nemažai jaunimo. Iš kitų kraštų atvykusių tarpe yra vyskupų, prelatų, daug kunigų ir vienuolių.

Dabar šiuo metu visos Lietuvos šventovių varpai pamažu savo gaudimu jungiasi prie Vatikano varpų. Ten taipogi tikinčiųjų minios plaukia į šventoves iš kolchozų, bažnytikaimių, miestelių. Netrukus visi mes čia esantys bazilikoje ir Lietuvoje, paskelbus Šv. Tėvui arkivyskupą Jurgį Matulaitį palaimintuoju, jungsimės mintimis maldoje pontifikalinį Mišių metu.

Ižengus į baziliką, Vatikano gvardijos nariai uniformuoti Leonardo da Vinci sukurto uniformom nukreipia lietuvių minią į jai paskirtą vietą. Popiežiaus altoriaus dešinėje, prie pat šimtininko Šv. Longino su įjetim rankoje statulos, Lietuvių operos choras iš Čikagos. Stipriai apšviesta bazilika rodo visiems savo

šimtmečiais sukurto meno grožį: marmuro skulptūras, paveikslus, mozaikas, auksu padengtų lubų ornamentus, marmuro grindis su ornamentų ir popiežių herbų inkrustacijom, didžiules arkas, rymančias ant keturių pagrindinių kolonų, kurios laiko didžiausią pasaulio kupolą...

Aš, susikaukęs meditacijoje, esu prie šv. Andriejaus statulos. Žmona Nelė su dukrelė — mažiuke Zita ir Rūtelė. Zita užvakar buvo pakrikštyta Laterano bazilikoje, o Rūtelė priėmė pirmąją Komuniją. Šiandien ji priims Komunią iš paties Šv. Tėvo rankų. Vakari audienicijoje abi dukros buvo Šv. Tėvo pabučiuotos, visa šeima palaiminta, o aš gavau progą pabučiuoti Žvejo žiedą. Rūtelė gavo popiežiaus autografa ant šiom iškilmėm išleisto pašto voko — su ženklu, voko, kuris bus laikomas Lietuvių jaunimo centre Čikagoje.

Iš meditacijos mane pažadina giesmė "O, Kristau pasaulio Valdove". Visa bazilika minutę tyliai klausosi, pamazū prisijungia prie choro. Minioje atpažįstu šios giesmės autorių Bernardą Brazdžionį su žmona kartu giedant savo paties sukurta giesmę.

Giesmei baigiantis, minia pradeda stoti, užpakaliniai stiebtis ant kojų pirštų. Pasirodo navos viduriu dvasiškio su kryžium rankoje vedama procesija. Vadovą seka dviguboj voroje baltai apsirengę kunigai, prelatai, vyskupai, arkivyskupai, kardinolai. Pačiame procesijos gale lėtu ir ilgu žingsniu žengdamas kairėje rankoje laikydamas kryžių, o dešine laimindamas tikinčiuosius artėja prie mūsų Žvejo įpėdinis Jonas-Paulius II. Persižegnojęs jam laiminant, jaučiu kažką švelnaus, giliai humaniško, suprantamo, bet sunkiai išaiškinamo, pilno vidinės ugnies.

Sekant popiežių akimis, suskamba "Pulkim ant kelių" giesmė, kurios aidai užvaldo bazilikos erdvę: pakilę į kupolos skliautus atsimuša, stiprėja ir sklinda į navas, aplenkdamai didžiules kolonas.

Aš gimiau ir užaugau Galvokų kaime, netoli Dilių koplytėlės, Kuprelišio parapijoje, kur 1809-1813 m. kunigaudamas Antanas Strazdelis — baudžiauninko sūnus parašė šią giesmę. Tad ši giesmė yra man kaip gimtojo krašto himnas. Kun. Strazdelis ėjo su lietuviška liaudim, gaivino ją savo sukurto dainom, guodė tada, guodžia ir dabar savo giesme.

Mudu su broliu Aloyzu, kuris yra irgi šioje bazilikoje ir gieda šią giesmę, tarnaudami Mišioms Diliuose ir Kuprelišky, matydavom žmones su asarom akys giedant šią giesmę. Ją mūsų žmonės giedojo pusantro šimtmečio derlių nuėmus, audrom ir ledams sunaikinus pasėlius, 1831 ir kitais sukilimų metais kazokams užpuolus kraštą, laisvę atgavus ir vėl ją praradus. Kas tikėjo, kad liaudies sūnaus parašyta giesmė skambės Šv. Tėvui žengiant prie altoriaus šią iškilmingą lietuvių tautai dieną!

Giesmei pasibaigus, po "Asperges", lotynų kalba Lietuvos atstovas Telsių vyskupas Antanas Vaičius kreipiasi į Šv. Tėvą, prašydamas paskelbti arkivyskupą Jurgį Matulaitį palaimintuoju. Pabaigęs kalbą, vyskupas įteikia Šv. Tėvui gintaro dovaną tautos vardu ir puola popiežiui po kojų. Tai gilus ir graudus momentas, išreiškiantis ten likusios tautos sveikinimus. Šv. Tėvas pakėlęs jį apsikabina ir pabučiuoja. Po to jis paskelbia arkivyskupą Jurgį Matulaitį palaimintuoju.

Iškilmingos pontifikalinės Mišios eina prie galo, o norisi, kad jos niekad nesibaigtų. "Ite Missa est" ... Šv. Tėvui laiminant persižegnoju ir pats save klausiu, ar jau viskas baigta. Taip šeštasis Lietuvos krikščionybės šimtmetis baigtas. Jo išvakarėse vyko Kęstaičių, o 1893 m. Kražių skerdynės. Jis tęsėsi revoliucijose, laisvės kovose, baisiuose ir Sibiro tremimuose. Taip, jis baigtas. Mes įžengėm į septintą šimtmetį priespaudai tebesiaučiant. O kaip ir kada jis baigsis?

Pastabos ir nuomonės

"Apskrito stalo" pokalbiai

Č. SENKEVIČIUS

Dar taip neseniai išeivijos veikėjai buvo pravardžiuojami "vaduotojais", progomis pašaipiai atsiliepta ir apie čionykštį kultūrinį gyvenimą, nekartą išdidžiai tėkštas posakis apie "istorijos sąslavynan" išmestuosius.

Staiga sustota. "Gimtojo krašto" redaguoti pakviesti kiti partijos pareigūnai su švelnesnių bruožų kaukėmis, kad panašėtų į savo pažangiausiasį vadą Gorbačiovą, skelbiančią kažkokią demokratiją vienos partijos totalistinėje diktatūroje. Ir šioje paradoksu mišrainėje pirmiausia susiglumino Pabaltijo tautos, siekiančios laisvės ir laukiančios bet kokios prošvaisės. Respublikų sostinėse demonstracijos rodėsi kaip neįtikėtinas proveržis drąsiai pasakyti, kad nenorime nei ruso, nei komunizmo. Tolimesnis to visko pasekmės, deja, kaip ir galima buvo laukti — vėl atskirų populiarėsių žmonių terorizavimas. KGB agentų foto aparatai užfiksavo gana daug veidų. Kas toliau — nebe taip sunku ir spėti. Žinoma, laisvės troškimo reišėjai yra pasiruošę ir dėl to nukentėti. Jiems tai nieko naujo.

Daugiau naujovių, atrodo, yra linke matyti ir komunistinio "demokratėjimo" laukti kai kurie išeivijos optimistai. Dėl jų gi ir tas "apskritasis stalas" buvo pastatytas. "Sėskim ir pasikalbėkim", — anais gerais laikais ir sodžiujė kaimynas kaimynui pasakydavo. Tai buvo paprasta ir suprantama — kalbėdavosi toks su tokiu. Gi šitas vilniškis, spaudoje visai apvartomas, atvejis yra visai kas kita. Visi žinome, kad nė šeimoje broliai nesusišneka, jei juos skiria

skirtingos pažiūros. Nesinori tikėti, kad tie išeivijos optimistai, ten prie to nelemto stalo susėdę, pažiūromis nesi-skirtų nuo pokalbio rengėjų (?). Ir galima kalbėti apie daug dalykų — apie raštiją, teatrus, muziejus, apie tautos vertybių išsaugojimus — skirtingos platformos pokalbininkus anksčiau ar vėliau išskirs. Galima būtų tai pavadinti politikos įsimašymu ar kaip tik norite, bet tie dalykai, t. y., požiūrių skirtingumas negali būti pokalbiuose aplenkiamas. Pradžiai pavyzdys — rengėjų sąlygojimai: nekalbėkit apie okupaciją ir Sovietiją, ir viskas bus gerai... Štai, kaimyne, sėskim ir pasikalbėkim, jei tu tylėsi apie karvę, kuri išlaužė mano tvorą.

Bet jei kas nors iš tų pokalbių ir išeitų, tai užsimojus bendradarbiauti prie "apskrito stalo", eilė būtų ir išeivijos "vaduotojams" ką nors panašaus surengti ir pokalbiams pasikviesti Sadūnaite, Grigą ar kokį vieną kitą "Kronikos" bendradarbį. Galima užtikrinti, kad mūsų šie rengėjai nesąlygotų svečių kaip ir ką kalbėti apie vakarietiškas demokratijas. Ir šiuo atveju reikėtų pasakyti "sėskim ir pasikalbėkim" ... apie laisvę. Išsiaiškininkim, kaip kas ją suprant, kiek tų laisvių ir kokių gali pasaulyje būti. O gal tėra viena laisvė, kaip ir viena tiesa? Reikėtų laukti, kad koks ilgalitulinis pareigūnas ims ir pripažins, kad Lietuvoje laisvės nėra, kad Lietuva yra rusų okupuotas kraštas, kad ir visi titulai priklauso nuo Maskvos... Ir visa tai išblaškytu abejones ir įtarinėjimus apie kitokio masalo kabinimą ant pasenusios meškerės. Tada ir kultūriniais klausimais būtų lengviau susikalbėti.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

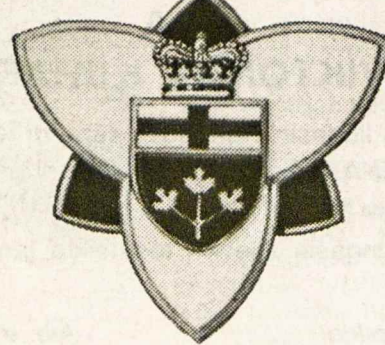
N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

THE ORDER OF ONTARIO

Ypatingas pagerbimas ypatingiems žmonėms

...žmonėms, kurie pasiekė aukščiausių laimėjimų ir kurių indėlis davė naudos Ontario provincijos visuomenėi ir kitur.

Ontario valdžia įsteigė "The Order of Ontario" pripažinti tuos Ontario gyventojus, kurie pasiekė aukštų laimėjimų mene arba sporte, darbe arba pramonėje, švietimo arba medicinos srityje, moksle, visuomeninio aptarnavimo srityje... ir visose kitose veiklos srityse.

"The Order of Ontario" kandidatų paskyrimą peržiūrės "Advisory Council". Šio komiteto garbės pirmininkas yra The Honourable Lincoln M. Alexander, Lieutenant Governor of Ontario. Komiteto nariai yra:

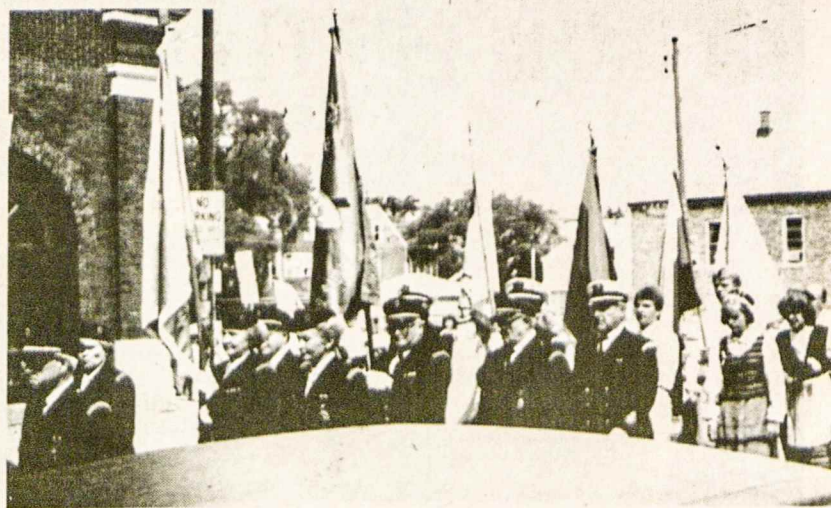
Chairman
The Honourable William G.C. Howland, Chief Justice of Ontario
Honourable Hugh Edgoff, Speaker of the Legislative Assembly
Mr. Robert Carman, Secretary of the Cabinet and Clerk of the Executive Council

Jeigu jūs turite pasiūlyti kandidatą šiam garbingam apdovanojimui, prašome rašyti sekančiu adresu dėl pasiūlymų formos (nomination form):

The Ontario Honours and Awards Secretariat
Ministry of Intergovernmental Affairs
5th Floor, Mowat Block, 900 Bay Street, Toronto, Ontario M7A 1C1

Pasiūlymai priimami iki 1987 m. lapkričio mėn. 15 d.

Ontario

Dalis procesijos, kuri buvo surengta Čikagos lietuvių Nekalto Prasidėjimo parapijos Brighton parke, minint Lietuvos krikščionybės sukaktį ir šventinant sukaktutinį kryžių 1987 m. rugsejo 7 d.

Nuotr. J. Šlajaus

Lietuviškas kryžius išeivijos sostinėje

Tokios procesijos, surengtos Lietuvos krikščionybės sukakties proga Čikagoje, žmonės nematę nuo nepriklausomybės laikų

J. ŠLAJUS

Čikagoje yra sena lietuviška gyvenvietė — Brighton Park su lietuviška parapija ir Nekalto Prasidėjimo šventove. Veikia lietuviškos draugijos, klubai. Nuosaikia ir sutartina veikla čia reiškiasi ir JAV Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apylinkė, kuriai dabar pareigingai pirmininkauja Salomėja Daulienė.

Brighton Parko apylinkė ir praeityje reikšdavo gera lietuviška veikla: su pasisekimu yra suruošusi originalią "Tarmių šventę", tautodailės parodą, o dar 1956 m. buvo suorganizavusi šios apylinkės vaikų ansamblį "Tėviškėlė", kuriam dalyvavo šimtinė lietuvių, mokėsi tautinių šokių, dainavimo ir kanklių muzikos. Deja, to gražaus prieauglio yra likę vos keletas. Baigę mokslius, beveik visi įsikūrė plačiojoje Amerikoje arba kituose kraštuose.

Stiprindama lietuvišką veiklą, apylinkės valdyba nutarė 600 metų Lietuvos krikšto sukakties proga prie Nekalto Prasidėjimo parapijos šventovės pastatyti lietuvišką kryžių. Pas tautodailės menininką Jurgį Dūgvilą užsakė kryžių su lietuviškais ornamentais. Vienoje to kryžiaus skersinio pusėje medyje yra šv. Kazimiero, kitoje — Šiluvos Marijos skulptūros. Tai buvo gražus apylinkės valdybos suma-

nymas — kryžiumi įamžinti LB apylinkės buvimą. O valdybos pastangos buvo apvainikuotos puikiai pasisekusiomis kryžiaus šventinio iškilmėmis.

Kryžiaus pastatymo sumanymas buvo LB apylinkės valdybos, kuriam parapijos klebonas kun. Jonas Kuzinskas mielai pritarė, sutiko būti kryžiui statyti komiteto pirmininku ir atlikti šventinio apeigas.

Kryžiaus padarymas bei pastatymas ir tvorelė kainavo apie 7000 dol. Lėšas telkė LB apylinkės valdyba. Auksu: Lietuvos vyčiai, V.D. šaulių rinktinė, Namų savininkų draugija, klubai ir privatus asmenys.

Išpūdinga procesija

Kryžiaus pašventinimo data buvo parinkta rugsejo 7-tą, Amerikos "Labor Day". Iš ryto televizija ir radijas gąsdino lietumi, bet netrukus pragiedrėjo ir iškilmėm buvo skaidri diena. Klebonas kun. J. Kuzinskas, kun. F. Kireilis, visas komitetas puošė gelėmis kryžių, statė altorių; Fr. ir T. Šlatai ruošė elektroninius įrengimus, filmavo, statė garsiakalbius. Rinkosi savieji ir kaimyninių parapijų lietuviai bei kitataučiai: rinkosi svečiai kunigai: prel. L. Tulabą, PLB valdybos vicepirm. B. Jasaitienę, Lietuvių fondo valdybos pirm. M. Remienę ir daug kitų.

11 v. r. tūkstantinė procesija su vėliavomis žygiavo gatvėm po vieną bloką aplink šventovę: Dariaus-Girėno karių veteranų postas (vėliavą nešė E. Oželienė), V.D. šaulių rinktinė, vadovaujama V. Išganaičio, jūrų šauliai, Lietuvos vyčiai, parapijos choras, katalikiškos organizacijos ir pavieniai, 18 kunigų, vysk. A. Abromowicz, prel. L. Tulaba, klebonas kun. J. Kuzinskas ir policijos palda. Kalifornijos gatve procesija sugrįžo prie gelėmis papuošto altoriaus ir kryžiaus bei paruoštų kėdžių žmonėms susėsti.

Sugrįžus į koncelebruotas Mišias, girdėjosi žmonės kalbant, jog nuo laisvos Lietuvos laikų nematę tokios didingos ir neužmiršamos procesijos.

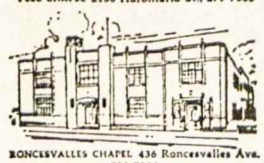
Mišios lauke

Parapijos klebonas kun. J. Kuzinskas prie lietuviško kryžiaus atnašavo Mišias Lietuvos krikščionybės sukakties proga. Koncelebravo prel. D. A. Mozeris, kun. F. Kireilis ir kt. Dalyvavo vysk. A. Abromowicz, Tėvai jėzuitai, svečiai kunigai lietuviai ir amerikiečiai. Maldas skaitė seselė Angelė ir V. Daulys. Aukas nešė: E. Milavickaitė, Z. Lapelis, M. Tijūnėlis, E. Tijūnėlytė, D. Juška, A. Tijūnėlytė, Marija Kinčienė, S. Daulienė, V. Uta-ra ir Gr. Meiluvienė. Kiekvienos nešamos aukos reikšmę aiškino Joana Drūtė. Giedojo parapijos choras, vad. muz. J. Sodaicio. Prie kryžiaus su vėliavomis garbės sargyboje stovėjo Dariaus-Girėno postas ir Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės šauliai.

Parapijos klebonas kun. J. Kuzinskas pasakė lietuviškai ir angliškai pamokslą. Kalbėdamas apie lietuviško kryžiaus reikšmę, minėjo, jog Lietuva buvo žinoma kaip kryžių šalis. Lietuviški liaudies kryžiai buvo ūkininkų sodybose, kryžkėse, pakelėse ir visur. Krikščionybė lietuviams teikė neįkainojamą istorinę atramą. Ji pasireiškė kaip kultūros gaivintoja. Jeigu būtume anksčiau apsikrikštiję ir krikščio-

(Nukelta 16-tą psl.)

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

Jaunieji skautai prie pastatytos lapinės (bivac) su vadovu s.v. PAULIUMI MICKUMI LSS Europos rajono surengtoje tradicinėje Mindaugo vardo vasaros stovykloje prie Britanijos Londono Lietuvių sodyboje. Stovyklavo 76 skautai iš V. Europos Nuotr. s. S. B. Vaitkevičius

Ar modernus mūsų lietuviškumas?

Ištautėjimas — bausis išeivijos vėžys, kurį reikia sustabdyti nauja iniciatyva ir moderniais metodais

AURELIJA BALASAITIENĖ
(Tėsinys iš praėjusio nr.)

“Katilo” nebėra

Amerikoje “katilo” sąvoka jau seniai nustojo savo reikšmės, o kadaise buvusi snobiška “baltųjų” — anglo-saksų-protestantų — klasė prarado savo balsą. Ispanų kilmės imigrantai reikalauja, kad mokyklose būtų įvestas privalomas jų kalbos mokymas. Vietnamiečiai, korėjiečiai ir kiti azijiečiai veržiasi į aukščiausios institucijas, nekeisdami savo vardų, netirpdami, bet, iškėlę galvas, puoselėja savo kalbą, tradicijas, šeimyninio gyvenimo struktūrą ir tuo pačiu metu pilnai naudojasi Naujojo pasaulio laisvėmis bei lengvatomis. Kai juodoji rasė prieš kelis dešimtmečius aršiai kovojo už lygias teises, išpopuliarino posakį “juoda yra gražu”, o “afro” sukuosena pradėjo naują madą, todėl dabar juodosios rasės moterys ar vyrai nebetempia savo susisukusių plaukų įvairių kosmetikos produktų pagalba, bet juos susuka į dešimtis mažyčių kaselių... Ar išdrįstume mes, lietuviai, ką nors panašaus padaryti, kad iš tolo būtume atpažinti kaip lietuviai?

Mūsų kūrėjai

Ne vien liaudies menas yra visos kultūros suma, ir ne todėl šiuo metu yra visų menų aukščiausia žmogiškojo talento apaiška. Turime Čiurlionį, kuriuo net japonai susidomėjo. Turime nemažai dailininkų, kompozitorių, mokslininkų ir profesionalų. O vis dėlto mes jiems jokios pagarbos neteikiame, lyg jie, pasiekę praktiškame gyvenime aukštą poziciją, būtų nustoję būti lietuviai.

Turiu pvz. savo rinkinyje kompozitoriaus Vytauto Bacevičiaus gaidas. Tai svetimtųjų muzikiniuose sluoksniuose pripažintas kompozitorius, kurio kompozicijos pralenkė jo kartos muzikus. Jis gyveno daugelį metų Niujorke labai skurdžiai (tai žinau iš pas jį apsilankiusių asmenų). Jis mirė 1970 m. Niujorke, bet nei mūsų spauda, nei naujieji ateiviai muzikai jo niekada nepagerbė, ir jis liko užmaršty, nors jo kūriniai, preludijos ir lietuviškais temomis parašyti muzikiniai veikalai yra išliekamos vertės.

Bandome išeivijoje išlaikyti liaudies meno koloritą, vis dainuodami tas pačias senas dainas, šokdami tuos pačius šokius, kalbėdami apie skurdą, baudžiavą, žemės ūkio darbus, o gyvenimas bėga šalia mūsų, palikdamas mus dirbtiniame svajonių pasaulyje, kuriame ši diena neturi jokio vaidmens. O mūsų jaunimas skraidžia sprausminiais lėktuvais, gėrisi technikos pažanga, studijuoja kompiuterių mokslus ir, jei laikas leidžia, kalbėda-

mi angliškai per repeticijas ir rasdami malonumą pasirodyti scenoje, šoka tautinius šokius. Šveicarijoje lietuviškus tautinius šokius šoka šveicarai. Išvada — tautiniai šokiai iš jauno žmogaus nepadarys lietuvio, jame nesukels pasididžiavimo savo kilmės kalbomis apie baudžiavą ir artokus.

Lengva nutausti

Nutausti galima labai lengvai ir labai greitai — tam reikia kelių kartų, bet sustabdyti tą bausį mūsų visuomenės vėžį turime kuo greičiausiai. Mūsų jaunimas, kaip ir kiekvienos tautos jaunimas, reikalauja idėjų ir veiksmo.

Kai prieš eilę metų Simo Kudirkos šuolis į laisvę iššaukė mūsų jaunime nepaprastą entuziazmą ir kovos dvasią, tai ir mūsų veiksmų konkretus ir matomas metodas reikalaujanti Lietuvai laisvės ir teisių, organizuojant demonstracijas ar išvykas Baltijos jūra, susilaukė atgarsio jaunojoje kartoje. Gaila, kad tokie renginiai, besitaikantys prie tautinių įvykių, vyksta tuo metu, kai jaunimas turi likti mokyklos suole.

Jokie šabloniški minėjimai jaunimo nepatrauks, nei ilgos prakalbos, nei Amerikos politikierių banalūs posakiai su laisvės pažadais. Lietuviškoje knygoje privalo atspindėti šios dienos problemas. Nėvengti temų nei apie narkotikus, nei apie alkoholizmą, nei AIDS. Mes savo jaunimą esame izoliavę, nukėlę į pereito šimtmečio gyvenimą, todėl juo toliau, juo mažiau randame bendros kalbos.

Jaunimui skirtose paskaitose ir simpoziumuose kalbame apie idealus, bet tiems idealams siekti reikalingas realaus gyvenimo pagrindas. Nėveltui tenka nugirsti iš jaunų žmonių, kad mūsų vyresnieji “nieko nežino ir neišmano”. Gal ir žino, gal ir išmano, bet neturi drąsos prisipažinti, tuo būdu kasa prarają tarp kartų.

Mūsų jaunimas yra taip pat išstatytas įvairiausiems pavojams mokslo institucijose ir visoje mus supančioje aplinkoje. Ar padedame jiems kovoti su tomis blogybėmis? Ar esame kada nors, kur nors užsiminę bent vienu žodžiu apie homoseksualizmą, AIDS, herpes, narkotikus, terorizmą, apie kuriuos kas dieną rašo kiekvienas vietinis laikraštis ir žurnalas. Ne be reikalo pradedame mūsų jaunime prarastą autoritetą, todėl ir ištautėjimo klausimas negali būti išspręstas vien su pareigos įkalbinėjimu, tautiniais šokiais ar dainomis. Žiūrėkime į gyvenimą ir interpretuokime jį lietuviškai, sutikdami, kad gyvename čia, o mūsų viltys ir svajonės skrenda į Nemuno kraštą.

A+ KSAVERAI BUČIENEI

mirus,

jos seserį PLAMYRĄ KUČINSKAITĘ ir gimines
nuoširdžiai užjaučiu —

B. Bagdonas

A+ VYTAUTUI RADAUSKUI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame seserį ELENĄ KAIRIENĘ
ir šeimą —

L. D. Stukai

B. A. Parėščiai

E. Navickienė

A+ MARCELIUI MEŠKAUSKUI

mirus,

žmoną STEFUTĘ nuoširdžiai užjaučiame —

L. M. Urbonai

A+ MARCELIUI MEŠKAUSKUI

mirus,

jo žmoną dantų gydytoją STEFĄ GUDINAVIČIUTĘ-
MEŠKAUSKIENĘ ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame
bei kartu liūdime —

kolegė Teresė ir Vladas Bačėnai

A+ MARCELIUI MEŠKAUSKUI

mirus,

jo žmonai STEFANIJAI reiškiame nuoširdžią
užuojautą —

T. L. Lorencai

A+ PETRUI KIŠKIUI

Pembroke mirus,

žmoną SALOMĖJĄ, dukras — REGINĄ, ALDONĄ,
sūnus — PETRĄ, ALEKSĄ, JONĄ, brolių JONĄ ir jų
šeimas nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

*Juozas ir Ignas Gabaliai
Sofija ir Vytautas Balsevičiai
Adelė ir Juozas Buivydas
Alė ir Juozas Morkūnai
Martytė ir Stasys Jokubaičiai
Pranas ir Elena Ališauskai*

Gilios senatvės sulaukęs Lietuvoje mirė

A+ VIKTORAS KURAS.

Skandžiose liūdėsio valandose sūnų dr. ČESL. KURĄ,
žmoną JOANĄ, jų vaikus bei gimines nuoširdžiai užjaučiame
ir kartu liūdime.

Gailestingasis Dievas tesuteikia jam amžinybės
šviesą.

*Ed. S. Zatorskiai
Ged. O. Vindašiai
Vyt. E. Barisai*

*Alb. V. Tautkevičiai
Br. E. Barisai
Eug. Pakauskienė*

Lietuviškas kryžius išeivijos sostinėje

(Atkelta iš 5-to psl.)

niškoji kultūra anksčiau paplitusi, mažiau būtime nukentėję nuo kryžiuočių, nebūtų buvę pagrindo skelbti kryžiaus karus.

Pamokslą klebonas baigė perskaitydamas gen. Lietuvos konsulo V. Kleizos sveikinimą. Buvo sugiedoti himnai.

Kun. J. Kuzinskas yra gimęs ir mokslus baigęs šiame krašte. Jis yra lietuvis patriotas, darbštus klebonas, — parapijos administratorius. Parapijiečiai džiaugiasi gavę gerą kleboną, nes geruosius lietuvių kunigus čia galima suskaičiuoti ant vienos rankos pirštų.

Po iškilnių komiteto buvo paruošta kava ir užkandžiai parapijos salėje.

Visą darbą atliko šis LB jubiliejinio kryžiaus komitetas: klebonas kun. Jonas Kuzinskas, seselė M. Angelė, Salomėja Daulienė, Bronė Rūstienė, Rita Darienė, Alina Vadeišienė, Elena Majauskienė, Vytautas Dijokas, Valentinas Račiūnas, Viktoras Utara, Bernisė Žemgulienė, Evelina Ožellienė, Mečys Mikutaitis, Kazys Daulys ir Grasilija Meiluvienė.

Bookbinding Studio

“SAMOGITIA”

meniška ir išnašygas bei
žurnalus. Savininkas — lietuvis.
Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station “B”
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

JUBILEE OF CHRISTIANITY IN LITHUANIA

Youth Organizations in Exile • The Vatican 6-28-1987

Lietuvos krikščionybės sukakties išlilmėse Romoje 1987 m. birželio 28 d. JAV Lietuvių jaunimo sąjungos ir Lietuvių skautų sąjungos atstovai įteikė Šv. Tėvui Jonui-Pauliui II dovaną — lietuvių jaunimo organizacijų ženklėlių montazą, kurį sumanė Liuda Rugienienė, įvykdė skautininkai Bostone

Demonstracija Vilniuje — smūgis Maskvai

Sovietinė spauda nuolat apie ją rašo, nes tebeskauda okupacinei valdžiai ir kompartijai

Rugpjūčio 23 dienos demonstracijos Baltijos kraštų sostinėse susilaukė Maskvos spaudoje gan plataus atgarsio.

“Izvestia”

Maskvos “Izvestia” rugpjūčio 25 d. laidoje rašo: “Beveik dvi savaitės eterio bangomis buvo kurtomos aistros — prie ‘Amerikos balso’ prisijungė vokiečių, anglų ir Vatikano balsai bei daugelis laikraščių. Visi kalbėjo tą patį — apie turinčią įvykti rugpjūčio 23 sekmadienį, lietuvių sostinėje demonstraciją.

Tarp eilučių ir pertraukų radijo pranešimuose galima buvo išskaityti: pažiūrėsim, koks ten pas juos prastavarkymas, kokia demokratija. Pažiūrėsim, kaip jie elgsis”.

“Ar galite sau įsivaizduoti, kas būtų, jeigu Maskvos radijas organizuotų mitingą prie Vašingtono obelisko arba prie Šv. Patriko šventovės Hirošimos arba Vietnamo karo aukoms paminėti?” — klausia “Pravdos” korespondentas D. Šniukas.

“Mes žinome, kaip Sov. Sąjunga finansuoja masines demonstracijas, bet Maskvos radijas čia nėra įtariamas. Paprastų paprasčiausiai jo nieks neklausio. (...) Sovietų dezinformacijos specialistai tai puikiai žino ir todėl už dideles pinigų sumas savo propagandiniams straipsnams skelbimų forma spausdina ‘New York Times’ skiltyse” — atsako Šniukas. “Rusų karo” korespondentas A. Ginzburgas.

“Pravda”

Maskvos “Pravda” rugsėjo 1 d. laidoje kaltina ne tik Vakarų radijų balsus, bet ir vietinius rusus. Laikraštis rašo: “Vienas pažįstamas, pagyvenęs Vilniuje beveik 30 metų ir baigęs čia mokyklą, skundžiasi:

— Rusiškai su tavimi kalbėti nenori, netgi į “zdrastvutje” neatsako...

Mes pasakėme: kaltink pats save. Juk tai yra gėda išgyventi respublikoje tiek metų ir nepažinti lietuvių kultūros, istorijos, jų kalbos — tai tikras negerbimas tavęs supančios aplinkos. Ir tai tikrai erzina.

Tarp kitko, Baltijos kraštų kalbų mokymo lygis rusų mokyklose yra niekam tikęs”.

“Moscow News”

Propagandinės leidyklos “Novosti” įvairiomis kalbomis leidžiamas savaitraštis “Moscow News” šitaip šią demonstraciją aprašo: “Rugpjūčio 23. Aikštė prie Šv. Onos šventovės. Šventovė buvo pilna lankytojų. Žmonės stovėjo šalia esančio paminklo. Tai žiūrovai. Apie 30 asmenų su gėlėmis ir juodais kaspinais atėjo iš Šv. Mikalojaus šventovės. Jie ir žiūrovai priėjo prie Mickevičiaus paminklo. Nijolė Sadūnaitė (viena iš memorandumo autorių) pasiūlė pagerbti karą ir persekiojimų aukas. Buvo giedama, sakoma prakalbos ir skaitomi eilėraščiai. Vakarų korespondentai kalbėjo su demonstracijos dalyviais ir žiūrovais: ‘Mes norime nubauti persekiotojus’, ‘Mes norime savarankiškos Lietuvos’.

“Ruskaja Mysl”

Paryžiaus savaitraštis “Ruskaja Mysl” rugp. 28 d. laidoje

plačiai Vilniaus demonstraciją aprašė ir pastebėjo: “Demonstracijos nevaikė, bet daug asmenų, kurių tarpe buvo žinomi KGB tarnautojai, dalyvius filmavo, fotografavo ir darė įrašus į magnetofono juostas. Filmavimo aparatai buvo daugelyje langų, iš kurių buvo matoma aikštė.

Lietuvių masinės informacijos organai bandė praveisti pasikalbėjimus su demonstrantais, bet pastarieji, žinodami paskutiniųjų dienų straipsnius, išmintingai nuo to atsikakė”.

Mirtis šventovėje

Tame pačiame straipsnyje “R.M.” rašo, kad tą pačią dieną, rugsėjo 23-čią, pamaldų metu mirė dviasiškis, ir dalis tikinčiųjų liko šventovėje už jį melstis — demonstracijoje nedalyvavo.

Miręs dviasiškis yra kun. Stanislovas Valiukėnas-Valiukėvičius (1906-1987). Jis buvo vilniečių, baigė Vilniaus kunigų seminariją ir kurį laiką buvo vikaru Palūšės parapijoje. Čia jis skolinavo iš savo asmeniško knygynėlio lietuviškas knygas. Tai nepatiko lenkų policijai, tačiau draudžiančio skolinai knygas įstatymo nebuvo, ir administracija negalėjo prie jo prikišti. Jai į pagalbą atskubėjo arkiv. Jalbzykovskis, kuris kun. Valiukėną ištrėmė į gudišką Kamajų parapiją, prie Naručio ežero. II D. karo metu jo parapijoje stripriai reikiškesi Šumausko vadovaujami sovietų partizanai. Kun. Valiukėnas naudojo savo autoritetą ir diplomatiją, kad būtų išvengtos Pirčiupio pobūdžio skerdynės. Paskutiniuoju metu jis buvo Šv. Mikalojaus parapijoje altaria. Mirė atnašaudamas Mišias.

Persodinta širdis

Maskvos “Izvestia” rugsėjo 4 d. laidoje praneša, kad respublikinio Vilniaus širdies chirurgijos centre pirmą kartą Lietuvoje buvo perkelta širdis. Persodinimą įvykdė vietinis kardiologų kolektivas, vadovaujamas prof. Algimanto Marcinkevičiaus. Gavėjas, 46 metų muzikos mokytojas Albinas Penkaskas, jau seniai kentėjo dėl sunkios širdies ligos. Paskutiniaisiais metais jo sveikatos stovis labai pablogėjo. Specialistų išvada buvo “viendvasiška” (sovietų terminologijoje “vienbal-

šiai”) — kažkas buvo prieš: išgelbėti žmogų galėjo tik tinkama aukotojo širdis. Rugsėjo 1 d. vienoje Vilniaus ligoninėje po automobilio nelaimės mirė jaunas žmogus. Jo širdis ir buvo panaudota. Kardiologinis centras yra naujame Vilniaus Santariškių priemiestyje.

Užtaria Petkų

Niujorke rusų kalba leidžiamas dienraštis “Novoje Ruskoje Slovo” rugsėjo 30 d. laidoje rašo, kad šimtas JAV kongreso narių parašė sovietų rašytojų sąjungos pirmajam sekretoriui Vladimirui Karpovui laišką, kuriame gina 57-metį Viktorą Petkų, rašytoją ir istoriką, kuris baigęs kalėjimo bausmę atsidūrė tremtyje. “N.R.S.” rašo: “Lietuvių informacijos centro atstovas JAV-se pareiškė, kad žydų žmogaus teisių gynėjas Anatolis (Natan) Šaranskis kalėjo karte su Petkumi 16 mėnesių tuo pačioje vietoje Čistopolio kalėjime. Šaranskis patvirtino, kad Petkus gavęs kalėjimo administracijos leidimą 1978 m. pradėjo rašyti enciklopediją”.

Šaranskis Toronte

Š. m. rugsėjo 15 d. Toronte viešėjo minėtas Natanas Šaranskis. Jis kalėjo 9 metus įvairiuose sovietų kalėjimuose ir apie tai gausiai susirinkusiai Massey Hall auditorijoje publikai plačiai papasakojo. Būdamas kalėjime jis pastebėjo, kad tarp jo ir KGB tardytojų yra neperžengiama siena, o jokios sienos nėra tarp jo ir kitų tautybių kalinamųjų. Jis pasižadėjo, kad kai bus laisvas, stengsis padėti persekiojamiems totoriams, ukrainiečiams ir lietuviams-katalikams. Jis pastebėjo, esą nereikia laukti, kad JAV-bių arba Kanados vyriausybės daugiau padarytų sovietų žydams jų byloje, negu patys jų valstybių žydai. Jo manymu, neužtenka vieną kartą per metus panešioti priešsovietinį plakatą — reikia kovoti dėl žydų išleidimo iš Sov. Sąjungos kiekvieną dieną. Jis mano, kad sovietų žydų likimas daugiau priklauso nuo Vakarų spaudimo į Sov. Sąjungą, negu nuo KGB. Šaranskis nusiskundė, kad Vakarų televizija mieliau leidžia pasireikšti sovietų propagandistams, negu buvusiems sovietų politikiniams. J.B.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **“Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvių išeivijai!”**

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

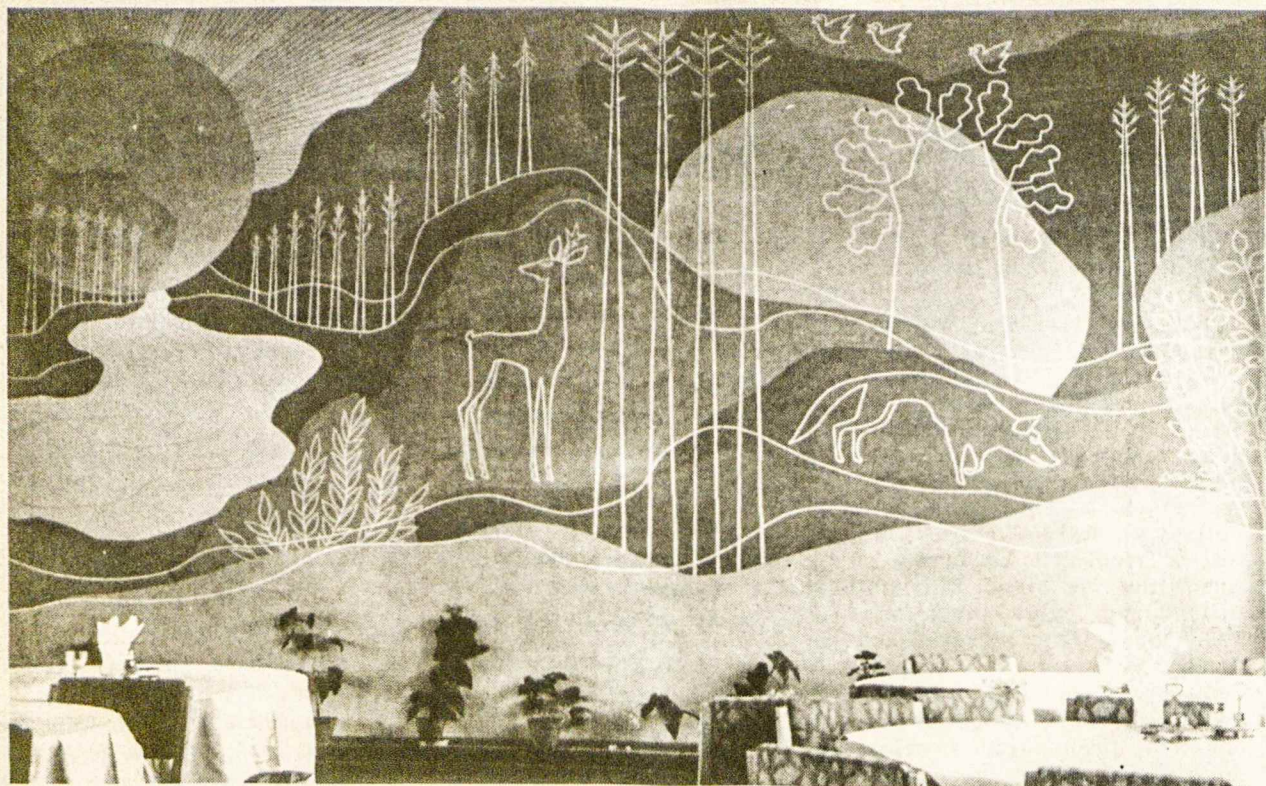
Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informaciją įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Dail. LAIMUČIO LOČERIO kūrinys "Anykščių šilelis" (fragmentas) Anykščių restorane. Šis dailininkas su savo šeima dabar gyvena Kanados Hamiltone ir pradeda pirmuosius žingsnius laisvajame pasaulyje

Krikščionybė – didžioji dovana žmogui ir tautai

Lietuvių tautos krikščionybės sukaktį apmąstant

KUN. PRANAS GAIDA

Gyvenime gauname įvairių dovanų, bet ne visas jas vertiname. Pvz. didelė dovana yra motina. Ne visuomet ir ne visur ji yra vertinama: šalia sūniškos bei dukteriškos meilės reiškiasi kartais ir paniekos jausmai. Didi yra dovana sveikata, bet ir ji pradedama vertinti tada, kai jos netenkama. Didžiai vertinga dovana yra tėvynė, bet jos reikšmė pajuntama tik jos netekus.

Ir krikščionybė yra didi dovana žmogui bei tautai, bet ji dažnai atmetama, niekinama, kaip ir kitos dovanos, nes neižvelgiama jos vertė. Dėl to dera į ją kiek giliau pažvelgti.

1. Kas yra krikščionybė?

Rodos, tai labai žinomas dalykas, bet kai reikia jį aptarti, darosi nelengva. Panašiai kaip su lietuvybe. Tai gerai žinomas dalykas, bet kai reikia rasti aiškų aptarimą, atsiranda įvairūs sunkumai. Be to, krikščionybės aptarimą sunkina jos plotis ir gylis. Juk apie ją yra parašytų daugybė knygų — išties bibliotekos. Tai tarytum didelis kalnas, kurį norint vispusiškai pamatyti reikia žvelgti iš visų pusių. Mums šiuo atveju tai neįmanomas dalykas, todėl turime pasitenkinti glaustai esmine įžvalga.

Trumpai tariant, *krikščionybė yra Dievažmogio Kristaus apreikštoji religija, kurios pagrindai išdėstyti Evangelijose ir tradicijoje*. Kitaip sakant, tai pats Kristus, iš atgamtinės sferos atėjęs pas žmones, per savo mokymą, kančią, mirtį ir prisikėlimą atidavęs naujus kelius žmonijai kopti į aukštesnį gyvenimą.

Tai būdingai esminis krikščionybės bruožas — *Dievas ateina pas žmones*. Kitose religijose yra atvirkščiai — žmogus įdieško Dievo ar dievų. Kristus yra nepakartojamas. Jis yra žmonėms moksline, bet niekas negali tapti antruoju Kristumi ir įsteigti naują krikščionybę. Pvz. vienas teologijos studentas Romoje, atėjęs pas savo profesorių, pareiškė: — Aš esu nepatenkintas dabartine krikščionybė ir noriu pradėti naują religiją, tik nežinau kaip tai padaryti. Prašau man patarti.

Išklausęs studento mintis, profesorius tarė:

— Visų pirma turėtum būti nukryžiuotas, mirti ant kryžiaus, prisikelti iš numirusių ir įžengti dangun.

— Bet, profesoriau, tai neįmanoma!

— Dėl to neįmanoma ir nauja krikščionybė...

Antra, *krikščionybė yra gyvenimo menas*, plaukiantis iš evangelinės doktrinos. Ji yra ne tikta teorija, skelbianti gyvenimo taisykles bei normas, bet ir *pagalba*. Su pareikštąja evangeline tiesa eina kartu ir dieviškoji pagalba, vadinama malone. Šią situaciją galima palyginti pvz. su pašybos pamoka. Joje mokytojas ne tik aiškina piešimo taisykles bei metodus, bet ir pats ateina prie kiekvieno mokinio, padeda taisyklingai piešti, pataiso klaidas.

Trečia, *krikščionybė yra dviejų dimensijų — pasauliui vizija: žemiškoji ir antžemiškoji*. Jos dėka žmogaus horizontas prasiplečia, jo galvosena sušvinta nauja atgamtinė plotmė, atsiveria gili perspektyva, kurioje visas gyvenimas įgauna savo prasmę. Anot Romano Guardinio, krikščionybė yra tai "kas ateina ne iš pasaulio, o iš Dievo širdies. Malonės pergalė pasaulyje išgelbėjimas. Tikroji pasaulio esmė glūdi ne jame pačiame, bet virš jo, būtent Dieve ir iš Jo gauna savo esmę" (Der Herr, Wuerzburg 1940, p. 657).

2. Dovana žmogui

Krikščionybė *suformuoja naują žmogų* dvasine prasme ir padaro jį ne tik žemės, bet ir dangaus vaiką, atskleidžia jam gyvenimo prasmę, siekiančią atgamtinę plotmę. Krikščionies gyvenime randa savo vietą džiaugsmas ir skausmas, kančia ir mirtis, malda ir darbas, kultūrinė kūryba ir meditacija. Krikščionybė neša žmogui laimę, bet per Kryžių, kuriame vyksta žmogaus transformacija — perkeitimas. Jame sunyksta žemiškoji forma, išryškėja antžemiškoji. Tai skausmingas procesas, bet prasmingas. Jame gimsta žmogaus laimė, perėjusi nelaimių plotmę. Dėl to krikščionis yra pajėgus ramiau pakelti kančią, nes žino, kad tai kelias į beskausmį gyvenimą.

Krikščionybė savo doktrina ir sakramentais taip suartina žmogų su Dievu, kad *suformuoja pastovus ir gilus santykius*, kurio šviesoje vyksta visas krikščionies gyvenimas. Teologai sako, kad tikinčiajame žmogui apsigyvena pats Kristus dvasine prasme. Štai ką rašo apie tai minėtasis teologas-filosofas Romano Guardinio: "Jis (Kristus) gali būti tikinčio žmogaus viduje — ne tik ta prasme, kad tikintysis apie Jį mąsto ir Jį myli, bet ir realia prasme. Kaip siela gali būti kūne, nes yra dvasia ir veiklia kūną, taip gali gyvasis Kristus būti tikinčiajame žmogui — jo sieloje ir kūne, nes Jis (Kristus) yra ne tik dvasia, bet ir šventa dvasinė, gyva — pneuminė tikrovė" (Der Herr, p. 571).

Toks intymus žmogaus santykis su Kristumi subrandina *jame dvasinę jėgą*, galinčią atspirti paniekai, persekiojimui, kritikai ir pozityviai kovoti už savo įsitikinimus.

Tai liudija visa krikščionybės istorija visuose kraštuose. Juk praeityje tukstančiai krikščionių buvo kankinami, marunami, žudomi, naikinami, tačiau turimoji dvasinė jėga stiprino juos ir įgalino pakelti didžiausias kančias. Krikščioniškasis tikėjimas buvo didžioji jų dovana, kurie ją gynė ir su ja iškeliavo amžinybėn, laimėdami pergalę. Žmonijos horizonte jie iškilo kaip švyturiai, o jų bucliniai kaip tamsos atstovai, nugrimzdę nykion užmarštin.

Tai liudija ir dabartiniai Lietuvos kovotojai, gyvenantys persekiojimo sąlygose. Jų širdyse rusena ta dvasinė krikščionybės jėga, kuri įgalina ginti savąjį tikėjimą, kovoti už jo laisvę, priešinantis ateistinei spaudai, pakelti kančias, paniekinimus, kalėjimus, lagerius. Jie gerai žino, kad krikščioniškasis tikėjimas yra didžioji dovana, kurios

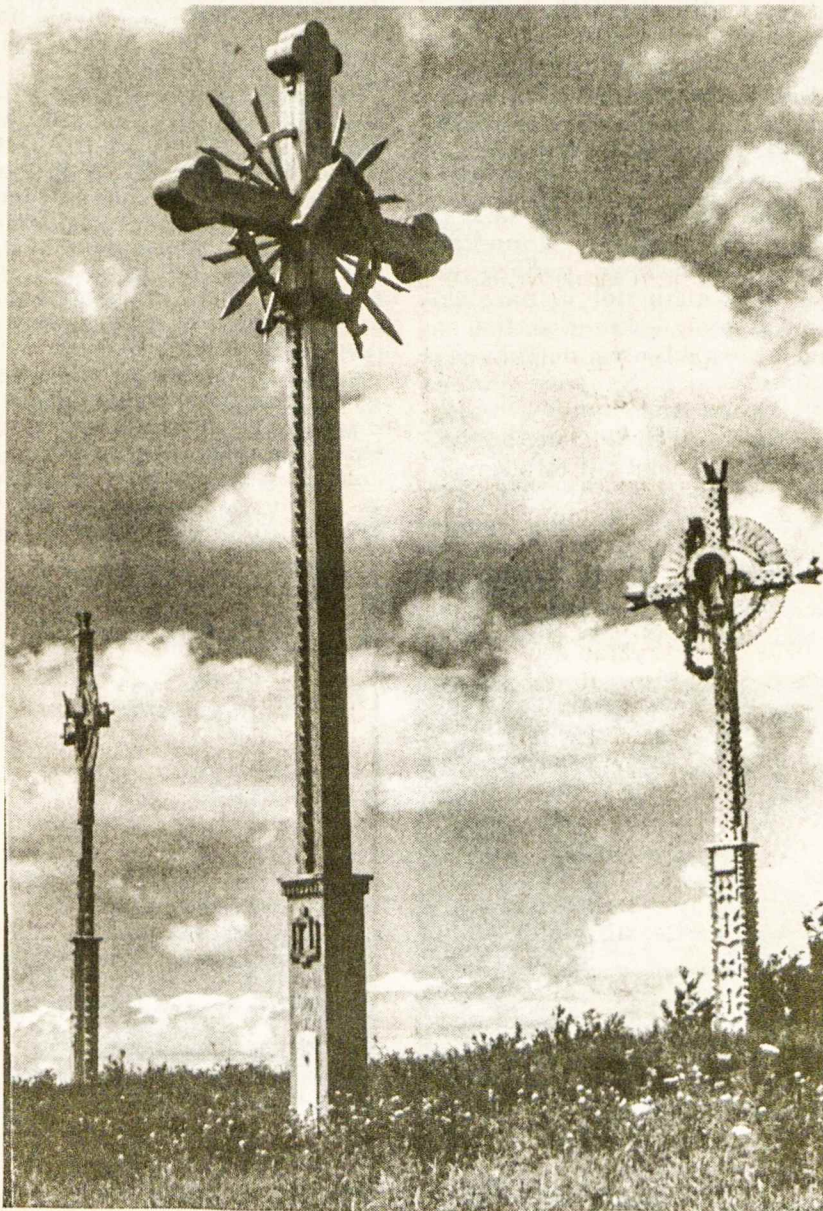
atsizadėjimas reikštų pralaimėjimą.

Būdinga dar ir tai, kad Lietuvos kovotojai nėra stipruoliai, kuo nors pasižymėję, bet tikėjimo dvasios įkvėpti pajėgia nešti milžino našta, kaip rašo Nijolė Sadūnaitė antroje savo atsiminimų dalyje.

Tenai ji rašo apie savo tėvą Joną Sadūną, kuris savo dukrai Nijolei, baigusiai vidurinę mokyklą Anykščiuose, pareiškė: "Nijole, atsimink, kiekvienam žmogui reikalinga sveikata, geras vardas, duona, kad galėtų gyventi, bet už viską reikalingesnis žmogui tikėjimas į Dievą. Aš su džiaugsmu visų tų gėrybių išsižadėčiau, kalėjime ar Sibire mirčiau, bet tikėjimo į Dievą nei prieš vieną žmogų neišsiginčiau, nes tai pati didžiausia Dievo dovana žmogui". ("Penkti metai gerasis Dievas slepia mane nuo KGB objektyvo").

Krikščionybė yra plati ir gili, tačiau kaip visuotinė dovana *visiem prieinama*. Ją gali gauti ir vaikas, ir didžiausias mokslininkas. Žinoma, vaikas ar mažo išsilavinimo žmogus negali pasiekti krikščionybės gelmių, tačiau pajėgia įsivaininti esminius dalykus. Didesnio išsilavinimo žmonės krikščionybėje randa neišsemiamas gėlmes ir protui, ir širdžiai, ir valiai — gali kilti iki mistikos viršūnių.

Yra manančių, kad krikščionybė yra labai paprastas dalykas — daryk gera kitiems, tikėk į Dievą — tai ir viskas. Bet tai tik vienas krikščionybės aspektas. Krikščionybėje yra ir intelektualinė bei dvasinė gėlmė, kurios taip pat negalima ignoruoti. Neveltui filosofas Alois Dempf yra pasakęs: "Religija yra filosofiškesnė už filosofiją". (Bus daugiau)

Lietuviški kryžiai Amerikoje — Dainavos stovyklavietėje Vyt. Maželis

KOTRYNA GRIGAITYTĖ

Ji išėjo

Tai plūdome tave, vasarėle, visokiais žodžiais... Kai prakaitas akis išdėdė, o karštis kaulus skrodė. Atsigręž į mus apkartus akim liūdnom:

Kiek vaišių ant šakų ir uogų kiek prinoko!... Maišus išdėstai, pintines, su kaupu pakelėse. Sugėdinti, gailėdami, mes tave išlydėsim į rudenio rankas šiurkščias lyg į rūstaus pirato, kur vėjai stūgauja piktai, laivus baugina, kur saulė — lyg apakus.

Rudens žingsniuose

[tilstančius sodus rugpjūtis atlinguos. Išdėstys vaisių pintines prie kelio ir languos. Rugsėjis atbildės arbūzų vežime ir žiemkentį pabers kugždėdams su žeme.

Akis primerkęs spalį lapus brauks nuo šakų — išlepintus kaitros, palaimintus šalų. Su šluotom ir maišais, bedvasis lapkritys, pavasarį ir vasarą su dūmais sumaišys.

Vėlinės

Apynio karoliais, šermukšnio auskarais dabinkis. Susisupk nuo vėjo šilkavėrpės skara. Išvaikščiook girios tankmes be takų. Išbraidyk pelkynus. Nusiprausk vėjo ašaromis — sėskis prie stalo, laužki samanės drėgme kvepiančią duoną.

Kraujo pamušalu klevo lapas klybo. Rudens kodylas smelkiasi į širdį. Laužki duoną su tais, kurių vardus naikina rūdys.

Sovietinėje mokykloje

Rašo "LKB kronika" 73-čiame numeryje

TSKP CK generaliniam sekretoriui M. GORBAČIOVUI Marytės GUDAITYTĖS, gyv. Prienų raj., Skersbalio km.

PAREIŠKIMAS

Dar kartą kreipiuosi į Jus su viltimi, jog mano prašymas bus išgirstas.

1985 m. kovo 27 d. Kauno Prano Mažilio med. mokyklos direktorė pasiuntė mane į Kauno miesto saugumo rūmus pas saugumietį JOČĄ. Saugumietis pokalbio metu pasakė, jog mokyti toliau negalėsiu, kadangi esu parašiusi kunigams kaliniam S. TAMKEVIČIUI ir A. SVARINSKUI kalėdinius sveikinimus. Mums kalbant, įėjo dar vienas saugumietis. Ir jis aiškino, jog mokyti negalėsiu, kadangi manimi, kaip med. seserimi, bus negalima pasitikėti, nes savo priešams, taip jie kalbėjo, galėsiu suleisti ne vaistus, bet nuodus.

Mokyklos direktorė TAMAŠAUSKIENĖ sakė, kad ji pati manęs iš mokyklos nešalinut, bet to reikalauja Saugumas, ir ji privalo vykdyti jų įsakymus.

1985 m. 04.09 pagal įsakymą nr. 198 buvau pašalinta iš Kauno P. Mažilio medicinos mokyklos už veiksmų, nesuderinamus su tarybinio moksleivio elgesiu.

1985.04.12 su tėvu nuvažiavau į Aukštojo ir spec. vidurinio mokslo ministeriją. Mus priėmė švietimo ministerijos darbuotojas STANYS. Jis paaiškino, jog pašalinta esu teisingai, tačiau sekančiais metais mokyklą galėsiu baigti.

Po to mane iškvietė kažkoks pareigūnas pavarde ŠNIPAS. Jis aiškino, jog laiškų rašymas kunigams TAMKEVIČIUI ir SVARINSKUI yra didelis nusikaltimas. Tai yra jau anti-tarybinė veikla, o aš ir mano tėvas esame ekstremistai, todėl ir mano pašalinimas iš mokyklos yra teisingas.

Tais pačiais metais gegužės mėnesį rašiau Jums pareiškimą, prašydamą leisti baigti mokyklą. Iš švietimo ministerijos gavau neigiamą atsakymą.

1986.04.04 vėl nuvažiavau į Aukštojo ir spec. vidurinio mokslo ministeriją. STANYS liepė važiuoti į Kauno Prano Mažilio med. mokyklą. 1986.04.05 nuvykau ten. Mokyklos direktorės pavaduotojas GRIGAS sakė, jog šioje mokykloje mokyti negalėsiu ir patarė važiuoti į kurią nors kitą med. mokyklą. 1986.04.11 nuvykau į Utenos med. mokyklą. Mokyklos direktorė, sužinojusi visa apie mane, tik stebėjosi, kaip aš dar galiu dirbti vaikų darželyje, ir mokyti nepriėmė. Liepė kreiptis į Kauno P. Mažilio med. mokyklą.

Todėl prašau Jus, padėkite man užbaigti mokyklą. Aš noriu būti medicinos seserimi ir padėti žmonėms. (Į M. GUDAITYTĖS pareiškimą iki šiol niekas neatsakė, ir kol kas ji neturi jokios galimybės baigti pradėtą mokslą — red. past.).

Adutiškis (Svenčionių raj.). Paskutiniu metu Adutiškyje ypač sustiprėjo moksleivio persekiojimas už religijos praktikavimą. Mokytojai, nesitenkintys ateistinei propaganda mokykloje, eina pas mokinių tėvus ir bando juos išgąsdinti, grasinami visokiomis bausmėmis, jei tėvai ir toliau leis savo vaikus į bažnyčią. Ypatingai aršiai tėvus puola mokytojas KRIVICKAS.

Atsiųsta paminėti

Anatolijus Kairys, AUKURAI IR ALTORIAI. Krikšto eilėraščių. Ilustravo Vladas Vijeikis. Spausdino "ViVi" spaustuė. Išleido Lietuvių literatūros bičiuliai. Tiražas — 1200 egz. Kaina — \$5. Čikaga, 1987 m., 96 psl.

Nijolė Sadūnaitė, A. RADIANCE IN THE GULAG. The Catholic Witness of Nijolė Sadūnaitė. Translated by Rev. Scamir Pugevicius and Marian Kasibeikis. Trinity Communications, Manassas, Virginia, 1987, p. 148.

Leonas Sabaliūnas, ADAPTIVE BEHAVIOR IN FOREIGN POLICY CRISIS SITUATIONS: LITHUANIA 1938-1940. East European Quarterly, XXI, no. 2, June 1987, p. 165-181.

MOTERIS, lietuvių moterų žurnalas, 1987 m. 4 nr., liepa-rugpjūtis. Redaktorė — Nora Kulpavičienė, administratorė — L. Senkevičienė. Leidėja — Kanados lietuvių katalikų moterų draugija, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8, Canada. Metinė prenumerata — \$10, garbės — \$15.

LITUANUS, The Lithuanian quarterly, 1987, volume 33, no. 3. Editor of this issue — Vilius L. Dundzila, University of Wisconsin. Address: Lituanus, 6621 S. Troy St., Chicago, IL 60629-2913, USA. Library and institutional subscriptions — \$15.00 per year, others — \$10.00.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JAV lietuvių fondo dvidešimtpenkmėčiui skirtą koncertą Niujorko ir apylinkių lietuviams rengia specialus komitetas, vadovaujamas Lilės Milukienės. Koncertas įvyks spalio 3, šeštadienį, Kultūros židinyje. Programą atliks iš V. Vokietijos atvykusi žymioji sol. Lilija Šukytė-Vasyliūnienė. Tai bus jau antrasis jos koncertas JAV lietuviams. Pirmasis, įvykęs rugsėjo 27 d. Bostone, buvo skirtas Lietuvos krikšto 600 metų sukakties minėjimui.

Kalgaryste įvyksiančių olimpinų žiemos žaidynių komitetas visoje Kanadoje įieškojo dailės darbų, tinkančių oficialiam "Winter Olympics '88" plakatui. Į keturių pasirinktų kandidatų eiles pateko ir Kalgaryste gyvenanti dail. Jonė Kvietytė-Young. Jos vėduoklės formos monotipija su čiutočiais išigijo žaidynių komitetas. Monotipija bus atspausdinta oficialiame olimpinų žaidynių "Winter Olympics '88" plakate, turėsiančiame neribotą tiražą. Atskirai bus išleista autorinė 250 egzempliorių laida su dail. J. Kvietytės-Young parašu.

Skulptorius Antanas Mončys, gyvenantis Paryžiuje, Prancūzijos sostinėje, ir šią vasarą vadovavo skulptūros seminarui V. Vokietijoje, Saaro krašte. Savo darbų parodą jis rengia Paryžiuje š. m. lapkričio mėnesį. Platoką informaciją apie jį šią vasarą liepos 31 d. laidoje paskelbė laikraštis "Presse Ocean", primindamas skaitytojams, kad dail. A. Mončys yra gimęs Lietuvoje, kuri nuo 1940 m. esanti prisijungta Sovietų Sąjungos, Kaune studijavęs architektūrą, Freiburge baigęs meno mokyklą, dirbęs žymaus dail. Zadkino studijoje Paryžiuje. Didžiausias ligšiolinis dail. A. Mončio darbas — jo, Jean ir Joel Martel, Marc Chagall atliktas Metzto katedros atnaujinimas. Laikraštis mini dail. A. Mončio darbų parodas Italijoje, Australijoje, JAV-se bei kitose šalyse, jo skulptūras Prancūzijos Vėndėjoje. Sūnus Jean-Christophe Mončys yra aktorius, parašęs knygą prancūzų kalba "Gyvenimas pelkėtoje šalyje".

Baltistikos institutas ir studijų centras Stockholmo universitete š. m. birželio 3-6 d.d. surengė IX-ją baltistikų studijų konferenciją "Baltijos šalys 1900-1914 metų laikotarpyje". Konferencija atidaryta Nobelio premijų įteikimo salėje, jos dalyviai buvo priimti Stockholmo rotušėje. Vakariniam koncerte skambėjo baltiečių kompozitorių kūriniai. Koncertan estų M. Saro, R. Tobiaso ir mūsų M. K. Čiurlionio kūrinių išjungė pianistė Aleksandra Juozapėnaitė-Eesmaa, jo 1968 m. konkurso Vilniuje laureatė, ištejęsusi už esto, gyvenanti Taline. Konferencijoje jį skaitė pranešimą "M. K. Čiurlionio kūrinių fortepionui". Iš-eivijos lietuviams atstovavo trys pranešimai: dr. Birutės Ciplijauskaitės — "Tautinė savimonė ir universalioji estetika XX š. pradžios Lietuvoje", dr. Leono Sabaliūno — "Lietuvos socialdemokratų 1904-06 m. atsišaukimų turinio analizė", Birutės Žindžiūtės-Michelinai — "Pirmieji Maironio kūriniai 1895-1907 m." Pastaroji ištejęs už italų kalbininko dr. Guido Michelino, Vilniaus universitete gilinusi lietuvių kalbos žinias. Paskaitininkės pasirinkta Maironio eilėraščių "Trakų pilis" jautriai padeklamavo Švedijos lietuvis inž. Klemensas Gumauskas, vokiečių kalintas Štuthofio stovykloje. Pranešimus taipgi skaitė tokion konferencijon iš Vilniaus pirmą kartą išleisti keturi mokslininkai: dr. Algirdas Gaižutis — "Lietuvių meninės kultūros savitumas XX š. pradžioje", docentas Sigitas Jeglevičius — "Lietuvos istorijos šaltinių kaupimas ir saugojimas XX š. pradžioje", filologas Saulius Žukas — "Episteminiai pokyčiai XX š. pradžios lietuvių kultūroje ir literatūroje", dr. Vytautas Merkys — "Nacionalinis lietuvių judėjimas XX š. pradžioje". Pranešimus lietuviškoms temoms padarė keturi kitataučiai: prancūzas Eberhard Demm — "Propagandinė Juozo Gabriio veikla 1907-14 metais Baltijos šalims išlaisvinti", vokiečių Dorothee Eberlein — "Čiurlionis, Pšybuševskis ir Viačeslavas Ivanovas apie muziką", vokiečių Rainer Eckert — "Lietuvių kalbos gramatika" ir K. Jaunius bei K. Būgos 1916 metais atliktas jos vertimas į rusų kalbą", italas Guido Michelini — "Senosios prūsų kalbos artikelis: semantinė tekstų analizė".

Pomirtinė dail. Antano Martinaičio tapybos darbų paroda vilniečiams surengė Lietuvos dailės parodų rūmai. Velioniai buvo paskirta respublikinė 1987 m. premija. Šešiasdešimties paveikslų rinkinys lankytojams atskleidė neilgą kūrybinį dail. A. Martinaičio kelią, nutrauktą ankstyvos mirties. Jis gimė 1939 m. birželio 20 d. Vandžiogaloje, mirė Kaune 1986 m. birželio 20 d. Vilniaus dailės institutą baigė 1964 m., dirbo dėstytoju Kauno vaikų dailės mokykloje. Velionies tapybos darbuose vyrauja tautosakos, motinystės, kaimo gyvenimo temos, joms būdingas metaforiškumas, lyrizmas, raiški kompozicinė struktūra. Velionies palikimą sudaro tokie kūriniai, kaip "Žydėjimas ant Laumių kalno", "Kelėlis į Bučių kaimą", "Paukščiai ir saulė", "Mano vaikystės vakaras", "Pabaigtuvės and Gudkalnio", "Junklių moters ir Varnikė", "Moterys ir paukščiai". Velionis taipgi paliko nemažą pluoštą savo eilėraščių. Parodos proga surengtoje spaudos konferencijoje buvo kalbama apie sumanytą išleisti Antano Martinaičio tapybos ir poezijos albumą.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 6 1/2 %	Asmenines paskolas
180-364 d. term. ind. 7 %	nuo 10 1/2 %
1 metų term. indėlius 7 1/2 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 7 1/2 %	nuo 10 1/2 %
3 metų term. indėlius 7 1/2 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 8 1/2 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 8 1/2 %	1 metų 9 1/2 %
3 metų GIC-met. palūk. 9 1/2 %	2 metų 10 1/2 %
1 metų GIC-mėn. palūk. 7 1/2 %	3 metų 10 1/2 %
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 6 1/2 %	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. 8 1/2 %	1, 2 ir 3 metų 9 1/2 %
Specialiaj. taup. s-ta 6 1/2 %	Draudžiamas asmeninės ir sutar-
Taupomąj. sąskaita 6 %	ties paskolas iki \$15,000 ir narių
Kasd. pal. taupymo sąsk. 6 1/2 %	gyvybę iki \$2,000 už santaupas
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 5 1/2 %	laikomas šėrų, čekių ir taupymo

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaidas (money orders) ir keliučių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYtuvą (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario
Telefonai: 531-1191
namų 537-2291

Perkant ar parduodant nekilnojama nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus **Antanas Blūdžius**

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.

Savininkas – RICHARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PASIRINKITE SAU NAMĄ - su

- * patyrusiu atstovu
- * sąžiningu patarnavimu
- * asmeniniu patarimu

ANTANAS GENYS

an independent member broker

RE/MAX professionals inc. Realtor

1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8 232-9000
res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, telefonas 279-4371

Vaziuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.

Sąžiningai atlekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

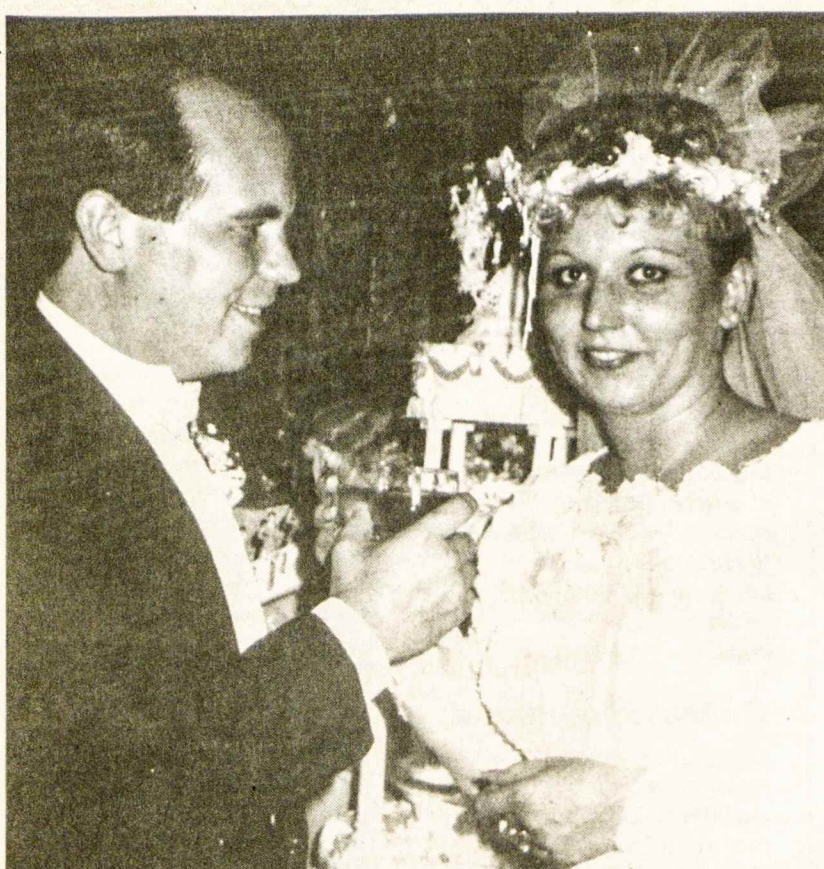
Greitas ir tikslus patarnavimas!

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857

Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

DANUTĖ-RŪTA ČIBIRKAITĖ ir PAULIUS-LINIJUS LANIAUSKAS, susituokę 1987 m. rugpjūčio 22 d. Cicero, IL. Jaunojo tėvai ALFA ir VACYS LANIAUSKAI yra "TŽ" skaitytojai, ilgai gyvenę Kanados Hamiltone, kur gimė ir Paulius-Linijus. Jaunosios teta ČIBIRKAITĖ-PETRYLIENĖ ir kiti giminės, dalyvavę jų vestuvėse, gyvena Toronte

M. Borusienė

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

platus apsiasto stiliaus baltą arnotą, pagamintą iš šiaurės elnių odos, papuoštą spalvotais indėnų ženklais. Jonas Paulius II, laikydamiis indėnų papročio, rytuose palaimino upes ir vandenį, pietuose – liepsną, vakaruose – orą ir vėją, šiaurėje – visą žemę, aidint indėniškų būgnų garsas. Po Mišių jis praėjo minios pakraščiu, bučiuodamas vaikus, ištiedamas rankas suaugusiems. Indėnų ir eskimų vadams labiausiai rūpėjo užsitikrinti Jono-Pauliaus II paramą teisių apsaugai bei ateities siekiams. Vadaį Šv. Tėvą su savo problemomis supažindino uždarame pasikalbėjime didžiojoje palapinėje.

Savo mintis tuo reikalu Jonas-Paulius II atskleidė dvidešimties minučių kalboje, pabrėždamas pradinį Kanados gyventojų palikuonių teisę į pilną savivaldą su jai reikalinga teritorija, gamtiniais ištekliais, užtikrinančiais ekonominį pajėgumą dabartinėms ir ateities kartoms. Šv. Tėvas, Fort Simpson'e praleidęs puspenktos valandos, išskrido Edmontonan ir iš jo didžiojo lėktuvu grįžo Romon. Kanadoje liko jo pareikšimo išjudintys indėnų, metisų ir eskimų teisių klausimas, lig šiol vis dar neįjungtas Kanados konstitucijon. Tam klausimui buvo skirta jau ketvirtoji nuo 1982 m. konferencija Otavoje š. m. kovo 27 d., neatnešusi konkrečių rezultatų. Iš esmės Kanados ministeris pirmininkas ir provincijų premjerai pritaria teisių įrašymui Kanados konstitucijon. Tačiau daug kam atrodo, kad negalima tenkintis tik bendrybėmis, kurios atnešė nesibaigiančius ginčus teismuose. Konstitucijon turi būti įtraukti konkretūs Kanados išpareigojimai savo indėnams, metisams ir eskimams. Iš konkrečių planų išaugo ir dabartinė Kanada su savo provincijomis. Tokių planų reikia ir pradinį Kanados gyventojų palikuonių savivaldai užtikrinti. Tai savivalda tada jiems taip pat galėtų baigtis jų valdoma atskira Kanados provincija.

Didžiausia problema sudaro indėnų, metisų ir eskimų grupių išsisklaidymas Kanados platuose. Daugeliu atveju tom grupėm traukta vieningumo. Pvz. Kanados indėnų ir šiaurės reikalų departamentas yra gavęs iš 139 indėnų grupių net 40 skirtingų savivaldos pasiūlymų. Kartais tokios grupės

savivaldos reikalauja iš savo provincinių vyriausybių, ignoruodamos kitas grupes ir Kanados vyriausybę. Vilties teiki Kanados indėnų ir eskimų pasiūlytas šiaurinės srities pasidalinimas į dvi savivaldas turinčias dalis. Indėnams ir eskimams pavyko susitarti dėl Beauforto jūros kontrolės, teritorijos pasidalinimo, bet visą planą sugriovė nesutartos medžiojimo teisės į šiaurę nuo Manitobos provincijos. Mat ten lig šiol medžiodavo Manitobos indėnai, nesutinkantys tos teisės pripažinti kitiems. Dvidešimt metų trukusios derybos buvo nutrauktos š. m. kovo 31 d. Tikimasi, kad jos vėl bus atnaujintos. Dabar dažniais atvejais indėnai ar eskimai ribojasi tik dolerių gaudymu, už juos leidami žemės turty pajieškas jiems ankstesnėmis sutartimis pripažintuose medžioklių plotuose.

Papiezčiaus Jono-Pauliaus II pasiūlytai savivaldai Kanados pradinį gyventojų palikuonis pritaria ministeris pirm. B. Mulroney, atsisakantis šaukti konferenciją, kol oficialiai nėra patvirtintas jau sutartas Kvebeko įsijungimas konstitucijon. Jis pranašauja, kad specialaus pripažinimo susilaukus Kvebeko provincija ateities konferencijose rems Kanados indėnų, metisų ir eskimų teisių įjungimą konstitucijon. Savivaldos principams taigpi pritaria Ontario premjeras D. Petersonas, Saskatchewan premjeras G. Devine, net ir Albertos premjeras Don Getty, norintys tikslaus tų teisių apibūdinimo. Tokios nuomonės yra ir kitų Kanados provincijų premjerai. Opozicijos vadas J. Turneris liberalų partijos vardu apreiškė savo pritarimą Jono-Pauliaus II pasiūlymui. Jis pataria įvesti reguliarią rengiamas konferencijas Kanados indėnų, metisų ir eskimų atstovams jų laisvo apsisprendimo klausimais.

Kai kurie Kanados laikraščiai, aprašydami Jono-Pauliaus II viešnagę, padarė jam ir priekaištų dėl jo pareikšimo indėnų, eskimų, metisų savivaldos klausimu. Tai esąs kišimasis į Kanados vidaus reikalus. Buvo betgi ir balsų, pateisinančių Šv. Tėvo pareikšimą kaip moralinio autoriteto žodį. Esą jei Kanada gali kištis į Pietų Afrikos vidaus reikalus, juo labiau Šv. Tėvas – į Kanados. Iš tikrųjų tai buvo tik moralinio pobūdžio pasaulinio Ganytojo pareikšimas.

Hamiltono lietuvių pensininkų grupė, aplankiusi dailinininkų Tamošiūčių sodybą prie Ontario Kingstone. Antras iš dešinės – dail. A. TAMOŠAITIS, ketvirta iš dešinės – dail. A. TAMOŠAITIENĖ. Nuotr. M. Borusienė

Ateitininkų žinios

Iškyla į Kleinburgą organizuojama studentų šeštadienį, spalio 3. Visų kuopų nariai, tėveliai ir sendraugiai kviečiami atvykti ir pasigrožėti garsiąjį Kanados menininkų darbais. Su jais dalyvius supažindins Vytas Čuplinskis. Kleinburge renkams 12 v.

Iškyla į High parką bus sekmdienį, spalio 25.

Studentai išsirinke valdybą: L. Daukša – pirm., E. Macijauskas – vicepirm., D. Grajauskaitė – korespondentė, R. Prakapas – išdinininkas ir koordinatorių specialios renginiam. Sveikiname ir linkime prasmingos ateitininkų veiklos. B. Abromaitė ir L. Vaitonytė išvyksta į Australiją šešiem mėnesiam darbuotis su Australijos jaunimu. Studentų susirinkimai vyks reguliariai kiekvieną antrą mėnesio sekmdienį. O. G.

Toronto Stasio Šalkauskio moksleivių ateitininkų kuopa rugpjūčio 13 d. turėjo pirmą susirinkimą. Buvo svarstoma metų veikla. Po diskusijų nuspręsta metų veiklos tema – "Kas mes esame?" Kalbėjo dr. J. Čuplinskienė ir I. Čuplinskaitė. Išrinkta nauja valdyba: Julija Šukytė – pirmininkė, Tadas Freimanas – vicepirmininkas, Lina Šipelytė – sekretorė, Laura Dailidaitė – korespondentė, Tomas Jonys – išdinininkas, Larisa Matukaitė, Daiva Barsauskaitė ir Vida Dirmantaitė – redaktorė, Indrė Čuplinskaitė – globėja. Tikimės, kad kuopa turės veiklus ir įdomius metus. Naujos valdybos posėdis – spalio 4. L. Š.

Skautų veikla

• Nuo 1987 m. spalio 1 d. "Šatrijos" skautų tunto tuntininkė D. Keršienė atsisako iš pareigų. Nauja tuntininkė sutiko būti Jūratė Neimanienė. Tel. 231-8350.

• "Rambyn" skautų tuntas yra užregistruotas Kanados skautų sąjungoje, kurioje turi sumokėti nario mokestį \$23 metams. Tuo būdu visi skautai ir vadovai turi visas privilegijas, įskaitant ir draudimą (liability) važiuojant sueigose, iškylose ir stovyklose. Dalyvavusime ir Obuolių dienoje, kuri iš pavaros perkelta į rudenį – spalio 17 d. J.D.B.

• "Rambyn" ir "Šatrijos" tuntai rugsėjo 22 d. bendrame posėdyje sudarė bendrų parengimų tvarkaraštį. 1. Spalio 4 skautų-ėių tėvų susirinkimas. 2. Spalio 10-12 – tuntu atstovai važiuoja į vyr. skautų ir skautų vyčių suvažiavimą. 3. Spalio 12 – paskutinė balsavimo diena į LSS vadovybę. 4. Lapkričio 1-ji (skautų įsteigimo) bus švenčiama lapkričio 8 Lietuvas kankinių šventovėje ir salėje. 5. Gruodžio 13 – skautų-ėių Kūčios Prisikėlimo parapijos salėje. 6. Prieškalėdinis kaledojimas, kurį atliks sk. vyčiai-budžiai, vyr. skautės ir jūros skautės. 7. Sausio 15 – Klaipėdos atvadavimo šventė (atstovaus jūros skautai-tės). 8. Vasario 16 šėsim vasario 7 d. Prisikėlimo par. šventovėje ir salėje. 9. Kovo 6 – Kaziuko mugė Prisikėlimo par. šventovėje ir salėje. 10. Šv. Jurgio diena bus švenčiama (data bus paskelbta vėliau).

Posėdyje dalyvavo 22 vadovai-vės. Bendri posėdžiai bus šaukiami sekmdieniais po 10 v. Mišių.

• Draugovės pradeda sueigas. Tėvai dabar pats geriausias laikas vaikams, įrašyti į skautų-ėių organizaciją.

Tuntininkai

Delhi, Ontario

PAGERBDAMI a. a. Vytautą Radauską, mirusį 1987 m. rugsėjo 12 d., jo atiminimui paukuojo – "Tėviškės žiburiams": \$20 – J. Mačiulis, S. Labuckienė; \$10 – M. Stankaitis, A. Budreika, P. Augaitis, S. Styras, V. Vytas, S. P. Pargauskai, B. Čeika, J. Jocas, J. Jau-neika, D. Bartulienė, P. Lapienis, V. Miceika, K. Žilvitis, N. P. Januliai, A. Kairys, A. K. Ratavičiai, P. Kanopa, P. Zubas; \$5 – E. Razokienė, V. Galeckas, A. Martinkevičius; iš viso – \$235.

Tautos fondai: \$20 – J. D. Žiogas, E. Bersėnienė, J. Valaitienė; \$10 – M. Norkus, B. Lukošienė, A. J. Vieračiai, J. Strodoskis, G. Rugienius, B. Diršė, B. Gudinskis; \$5 – E. Vyšniauskienė; iš viso – \$135. Nuširdi padėka aukotojams. J. Vitas

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontakto lėšiai (contact lenses).

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.

Lietuviams nuolaida

C. Jason (Jasiūnas) Toronte

Tel. (416) 624-8181

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6 1/2 % už 90 dienų term. indėl.
7 % už 6 mėn. term. indėlius
7 1/2 % už 1 m. term. indėlius
7 1/2 % už 2 m. term. indėlius
7 1/2 % už 3 m. term. indėlius
8 1/2 % už GIC 1 m. garantuoti
investavimo pažymėjimai
8 1/2 % GIC 2 m. garantuoti
investavimo pažymėjimai
7 1/2 % už pensijų planą
(variable rate)
8 1/2 % už 1 m. term. pensijų planą
7 1/2 % už pensijų fondą – RRIF
(variable rate)
6 1/4 % už specialią taup. s-tą
6 % už taupymo s-tas
5 1/4-6 1/4 % kasd. palūkanų sąskaita
4 1/4-5 1/4 % už kasd. pal. čekių sąsk.

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10 1/2 %
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 10 %
2 metų 10 1/2 %
3 metų 10 1/4 %
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų 9 %
(variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicjus iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrijai mortgicjai.

AKTYVAI virš 63 milijonų dolerių

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir

Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3

Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAUS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgicjų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renowned realty ltd., realtor an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas st. #101
Mississauga, Ontario M9B 1B2
res: 767-0999

232-2322

PRINCE EDWARD ir BLOOR – trijų miegamųjų, puikiai išremontuotas, vienaugštis namas. Kaina – \$239,900.
BABY POINT – gražiai išremontuotas dviejų miegamųjų namas. Kaina – \$179,900.
HIGH PARK – trijų miegamųjų namas su garažu. Kaina – \$164,900.
ISLINGTON-DUNDAS – trijų miegamųjų, labai didelis sklypas. Kaina – \$289,900.

NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aluminiaus gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION

Tel. 535-2331
arba 537-2869

Iš sovietinio kalėjimo į laisvę

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kęs dr. J. Valaitis – ALTos valdybos pirmininkas.

Po visų sveikinimų kalbėjo M. Rudienė, pagrindinė Skuodžių laisvinimo ir šio pagerbimo "spiritus movens". Sveikino atvykusius į Amerikos Lietuvą. Prisiminė, kad ji pati turėjo išmokti keturias lietuvių kalbas. Jos tėvų ir senųjų ateivių kalba buvo: "dziegiorius, ešas, pėtnyčia, nedėlia, krajus, jau vėliau "runnino per strytą ir buvo beveik užkilinta", paskui nepriklausomos Lietuvos kalba ir dabar – pokario ateivių".

Po visų sveikinimų kalbėjo pats Vyta. Skuodis. Jam priėjus prie mikrofono, susirinkusieji pagerbė atsistojimu ir ilgu plojimu. Jis pradėjo savo kalbą sakdamas: "Čia buvo pasakyta daug gražių, šiltų žodžių, kurie pastatė mane į nemalonią padėtį, nes aš matau tuos kovotojus, kurie liko lageriuose". Paprašė pagerbti teroro aukas tylos minute. Jis svajojo kada nors pamatyti savo gimtinę, bet nesitikiėjo ją pamatyti kaip politinis tremtinys. Lietuvoje liko 86 metų motina, vyresnioji duktė, sesuo ir brolis. Ypač dėkojo Rudžiams, kurie tapo jiems artimesni už gimines. Čia radome antrąją Lietuvą, kurioje nevaržomas lietuviškų knygų leidimas, spauda, himnas, kryžius, tautiniai ženklai, simboliai. Buvo nuvežtas į "Draugo" patalpas, matė krūvas knygų, dėl kurių Lietuvoje ir į kalėjimą einama.

Kanados Lietuvių Bendruomenė

— KLB krašto valdyba, įvertindama pasaulio lietuvių jaunimo pastangas, skatina visus Kanados lietuvius aukomis ir darbu paremti Kanados lietuvių jaunimą, telkiantį lėšas atstovų kelionei į Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Australijoje. Ačiū asmenims ir organizacijoms, jau paaukojusiems šiam svarbiam tikslui.

— Š. m. rugsėjo 15 d. įvykusiame Kanados baltiečių federacijos posėdyje dalyvavo KLB sekretorė dr. Marija Arštikaitytė-Ulečienė ir reikalų vedėja Dariaja Deksnytė. Buvo padaryti pranešimai apie ateinančių metų baltiečių vakaro su parlamentais Otavoje ir sibirinių tremimų minėjimo planus. KBF metinis susirinkimas įvyks kartu su Baltiečių moterų taryba š. m. lapkričio mėnesio gale. Po rytinių darbo sesijų bus madų paroda.

— Kadangi Baltijos valstybių konsulų Kanadoje klausimas per 15 metų dar nėra išspręstas, buvo nutarta, kad kiekviena tautybės praves telegramą ir laišku vėju. Bus siunčiami raginimai Kanados min. pirmininkui B. Mulroney ir parlamento nariams, kad nedelsiant Latvijos ir Estijos konsulai būtų įtraukti į oficialų diplomatinį dialogą.

Pagerbimas buvo baigtas giesme "Lietuva brangi". Buvo keletas klausimų. Žinoma, keliais žodžiais sunku pasakyti tai, ko mes dar nežinotume. Sol. Alg. Brazis padainavo "Kur bakužė" ir pagiedojo "Tėve mūsų" maldą, kuri buvo skirta visiems tiems, kurie žuvo, kentėjo ir tebekentčia.

Vyta. Skuodis ir jo šeima buvo pagerbti ne už tai, kad čia atvyko, bet kovoję, kentę ir nepalūžę. Nesutiko kapituliuoti ir pasirašyti malonės prašymo. Nusikaltėliai nori, kad jų aukos save apkalintų. Čikagos lietuviai ir visa išeivija tikisi, kad Skuodžiai įsikūrę Čikagoje, įsijungs į lietuvišką veiklą.

Red. pastaba. Tiems skaitytojams, kurie nesekė Vytauto Skuodžio rezistencinės veiklos, galime pridurti, kad jis buvo nuteistas sovietinio teismo septyneriems metams griežto režimo lagerio ir penkerių metų tremties bausme. Atlikęs lagerio bausmę, buvo paleistas 1987 m. vasario mėnesį. Sovietinis Saugumas kaltino jį už pogrindžio spaudos leidimą, religinės literatūros platinimą, užsienio radijo klausymą. Saugumiečiai, prieš išleisdami Vyta. Skuodį iš lagerio, reikalavo pasirašyti save kaltinantį pareiškimą, bet jis nesutiko ir pasirašė savo suredaguotą pareiškimą. Pasak Vyta. Skuodžio, sovietinius įstatymus laužo saugumiečiai, o ne jis.

matų sąrašą. Generalinio Lietuvos konsulo pavarde iš seno įrašyta oficialiame leidinyje. Inf. — Hamiltono "Talka" šiais metais ypač gausiai parėmė KLB valdybos darbus. Pavasarį buvo gauta \$1500.00, o dabar dar \$2000.00 KLB valdybos informacijos raštinės išlaikymui. St. Catharines apyl. valdyba per J. Dervaitį atsiuntė \$150.00 solidarumo įnašą. Rodney apyl. pirm. J. Statkevičius atsiuntė \$315.00 su aukosiu sąrašu Kanados lietuvių jaunimo sąjungai atstovų į kongresą Australijoje reikalams. "Talka" paskyrė Kanados lietuvių jaunimo sąjungai \$3000.00. Iš KL fondo gauta auka (ne paskola) \$5000.00 tautinių šokių šventei, kuri bus KLB ir JAV LB renginys. Bendruomenės yra įsipareigoję lešomis remti ir prižiūrėti šios šventės rengimą. KL fondas yra paskyręs \$5000.00 KLB valdybos informacijos raštinė. KLB valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems už finansinę paramą Kanados lietuvių veiklai.

J. Kristolaitis, išdininkas

• Supažindinkite savo draugus su "TEVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.

P. Motiejūno vadovaujamas "Aušros" choras Toronte apie 1946 metus iškilmėje, kurioje dalyvavo įvairios tautybės. Iš turimų duomenų spėjama, kad tai Hamiltono 100 metų sukakties iškilmė 1946 metais

Tautybių festivalis Winnipege

Manitobai švenčiant savo gyvavimo šimtmetį 1970 m., grupė įvairių Winnipeg tautybių atstovų nutarė prisidėti savo būdu. Su Etninio meno tarybos (Folk Arts Council) ir tuometinio ukrajiniečių kilmės Winnipeg miesto burmistro Stephen Juba priitarimu buvo nuspręsta, kad įvairios tautybės pasiūdys su savo menu, rankdarbiais, kultūriniais renginiais ir savo tradiciniais valgiais.

Kadangi tai buvo savanoriškas užsiėmimas bei samdomos darbo jėgos ir be jokių kitų paramų, tokie pasirodymai buvo įmanomi tik laisvalaikio valandomis, tad buvo nuspręsta tęsti savo renginius vakarais iki vidurnakčio per visą savaitę. Per labai trumpą laiką sutikusios dalyvauti grupės susiorganizavo, pradėjo paruošiamuosius darbus, savanorių telkimą ir paviljonų įrengimą. Tas savaitės ilgumo festivalis buvo pavadintas "Folklorama". Nors buvo daug trūkumų, nesklaidumų ir organizacinių problemų, "Folklorama", kurioje dalyvavo 28 tautybės su savo paviljonais, buvo sėkminga, lankoma tūkstančių žmonių ir šiltai visų vinipegiečių priimta. Etninio meno taryba nusprendė padaryti "Folkloramą" kasmetiniu festivaliu. Buvo įsteigtas pastovus "Folkloramos" komitetas, svarstomi pagerinimai.

Tai, kas turėjo būti tik Manitobos šimtmečio renginiu, tapo kasmetiniu festivaliu, kasmet tobulėjančiu. Ilgainiui tapo vienu iš žymyųjų festivalių Š. Amerikoje. Amerikos autobusų sąjunga yra sudariusi sąrašą žymyųjų renginių Amerikoje. Winnipeg "Folklorama" yra patekusi į pirmųjų 28 renginių eilę, o Kanadoje užima septintą vietą. Dabar "Folklorama" yra globojama ne vien tik Etninio meno tarybos, bet ir daugelio prekybos bei pramonės bendrovių (Safeway, Petro-Canada, Carling-O'Keefe, Air Canada, Chrysler, Royal Bank ir kitų), televizijos ir radijo stočių, profesinių sąjungų, provincinės bei federacinės valdžios turizmo skyrių. Reikia pridėti, kad "Folklorama" duoda nemažai pajamų ir pelno miesto, provincijos iždams ir vietos prekybininkams.

Turistų keliavimas į Winnipeg "Folkloramos" metu yra gana žymus — vien iš JAV šiemet atvyko 150 autobusų organizuotų ekskursijų. Mažesnių grupių ir pavienių asmenų "Folkloramoje" apsilankė iš Anglijos, Japonijos, Australijos, Vokietijos, kitų Europos kraštų ir visos Kanados provincijų. Nors patikrintų skaičių dar nėra, rengėjai spėja, kad "Folkloramos" paviljonus aplankė per 720,000 žmonių.

Siemiet, prieš prasidedant 18-tai "Folkloramai", rugpjūčio 6-8 d.d. Winnipeg suvažiavimų centre buvo surengta tautybių rankdarbių paroda 48-se skyriuose. Lietuvių audinius ir siuvinius rodė Aldona Jančiukaitė ir Teklė Timmermanienė. Pažymėtina, kad iš visų dalyvavusių parodoje grupių tik trys pateko į televiziją, radiją ir vietinę spaudą — jų tarpe ir lietuvių skyrius.

Oficialus "Folkloramos" atidarymas įvyko 1987 m. rugpjūčio 7 d. parodu miesto gatvėmis, dalyvaujant ir lietuviams su savo tautinėmis spalvomis papuoštu vežimui-plataforma ir grupe tautiniais drabužiais pasipuošusių moterų bei verpimo rateliu.

Rugpjūčio 13-15 d.d. buvo surengtas "Folkloramos" futbolo turnyras, dalyvaujant 88-ioms jaunųjų komandoms iš Manitobos, Ontario, vidurinių JAV valstijų ir net viena komanda iš Taivano. Daugelis dalyvavusių komandų yra valstijų, provincijų ar miestų čempionai. Rungtinių atidarymo eisenose dalyvavo visų paviljonų jaunimo ambasadoriai su savo vėliavomis, kurias sekė dvi komandos, atstovaujančios tiems paviljonams.

Pati "Folklorama" — Festivalis, dalyvaujant 43-ms paviljonams, vyko rugpjūčio 9-15 d.d. KLB Winnipeg apylinkės valdyba lietuvių paviljoną "Vilnius" įrengė Šv. Kazimiero šventovėje ir salėje. Siemiet paviljonu burmistrė buvo Lisa Saladin-Daubaraitė, karalaite — Erika Samulaitytė, jaunimo ambasadoriais — Stephanie Timmermanaitė ir Algirdas Timmermanas, jn. Paviljono koordinatorius — Marijus Timmermanas, o jo pavaduotojas — Raimondas Galinaitis. Maisto paruošimui ir gaminimui visą savaitę vadovavo Teklė Timmermanienė, talkinama daugelio savanorių.

Meninę programą per visą savaitę atliko trijų vyrų grupė, susidedanti iš Ramūno Underio, Pauliaus Vyto iš Toronto ir Liudo Kuliavo iš Čikagos. Jie mažiausiai keturis kartus kas vakarą linksmino ir žavėjo savo gražiomis dainomis bei muzika pilną salę lankytojų. Šiai grupei pridera ypatinga padėka už sutikimą atlikti programą "Vilniaus" paviljone, tegavus labai mažai laiko pasiruošti. Taipgi valdyba yra nuosirdžiai dėkinga KLB reikalų vedėjai Dariajai Deksnytei už jos pastangas gauti šią grupę. Galbūt iš dalies gausios klausytojų katutės atsilgino už tų trijų vyrų pasišventimą.

Lietuviško meno, gintaro, audinių ir rankdarbių paroda, Egidijaus ir Margo Bugailiškių buvo surengta pačioje šventovėje, kur lankytojai galėjo gėrėtis ne tik lietuvių tautiniu menu, bet ir pačia mūsų šventove. Visi parodos rodiniai buvo paskolinti Winnipeg lietuvių.

Pasibaigus "Folkloramai" šeštadienio naktį, visiems išvargusiems paviljono darbininkams meninė grupė dar padainavo keletą dainų, nors ir patys buvo gerokai nuvargę.

Mažai lietuvių kolonijai Winnipege dalyvavimas "Folkloramoje" pareikalauja milžiniškų pastangų ne vien iš organizatorių, bet ir daugelio savanorių (visų čia išvardinti neįmanoma), nuosirdžiai dirbusių prieš ir per visą savaitę salėje ar ruošiant maistą namuose. Tik jų dėka lietuvių vardas yra garsinamas ne tik vietos gyventojams, bet ir daugeliui atvykusių iš kitų provincijų bei kraštų. KLB Winnipeg apylinkės valdyba visiems savanoriams, prisidėjusiems darbais ir aukomis, reiškia nuosirdžiausią padėką.

Sekmadienį pamaldų metu giesmės giedojo visa svečio Ramūno Underio šeima, o prel. J. Bertušius, prieš pradėdamas pamokslą, pasidžiaugė taip gerai pavykusiu festivaliu ir padėkojo visiems, prisidėjusiems prie to pasisekimo.

Oficialus "Folkloramos" uždarymas, dalyvaujant masei žmonių, įvyko Suvažiavimų centre rugpjūčio 16 d. vakare. Scenoje su savo menu pasirodė daugelis tautinių grupių. Baigiant iš visų 43 paviljonų karalačių išrinkta "Miss Folklorama", kuria šiemet tapo Indijos paviljono karalaite Darlene-Pramila Rebello.

Dar dulkėms nenusėdus po šių metų "Folkloramos", organizatoriai jau smarkiai dirba sekančioms metams, nes truks ne vieną, bet dvi savaites. Pusė paviljonų veiks vieną savaitę, kita pusė — antrą savaitę. Didžiausias lankytojų nusiskundimas visa laiką buvo, kad neįmanoma per vieną savaitę aplankyti visus paviljonus ypač, kai jų skaičius kasmet auga, paviljonų darbininkai — savanoriai, kurių yra priskaitoma apie 20,000, neturi progos aplankyti kitų paviljonų. Be to, prailgintas laikas pritrauks daugiau turistų.

Tikėkimės, kad ir mažėjanti Winnipeg lietuvių kolonija sekančiais metais vėl turės savo paviljoną "Vilnių", garsinantį Lietuvos vardą tūkstančiams lankytojų. EKK

Devenių kultūros fondo leidiniai

1. *Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE*, \$15.00, JAV
 2. *Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE*, \$15.00, JAV
 3. *Jokūbas Dagys, SCULPTURES* (meno albumas), \$35.00, JAV
 4. *J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS*, \$6.65, JAV
- Užsakymus siųsti: Devenių kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave., Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416)762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416)763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniška pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3 769-1616

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 10 v.r. — 2 v.p.p.

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480

Lilija Pacevičienė — tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121

Marlin Travel
HAVAJAI
Ištaigingos 16 dienų atostogos su palydovu.
Vienartinė proga 1988 m. sausio 26 d. — tik \$2149,
įskaitant visus valstybinius ir orauosčių mokesčius.
(Šią sumą įeina:
kelionė į Havajus ir atgal "Wardair" lėktuvų linija, maistas ir gėrimai lėktuve, havajietiškas sutikimas su gėlėmis, pervežimas tarp orauosčių ir viešbučių, 8 naktys Vaikiki ištaigingame "Reef Hotel" viešbutyje, 7 naktys Hawajų saloje, "King Kame Hameha" viešbutyje, kelionė lėktuvu tarp Vaikiki ir Hawajų, visas bagažo pergabenimas, pilna palyda ir susipažinimo pusrūčiai, išvyka "Captain Cook" laivu.
Skambinti Raimundui Valadkai tel. (416) 279-4235,
2959 Bloor St. W. (prie Royal York) arba
tel. (416) 231-1061. VISA MasterCard enRoute

Marlin Travel
T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas — Tom Thompson

"IBM-COMPATIBLE" mikro-kompiuteriai ir "software"
namų, įstaigų, prekybos ir mokslo reikalams
— Turime pasirinkimą XT,286,386 modelių
— Prieinamos kainos / patikimi gaminiai
— Taisymo ir techniški patarnavimai
— Lietuvių savininkas
"REAL TECHNOLOGIES" Tel. (416) 270-2583 Mississauga

1987 metų EKSKURSIJOS
Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS
Rugsėjo 30 — spalio 16 10 dienų Vilniuje.
Sudaromi iškvietai ir vizos pavieniui važiuojantiems.
Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus.
Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu.

V. BAČĖNAS
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1
Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

TORONTO

Anapilio žinios

— Labai sėkmingai praėjo Lietuvos kankinių šventė rugsėjo 27 d. Dalyvavo daug kunigų ir tautiečių iš įvairių Kanados vietovių.

— Pakrikštyti: Pauliaus ir Ritos (Tagg) Ignatavičių sūnus Jazonas-Kristupas; Roberto ir Vidos (Jatvaitis) Tirilių sūnus Matas-Robertas; Vyto ir Anne-Marie (Hopkins) Petrauskų dukrelė Kristina-Ona; dr. Eimūčio ir Ritos (Lapienytės) Birgiolių sūnus Andrius.

— Rožinio maldos — spalio 4, sekmadienį, po 9.30 v.r. Mišių, už sovietų kalinamus Lietuvos kunigus.

— Religinė Lietuvos šalpai paaukojo \$100 — V. V. Baliūnai a.a. O. Baliūnienės mirties metinių proga.

— Kanados lietuvių kultūros muziejaus statybai Anapilyje G. ir H. Lapai paaukojo \$5000.00.

— Parapijai paaukojo: \$100.00 — dr. A. L. Pacevičiai; \$50.00 — P. Vilutis, D. V. Paskai, dr. E. R. Birgioliai.

— A.a. Petro Šeepavičiaus laido-tuvių proga Kanados lietuvių kul-tūros muziejaus statybai paauko-jo: \$100.00 — J. M. Gudeliai, \$50.00 — M. Krivickas, J. R. Žiū-raičiai, S. Pacevičienė; \$30.00 — V. Kvedaras, A. A. Paskai; \$25.00 — Gr. Balčiūnienė, V. Paskus, A. A. Kilinskai, dr. A. Valadka, C. K. Jonys, B. Saplys, J. I. Micevi-čiai, V. L. Girinai-Norvaišos, J. D. Kaunaitės, S. V. Liutimos, S. Ole-kiene, E. V. Meilai, A. S. Drauge-liai; \$20.00 — L. V. Sendžikai, A. V. Lukai, E. I. Punkriai, E. Sen-kuviene, B. St. Matulevičiai, M. V. Tamulaičiai, A. P. Augaičiai, V. Ivanas, U. S. Kuzmai, S. Vaš-tokas, E. Valska, Gr. V. Balsiai; \$15.00 — V. V. Balsiai, V. N. Drau-gelliai; \$10.00 — F. Mockus, A. S. Grigaliūnai, A. V. Sukiai, R. G. Paulioniai, F. Timukas, E. S. Mar-houss, S. V. Aušrotai, V. Demikie-nė, R. J. Karsieja, V. F. Skrin-skis, Z. B. Šeepavičiai, G. Gaiz-tienė, V. Dalindienė. Sudėtinė \$265.00 sumą įteikė J. Bakis, A. Banelis, N. A. Baneliai, J. E. Čup-linskai, R. A. Kalendros, V. Ka-lendrienė, P. A. Kazilai, N. V. Liačai, D. K. Manglicai, A. Matu-lionienė, S. G. Mitalai, N. Šalkaus-kienė, R. A. Spudai, E. G. Šernai. Iš viso 1,300.00.

— Mišios spalio 4, sekmadienį, 9.30 v.r. — už a.a. Ursulę Palilū-ienę ir kitus šeimos mirusius, 11 v.r. — už a.a. Oną ir Juozą Baliū-nus, Wasagoje 11 v.r. — už Hirsų mirusius.

Išganytojo parapijos žinios

— Spalio 4 d. pamaldos — 11.15 v.r. Po pamaldų — moterų draugi-jos susirinkimas parapijos salėje.

— Klebono pareigas einantis kun. P. Dilys spalio 11 d. laikys pamaldas lietuviams evangeli-kams Montrealyje ir dalyvaus VLIKo seime.

— Spalio 6 d., 11 v.r., pamaldos su Šv. Vakariene lietuviams evan-gelikams Wasagoje bus Elenos Kanschat namuose, 160 Valerie Cresc., Wasaga Beach, Ont. Tel. (705) 429-3411.

— Parapijos choras renkasi pir-madieniais, 7.30 v.v., parapijos salėje.

Lietuvių namų žinios

— LN 35-mečio minėjimo ba-liaus, kuris rengiamas lapkričio 7, šeštadienį, bilietai paruošti platinimui. Meninę programą at-liks Los Angeles vyrų kvartetas.

— Montrelio mergaičių choro "Pavasaris" koncerto, įvyksian-čio spalio 3, šeštadienį, bilietai parduodami prie įėjimo. Salė at-daroma 6 v.v.

— Sekmadienio popietėje atsi-lankė per 200 asmenų. Svečių kny-goje pasirašė: E. Fedaras iš Winni-peg, R. ir R. Jociai iš Los Angeles, A. ir J. Kručai iš Sudburio, L. ir E. Dainiai iš Montrelio.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusį sekmadienį pamoks-lus per visas Mišias sakė kun. Ra-faelis Sakals, OFM.

— Šios savaitės penktadienis — mėnesio pirmasis (ligoniniai ir seneliai lankomi namuose ir prie-glaudose iš anksto susitarus); 7 v.v. — Šventoji valanda ir Mišios. Prieš Mišias klausoma išpažinių. Šis šeštadienis — mėnesio pirma-sis. Mišios ir Rožinio maldos — 11 v.r.; pensininkų namuose "Vil-nius" Mišios — 5 v.p.p.

— Trečtininkų susirinkimas bus spalio 5 d., 10 v.r. (ne spalio 1 d.). Mišias atnašaus ir per susirinki-mą kalbės provincijolas kun. Pla-cidas Barius, OFM, kuris vizituoja kongregaciją.

— Rugsėjo 24 palaidotas a.a. Povilas Vyšniauskas, 86 m.; rug-sėjo 28 — a.a. Marija Normanti-nė, 92 m.

— "Šv. Raštas kasdieniniame gy-venime" — tai naujo seminaro tema, kuris prasidės spalio 14, trečiadienį, 7.30 v.v. ir tęsis per visą žiemą iki po Velykų trečia-dieniais mūsų šventovėje. Semi-narą organizuoja parapijos tary-bos religinė sekcija, kuriai pir-mininkauja Al. Kuolas.

— Bilietai į parapijos banko 25-mečio minėjimą gaunami po Mišių salėje.

— Parapijai paaukojo: \$500 — S. Meškauskienė; \$200 — S. A. Kava-liauskai, J. Melnykaitė; \$150 — A. Genys; \$100 — dr. O. J. Gustai-niai, dr. A. V. Lukai, P. G. Staus-kai; \$50 — I. Kairienė, R. Vaitke-vičius; Vyskupo fondai: \$200 — J. J. Šarūnai; vargonų vajui: \$300 — J. J. Šarūnai; \$50 — J. B. Mazi-liauskai, A. P. Poškai, B. Truka-navičius.

— Mišios spalio 4, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Joną ir Oną Ali-šauskus, 9.20 v.r. — už Kalinauskų šeimos mirusius, 10.15 v.r. — už a.a. Joną Jarmalavičių, Ridikų šeimos mirusius, už gyvus ir miru-sius parapijiečius, 11.30 v.r. — už parapijos banko mirusius narius, 7 v.v. — už a.a. Juozą Adams.

Lietuvos krikščionybės su-kakties iškilmių koncertas rengiamas š. m. lapkričio 14, šeštadienį, Ryersono instituto teatro salėje. Jungtinis cho-ras, sudarytas iš 150 asmenų, atliks H. Nagio — A. Stankevi-čiaus kantatą "Kryžių ir Rū-pintojėlių Lietuva" su or-kestru bei vargonais ir kitus kūrinius. Bilietai į tą rengi-nį jau gaunami lietuvių para-pijose Toronte ir Hamiltone. Juos platina: Anapilyje — K. Pajaujis (tel. 621-5468), Prisi-kėlime — B. Genčius (532-8531), Hamiltone — p. Gudins-kienė (547-1967). Bilietų kai-nos — \$12, \$10, \$8 ir \$5. Visi tautiečiai kviečiami dalyvauti ir iš anksto įsigyti bilietus.

Toronto pensininkės kvie-čiamos rinktis į mezgimo po-būvį pirmadieniais, 10.30 v.r., klubo patalpose. Bus rodomas vainikų pynimas ir papuošalų darymas. Visiems pensinin-kams pritaikyta mankšta vyks-ta trečiadieniais 10.30 v.r. klub-o patalpose.

Gautas pranešimas iš Šv. Marijos universiteto Halifaxe, kad ten įvyks konferenci-ja tema "Kultūrinė įvairovė ir Kanados augimas" š. m. spalio 14-17 d.d. Ją rengia "Canadian Ethnic Studies Association" (CESA). Posėdžiai vyks "Nova Scotian Hotel" Halifaxe. Su-interesuoti kviečiami daly-vauti. Informacija teikia Anne West (902) 420-5516.

Kanados paštas praneša ter-minus kalėdinėm siuntim į už-jūrus paprastu paštu: N. Ze-landija — iki rugsėjo 26 d., Af-rika — spalio 9, Australija, Filipinai — spalio 10, Pietų ir Vidurio Amerika, Karibų sa-las — spalio 29, Japonija, Hong Kongas — spalio 31, Šveicari-ja, Švedija — lapkričio 12, Britanija, Š. Airija, Airija, Prancūzija, V. Vokietija, Olan-dija — lapkričio 14, kitos Euro-pos šalys — lapkričio 5. Oro paštu ir Kanados vidaus kalė-dinių siuntų terminai bus prane-šti vėliau.

Pasaulio lietuvių gydytojų sąjunga rengia suvažiavimą 1988 m. vasario 27 — kovo 5 d.d. Snowmass, Colorado. Ekskur-sijas organizuoja lietuvių gy-dytojų sąjunga ir kviečia jose dalyvauti ir negydytojus, mėgs-tančius žiemos išvykas, slidin-ėjimą ir pabendravinimą. Infor-macijas teikia Birutė Zalato-rienė, "Travel Advisers Inc.", Chicago, IL. Tel. (312) 524-2244 ir dr. Rimas Karka Toronto. Tel. 763-4025.

Š. m. spalio 3, šeštadienį, Toronto Lietuvių namuose

rengiamas

KONCERTAS - BALIUS

PROGRAMĄ atliks Montrelio mergaičių choras "PAVASARIS", vadovaujamas muzikės Ingrid Tark, akompanuojamas muziko Jeff Fisherio. Salė atidaroma 6 v.v. Po koncerto šokiams gros 5 asmenų orkestras. Šiltas bufetas, ruošiamas V. Birštono. Veiks baras, bus loterija. Bilietas — 7 dol., pensininkams ir studentams 5 dol. Platina: V. Kulnys tel. 769-1266; A. Sukauskas tel. 244-2790; Z. Revas tel. 251-9635. Iš anksto užsakant stalus, daroma nuolaida. Dalyvaudami šio jaunystės žavėsio spindinio ir aukšto meninio lygio pasiekusio choro koncerte, paremsite jaunimo pastangas išlaikyti lietuvišką dainą.

Rengia — LN jaunimas ir LN vyrų būrelis

Kviečiame visus atsilankyti į Dr. ALGIO NORVILO,

psichologo

PASKAITĄ ir DISKUSIJAS:

iš Čikagos,

"LIETUVIŲ KALBOS VARTOJIMO SKATINIMAS VAIKUOSE IR ATITINKAMOS APLINKOS SUDARYMAS JOS VARTOJIMUI"

spalio 4, sekmadienį,
11.30 valandą ryto,
vaikų darželio patalpose,
57 Sylvan Avenue, Toronto, Ont.

Ypatingai aktualu tėvams, seneliams, liuanistinės mokyklos mokytojams ir visiems dirbantiems su lietuvišiais vaikais. Įėjimas — laisva auka

Rengia: Prisikėlimo parapijos jaunų šeimų sekcija

1987 m. spalio 9-11 d.d. pirmą kartą Montrealyje (Aušros Vartų parapijos salėje) įvyks metinis

VLIKO SEIMAS

Spalio 9 d., 7 v.v. bus visuomenės ir seimo atstovų susitikimas.

Spalio 10 d., nuo 9 v.r. iki 5.30 v.p.p. — seimo posėdžiai, paskaitos ir diskusijos.

Pranešimus padarys VLIKO pirm. dr. K. Bobelis, vicepirm. V. Jokūbaitis, kitų valdybų bei tarybų pirmininkai.

7 v.v. — pokylis. Meninę programą atliks solistė G. Čapkauskienė ir Montrelio mergaičių choras "Pavasaris". Akompanuos Madeleine Roch. Choriui diriguos Ingrid Tark, akompanuos Jeff Fisher.

Spalio 11 d. — posėdžiai, iškilmingos pamaldos, užbaigiamieji posėdžiai ir seimo uždarymas. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti.

VLIKO seimui rengti komitetas

"Volungė" kviečia koncertui į Torontą etnografinį Bostono ansamblį

"SODAUTO"

spalio 11, sekmadienį, 4 v.p.p.,
Prisikėlimo parapijos salėje.

Bilietų kaina — 8 dol.

Dalyvaukime!

Rengėjai

Metinė Lietuvos kankinių šventė Anapilyje rugsėjo 27 d. buvo ypatingai gausi dalyviais — 800. Ta proga buvo paminėtos kunigystės sukaktys: klebono kun. Jono Staškaus — 25, kun. Pr. Gaidos — 50 metų. Prie jų jungėsi ir kun. J. Staškaus bendrakursis kun. A. Babonas iš Detroito. Prieš Mišias 5 v.p.p. įvyko religinės muzikos koncertas. Mišias koncelebravo 15 kunigų dalyvaujant vysk. P. Baltakiui. Pastarasis įteikė Šv. Tėvo medalius už nuopelnus J. Andriuliui ir V. Taseckui, atliko apeigas kun. Pr. Gaidos pakėlimo ir prela-tus. Pamokslą pasakė kun. dr. V. Skilandžiūnas. Iškilmingas pokylis įvyko didžiojoje Anapilio salėje. Maistas buvo paruoštas J. Bubulienės. Daug sveikinimų žodžių bei raštu. Įteikta dovanų sukurtojų ir paminėtas. Kun. Pr. Gaidai įteikta KLB kultūros komisijos pas-kirta 1000 dol. visuomeninio-kultūrininko premija. Sekančiame "TŽ" nr. bus plates-nis aprašymas.

Spaudos darbuotojų — kun. Pr. Gaidos ir kun. J. Staškaus kunigystės sukakčių proga Joana Budnikienė paaukojo "Tėviškos žiburiams" \$100, tuo būdu paremdama lietuvišką spaudą.

Adomas ir Ričardas Joci, "TŽ" skaitytojai iš Kaliforni-jos, lydimi Juozo ir Vlado Jocu, aplankė brolio a.a. Povilo kapą Šv. Jono lietuvių kapinė-se ir "Tėviškos žiburius". Ado-mas Jocas, kadaise gyvenęs Kanadoje, ta proga paaukojo "TŽ" \$25.

Toronto Lietuvių namuose spalio 10, šeštadienį, 7 v.v.,

žurnalistas VILIUS BRAŽENAS skaitys

PASKAITA tema:

"NEORTODOKSINIS ŽVILGSNIS Į LIETUVIŠKĄ IŠEIVIJĄ."

Joje bus paliesti laisvės kovos keliai, klystkeliai bei informacinė veikla tarp draugų ir priešų, politikoje ir žinyboje. Bus atsakoma į klausimus.

Įėjimas — laisva auka.

Rengia — TLN kultūrinė komisija

"Vilniaus" paviljonas š. m. Karavano programoje turėjo beveik \$2000 nuostolio. Iš baro buvo maždaug \$2500 pelno, iš virtuvės \$1000 ir iš pyragų \$3000 pelno. Nuostolį sudarė neišparduoti pasai — apie \$560, Karavano registracija — \$500, virš \$5000 muzika (atlygini-mai), apie \$3500 kitos išlaidos: dekoracijos, drauda ir t.t.

KLB Toronto apylinkės val-dyba dėkoja visiems asmenims ir organizacijoms, kurios prisidėjo darbu ir finansine pa-rama. Lietuvių institucijos ir pavieniai asmenys, norintys pagelbėti finansine auka liku-sius nuostolius padengti, pra-šomi siųsti aukas KLB Toronto apylinkės valdybai arba įnešti

į KLB sąskaitą "Paramoje" nr. 443 su pranešimu Toronto apy-linkės valdybai. Už aukas \$15 arba daugiau bus parūpinami pakvitavimai nuo pajamų mo-kesčių atleidimo.

L. Radzevičius,
KLB Toronto apylinkės pirmininkas

"Juodojo kaspino" dienos iš-laidoms padengti J. Prišas paa-ukojo KLB Toronto apylinkės valdybai \$100.

Buvęs kanadietis Kazys Baronas, dabar gyvenantis V. Vokietijoje ir redaguojantis vokiškąjį ELTOS žiniarašio laidą, šiuo metu gydosi Frank-furto ligoninėje.

MONTREALQUE

KLK moterų dr-jos Montrelio skyrtaus 35 metų sukakties pami-nėta rugsėjo 20 d. AV šventovėje iškilmingomis pamaldomis, ku-rias laikė skyrtaus dvasios vadas kun. Jonas Kubilius, SJ. Jis pa-sakė ir išmąstytą pamokslą apie moters vaidmenį krikščionybės istorijoje ir dabartiniame gyve-nime. Pamaldose dalyvavo su savo vėliava tautiniais drabu-žiais pasipuošusios skyrtaus narės. Jos atnešė Mišių aukas. Pirm. Danutė Staškevičienė skai-tė antrąjį skaitinį. Pamaldų metu po vasaros atostogų gražiai giedojo parapijos choras, vado-vaujamas muz. Aleksandro Stan-kevičiaus.

Salėje oficialią minėjimo dalį pradėjo skyrtaus pirm. D. Staškevičienė, visus pasveikin-dama ir pakviesdama kun. J. Ku-bilių paskaityti invokaciją. Trumpus sveikinimus ir gražius linkėjimus žodžiu pareiškė KLK moterų dr-jos centro valdybos pirm. dr. Ona Gustainienė, To-ronto Prisikėlimo parapijos sky-riaus sekr. L. Murauskienė, KLB Montrelio apylinkės valdybos pirm. Arūnas Staškevičius visų Montrelio lietuviškų organizaci-jų vardu ir seselė M. Palmira. Irena — Valkauskienė perskaitė sveikinimus, gautus raštu: Pa-saulio lietuvių katalikų orga-nizacijų sąjungos valdybos, KLK moterų dr-jos Delhi ir Lietuvos kankinių parapijos skyrių bei Aldonos Užupienės-Lukienės.

Sekė puikus koncertas, kurį atliko solistai Gina Čapkauskie-nė ir Rimas Strimaitis, akompa-nuojant muz. Madeleine Roch. So-listai daugiausia duetais žavė-jo beveik pilną salę susirinkusių. Klebonui kun. Juozui Aranauskui, SJ, palaiminus valgius, visi buvo pavašinti pietumis, kuriuos pa-ruošė skyrtaus narės su talkinin-kėmis. Didžiulį sukurtojų py-ragą — raguolį iškepė dr-jos narė Antanina Grigelienė.

Paulina Balaišytė susituo-kė su Simonu Hancock St. Brendon šventovėje. Jaunasis kol kas gy-

vena Anglijoje, bet ruošiasi per-sikelti į Montrealį.

Kellay-Anne Boucher, Liuci-jos (Sušinskaitės) ir Kevin Patrick Boucher dukrelė, kun. J. Kubi-liaus buvo pakrikštyta rugsėjo 20 d. Krikšto tėvais buvo Maureen Grodinsky ir Viktoras Sušinskas.

Dijakonas Paulius Mališka rug-sejo viduryje išvyko į Romą testuoti studijų.

VLIKo seimas įvyks Padėkos savaitgalį Aušros Vartų salėje. Spalio 9, penktadienį, 7 v.v., bus seimo atstovų susipažinimas su vi-suomene. Šeštadienį, 9 v.v., seimo atstovų ir svečių registracija, seimo atidarymas, prezidiumo bei komisijų rinkimai, sveikinimai, VLIKo ir Tautos fondo pareigūnų pranešimai, diskusijos ir pora paskaitų. 7 v.v. — meninė progra-ma, kurią atliks sol. Gina Čap-kauskienė ir Montrelio lietuvių mergaičių choras "Pavasaris". Po to — vakarienė ir šokiai. Sekma-dienį, 9 v.v., vėl posėdžiai. 11 v. AV šventovėje iškilmingos pamal-dos, kurias laikys kun. dr. Vikto-ras Skilandžiūnas iš Otavos. Evan-gelikams palaimas laikys kun. P. Dilys Šv. Jono šventovėje, 3594 Jeanne Mance St. 12 v. — baigia-mieji posėdžiai ir seimo uždary-mas.

Seimo metu bus VLIKo leidinių bei veiklos paroda, kurią atveš Algirdas Vaitiekaitis iš Detroito. Visi seimo posėdžiai yra at-viri. Visuomenė kviečiama gau-siai dalyvauti. B.S.

Vietinis laikraštis "Le Lundi"

1987. IX. 19 skyriuje "Personalite"

išspausdino pokalbį su Alain Stanke-Stankevičiumi, kuris pla-čiai reiškiasi kaip žurnalistas, radijo ir televizijos darbuotojas, knygų leidėjas. Pokalbio pradžio-je pažymėta, kad jis gimęs Kaune, Lietuvoje. Toliau pasakoja, kaip jis pradėjęs savo karjerą Kvebeko provincijoje. Pokalbio klausimai — pramoginio, humoris-tinio pobūdžio, susieti su jo šei-mos gyvenimu, bendradarbiais. Įdėtos net trys nuotraukos.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS

Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — Virš \$21,000,000; REZERVAS — virš \$600,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus 9 %

Term. indėlius: Taupymo — special. 5 1/2%

1 metų 8 1/4% Taupymo — su gyv. dr. 5 1/4%

180 d. - 364 d. 7 1/2% Taupymo — kasdieninės 4 1/4%

120 d. - 179 d. 7 1/4% Einamos sąsk. 4 1/2%

60 d. - 119 d. 7 % Pensijų — RRSP — term. 9 %

30 d. - 119 d. 6 1/2% Pensijų — RRSP — taup. 6 1/4%

IMA už:

Nekiln. turto nuo 9 1/2%, asmenines — nuo 10 3/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00	—	—
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	4.00 — 8.00	—
Penktadieniais	10.00 — 6.00	2.00 — 6.00	—
Sekmadieniais	10.30 — 12.30	—	10.30 — 12.30

Prisikėlimo parapijos kieme š. m. rugsėjo 26 d. lietuvių jaunimo atstovai suruošė se-nų daiktų išpardavimą. Visas pelnas — 115.00 dol. skiriamas jaunimo atstovų kelionei į Australiją.

Rugsėjo 27 d. Kanados lie-tuvių jaunimo atstovai Anapi-lio salėje rinko aukas kelio-nei į Australiją. Paaukojo: H. Lapas — \$100, K. Lukošius — \$50, S. Saplienė — \$20. Nuo-širdus aciu akukotojams! L.S.

Ligonių priežiūros agen-tūra "PERSONICARE" turi darbų galtingumą seserim ir ligonių prižiūrėtojams. Taip pat yra darbu neturintiems jokių kvalifikacijų dirbti su seneliais — pagelbėti jiems namų ruošos bei maitinimo srityje. Darbas gali būti pil-nam laikui ar tik keletui va-landų per dieną. Suinteresuoti prašomi skambinti Elizabeth Pryer R.N. 484-4854 Toronte.

A. a. Liudui Kavaliauskui mirus, užjausdami jo sesutes — Justiną Sriubškienę, Stasę Šlapeliene, Aldoną Stadiene bei jų šeimas, paaukojo "Tė-viškos žiburiams" \$20 — Jurgis Juodikis, \$10 — Ona Juodikie-nė.

• Užsakykite "Tėviškos žibu-rius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.

NERŪKANTI PENSININKE įieš-ko buto. Skambinti tel. 534-5752 Toronte.

JIEŠKAU NERŪKANČIOS MO-TERS gyventi mano namuose ir sau-goti vaikus. Turės kambarį ir prau-syklą, galės naudotis automobiliu. Skambinti tel. 887-1392 Unionville, Ontario.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo dar-bus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

TIKRAS BICIŲ MEDUS parduo-damas Anapilio knygyne ir Prisi-kėlimo parapijos kieme sekmadieniais po pamaldų. Taip pat galima jo gauti pas bitininką Joną Norkų Hamiltone tel. 389-8179.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bel kurioo laiku: An-tanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.

Kvieči